

Eğitimde Yaratıcı Drama Araştırmalarındaki Eğilimler ve Gelişim Alanları: Bibliyometrik Bir Yaklaşım*

Özgür Ulubey¹, Ayşegül Evren Yapıcıoğlu²

Makale Bilgisi

10.21612/yader.2026.005

Makale Geçmişi

Gönderim: 03.12.2025

Kabul: 19.01.2026

Anahtar Sözcükler

Eğitimde yaratıcı drama

Eğitimde drama

Bibliyometrik analiz

Makale Türü

Araştırma makalesi

Öz

Eğitimde yaratıcı drama, bireylerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimlerini destekleyen ve 21. yüzyıl becerilerinin kazandırılmasında etkili olan deneyim temelli bir pedagojik yaklaşımdır. Son kırk yıl içinde farklı disiplinlerde artan bilimsel üretim, yaratıcı drama alanının giderek olgunlaşan ve çeşitlenen bir araştırma ekosistemine dönüştüğünü göstermektedir. Bu araştırmanın amacı, Web of Science veri tabanında 1981–2024 yılları arasında yayımlanan yaratıcı drama çalışmalarını kapsamlı bir bibliyometrik analizle inceleyerek alanın ülkeler, kurumlar, anahtar kavramlar, tematik değişimler ve iş birliği ağları açısından gelişim seyrini ortaya koymak ve Türkiye özelinde karşılaştırmalar yapmaktır. Araştırma, nicel araştırma desenlerinden betimsel tarama modeliyle yürütülmüş; veri analiz sürecinde VOSviewer 1.6.15 ve RStudio Bibliometrix (Biblioshiny) paketleri birlikte kullanılmıştır. Analizler sonucunda 794 İngilizce makaleye ulaşılmıştır. Yayın sayısına göre İngiltere, ABD, Avustralya, Türkiye ve Kanada ilk beş sırada yer almakta; iş birliği ağları bakımından İngiltere merkezî bir konumda olmasına rağmen atf etkisi ABD’de yoğunlaşmaktadır. Kurumsal üretimde Toronto, Sydney ve Warwick üniversiteleri öne çıkarken Türkiye’den Hacettepe Üniversitesi dördüncü sıradadır. Atf analizleri, özellikle fen eğitimi temelli çalışmaların (Dorion, 2009; Hendrix vd., 2012; Varelas vd., 2010) yüksek etki yarattığını göstermektedir. Türkiye özelinde ise bilimin doğası, beden eğitimi ve yaratıcı yazma (Çakıcı ve Bayır, 2017; Erdoğan, 2013; Uzunöz ve Demirhan, 2017) gibi alanlardaki araştırmalar yüksek etki yaratmıştır. Son beş yılda yaratıcı drama araştırmaları; drama eğitimi, öğretmen eğitimi, fen ve sanat eğitimi ile sosyal-duygusal beceriler gibi temel alanlarda yoğunlaşmıştır. Ayrıca dil eğitimi, çok dillilik, kapsayıcılık, sağlık eğitimi, çevre, vatandaşlık ve iklim adaleti gibi disiplinlerarası temalara doğru genişlemektedir. Araştırma, yaratıcı drama literatürüne makroskobik bir bakış sunarak alanın küresel eğilimlerini görünür kılmakta ve gelecekte çalışacak araştırmacılar için önemli yönelimler ve iş birliği fırsatları önermektedir.

© 2026 by Yaratıcı Drama Dergisi.
This work is licensed under a Creative
Commons Attribution–NonCommercial
4.0 International License (CC BY-NC
4.0).

SCREENED BY

Önerilen Atıf

Ulubey, Ö. & Evren Yapıcıoğlu, A. (2026). Eğitimde yaratıcı drama araştırmalarındaki eğilimler ve gelişim alanları: Bibliyometrik bir yaklaşım. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(1), 96–125. <https://doi.org/10.21612/yader.2026.005>

* Bu çalışma 33. Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Kongresi’nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. Prof.Dr., Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla, Türkiye. E-mail: oulubey@mu.edu.tr. ORCID: 0000-0001-7672-1937

2. Doç.Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla, Türkiye. E-posta: aevren@mu.edu.tr ORCID: 0000-0003-0528-8528

Giriş

Eğitim ortamlarında drama, öğrenenlerin derse etkin katılımını destekleyen ve etkileşime dayalı yapısıyla giderek daha fazla önem kazanan bir yöntemdir. Farklı yaş grupları ve disiplinlerde uygulanabilen drama, öğrenmeyi daha yaşantısal ve anlamlı hâle getiren güçlü bir pedagojik araç olarak değerlendirilmektedir. Eğitimde yaratıcı drama ise bireylerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerini desteklemeyi amaçlayan, deneyim temelli ve yapılandırmacı bir öğrenme yöntemidir. Adıgüzel'e (2025, s. 45) göre yaratıcı drama, "bir grubu oluşturan üyelerin yaşam deneyimlerinden yola çıkarak, bir amacın ya da düşüncenin doğaçlama ve rol oynama gibi tekniklerle canlandırılmasıdır."

Drama; iletişim, iş birliği, yaratıcılık ve eleştirel düşünme gibi 21. yüzyıl becerilerinin geliştirilmesinde etkili olup, bu yönüyle sosyal-duygusal öğrenme modelleriyle örtüşmektedir (Lee vd., 2020; Stutesman vd., 2022; Ulubey, 2018). Hu ve Shu'nun (2025) çalışması da drama eğitiminin 21. yüzyıl becerileri üzerindeki etkisini somut biçimde ortaya koymaktadır. Vygotsky'nin kültürel-tarihsel kuramı, drama süreçlerinde rol alma, etkileşim ve ortak anlam kurmanın öğrenmeyi sosyal bir olgu olarak yapılandırıldığını göstermektedir (Vygotsky, 1978). Benzer biçimde Heathcote (1984), bireyin yaşam deneyimleri yoluyla geliştiğini ve dramanın deneyimsel öğrenme için doğal bir ortam sunduğunu vurgulamaktadır. Aykaç ve Ulubey (2008) ise yaratıcı drama ile yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı arasında güçlü bir ilişki bulunduğunu, yaratıcı dramanın bu yaklaşımı etkili biçimde destekleyen yöntemlerden biri olduğunu belirtmektedir. Bu kuramsal çerçeve, eğitimde yaratıcı dramanın çağdaş ve yapılandırmacı eğitim anlayışıyla uyumlu bir pedagojik konuma sahip olduğunu göstermektedir.

Eğitimde yaratıcı drama araştırmalarının gelişimi, dünyada ve Türkiye'de 20. yüzyılın başından itibaren birbirini besleyen kuramsal açılımlar ve pedagojik uygulamalarla şekillenmiştir. Dünya ölçeğinde drama eğitiminin temelleri, Slade'in (1954) çocuğun doğal yaratıcılığını merkeze alan yaklaşımı, Way'in (1967) dramatik oyun kavramı, Courtney'nin (1989) eğitimsel drama kuramı ve Bolton'un (1979) drama-eğitim ilişkisinin bilişsel boyutuna yaptığı vurgu ile atılmıştır. Heathcote'un uzman mantosu yaklaşımı ise öğrenciyi "uzman" rolüne yerleştirerek sorumluluk alma, araştırma yapma ve üst düzey düşünme becerilerini geliştiren yenilikçi bir model sunmuştur (Wagner, 1976). 1990 sonrası dönemde O'Neill'in (1995) süreçsel drama anlayışı, çoklu temsil biçimlerini merkeze almış; eğitimde yaratıcı drama fen eğitimi (Dorion, 2009), dil eğitimi (Greenfader ve Brouillette, 2013), tıp ve hemşirelik eğitimi (Nestel ve Tierney, 2007), müzik ve sosyal bilimler gibi farklı disiplinlerde yaygın bir yöntem hâline gelmiştir. Türkiye'de ise dramatizasyon uygulamalarının kökeni Osmanlı'nın son dönemine uzanmakta; Baltacıoğlu'nun 1908 yılında okullarda temsile yer vermesi (Adıgüzel, 2025) ve Çoruh'un (1950) çalışmaları, erken örnekler arasında yer almaktadır. Cumhuriyet döneminde ders programlarında (MEB, 1926, 1936, 1948, 1968) temsil, dramatizasyon ve canlandırma kavramlarına yer verilmiş; ancak eğitimde yaratıcı dramanın modern pedagojik bir alan olarak kurumsallaşması 1980'li yıllarda İnci San ve Tamer Levent'in çalışmalarıyla gerçekleşmiştir. 1990'lardan itibaren Ankara Üniversitesi'nde açılan lisansüstü dersler ve öğretmen yetiştirme programlarında dramanın zorunlu ya da seçmeli ders olarak yer alması, akademik üretimin belirgin biçimde artmasına katkı sağlamıştır (Adıgüzel, 2008). Bugün ise ulusal ve uluslararası çalışmalar, eğitimde yaratıcı dramanın sosyal-duygusal öğrenme, kapsayıcı eğitim, kültürel kimlik, çok modlu öğrenme ve disiplinlerarası pedagojilerle bütünleşerek genişleyen bir araştırma alanına dönüştüğünü göstermektedir. Bu alanın hangi yönlerde geliştiğini ve araştırma odaklarının zaman

içinde nasıl değiştiğini ortaya koyabilmek için, alanda üretilen çalışmaların sistematik biçimde incelenmesi gerekmektedir.

Eğitim araştırmalarında giderek artan yayın hacmi, üretilen bilginin sistematik ve nesnel biçimde analiz edilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda bibliyometrik yöntemler, bilimsel yayınların nicel özelliklerini inceleyerek bir alanın yapısını, eğilimlerini ve gelişim dinamiklerini ortaya koyan güçlü bir metodolojik yaklaşım olarak öne çıkmaktadır. Pritchard'ın (1969) tanımıyla bibliyometri, bilimsel iletişimin istatistiksel teknikler aracılığıyla ölçülmesini ifade etmekte; bu yönüyle araştırma alanlarının olgunlaşma düzeyini, entelektüel temelini ve etki yaratan çalışmaları görünür kılmaktadır (Aria & Cuccurullo, 2017). Eğitim araştırmalarında bibliyometrinin yaygın biçimde tercih edilmesinin temel nedeni, hızla büyüyen bilgi üretiminin bütüncül olarak analiz edilmesine olanak sağlamasıdır. Özellikle öğretmen eğitimi, disiplinlerarası öğrenme, eğitim teknolojileri ve yaratıcı drama gibi alt alanlarda bibliyometrik analizler, bilimsel üretimin yönelimlerini ve yoğunlaşma alanlarını nesnel biçimde ortaya koymaktadır (Donthu vd., 2021). VOSviewer ve Bibliometrix gibi araçlar aracılığıyla gerçekleştirilen ortak atıf, yazar iş birliği ve anahtar kelime ağları analizleri; alanın entelektüel kümelerini, tematik gelişimini ve araştırma yoğunluğunu belirlemeye imkân tanımaktadır (van Eck & Waltman, 2010). Bugün artan yayın sayısı, konu seçimi ve problem durumu belirleme süreçlerini zorlaştırmakta; tekrarlayan ya da sınırlı etki gücüne sahip çalışmaların çoğalmasına yol açmaktadır. Bibliyometrik analizler bu noktada, araştırmacılara literatürü sistematik bir çerçevede değerlendirme, güncel eğilimleri izleme, yüksek etki değerine sahip çalışmalar ve yazarları belirleme, iş birliği ağlarında öne çıkan ülke ve kurumları tanıma ve alanla ilişkili dergileri saptama gibi önemli olanaklar sunmaktadır. Bu yönüyle bibliyometri, yalnızca alanın mevcut durumunu betimleyen bir araç değil; aynı zamanda gelecekteki araştırmalara yön veren stratejik bir metodolojik temel işlevi görmektedir.

Son yıllarda eğitimde yaratıcı drama araştırmaları, yalnızca pedagojik uygulamalara odaklanan çalışmalarla sınırlı kalmayıp, alanın bilimsel üretim dinamiklerini görünür kılan kapsamlı bibliyometrik incelemelerle de belirgin biçimde gelişmiştir. Uluslararası ölçekte yürütülen çalışmalar, 1975–2021 yılları arasında tiyatro ve drama alanında yayımlanan 8.047 makaleyi analiz ederek küresel üretim merkezlerini, iş birliği ağlarını ve atıf yapılarının nasıl şekillendiğini ortaya koymaktadır (Ada & Karagöz, 2022). Benzer biçimde, İngilizce dil eğitimi bağlamında drama uygulamalarını ele alan 326 belgenin sistematik incelemesi, dramanın disiplinlerarası görünürliğünün giderek arttığını göstermektedir (Li & Abdullah, 2024). Türkiye özelinde ise 1983–2024 dönemini kapsayan ve drama–eğitim ilişkisine odaklanan 329 çalışmanın bibliyometrik analizi, alanın ulusal ölçekte de kurumsallaştığını ortaya koymaktadır (Aktaş vd., 2025). Ayrıca Çelik'in (2022) 1975–2022 yıllarını kapsayan çalışması, eğitimde yaratıcı drama araştırmalarının tarihsel gelişim çizgisini, entelektüel ağlarını ve tematik dönüşümlerini bütüncül biçimde haritalandırmaktadır. Bu bulgular, eğitimde dramanın uygulamalı bir yöntem olmanın ötesine geçerek, disiplinlerarası bağlantılar kuran ve giderek güçlenen bir araştırma alanına dönüştüğünü göstermektedir.

Alanın hızlı büyümesine karşın bu zengin literatür birikiminin bütüncül bir çerçevede nasıl konumlandığı ve araştırma eğilimlerinin hangi doğrultuda evrildiği henüz netleşmiş değildir. Alan yazında yürütülen bibliyometrik çalışmaların önemli bir kısmında yalnızca “yaratıcı drama” anahtar kavramına odaklanılması, yalnızca tam metni açık yayınların dâhil edilmesi ya da belirli disiplinlerle sınırlı kalınması, kapsayıcılığı daraltan unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Her ne kadar son yıllarda

eğitimde drama alanında hem sayısal artış hem de tematik çeşitlilik dikkat çekici biçimde artmış olsa da bu genişlemenin hangi temalar etrafında yoğunlaştığı, hangi anahtar kavramların merkezde yer aldığı ve araştırmacı topluluklarının nasıl bir etkileşim ağı oluşturduğu henüz bütüncül olarak ortaya konulamamıştır. Farklı ülkelerde ve disiplinlerde yürütülen çalışmaların büyük ölçüde parçalı ilerlemesi, alanın genel yöneliminin ve entelektüel yapısının açık biçimde anlaşılmasını güçleştirmektedir. Bu nedenle, mevcut araştırmanın çıkış noktasını oluşturan drama araştırmalarının ulusal ve uluslararası düzeydeki üretim hacminin belirlenmesi önemlidir. Alanın etki gücünün ortaya konulması da bu sürecin temel bileşenlerinden biridir. Bununla birlikte, iş birliği örüntülerinin sistematik biçimde incelenmesi, drama araştırmalarının gelişim çizgisini anlamak açısından önemli bir gereksinim hâline gelmiştir. Bu çalışma, eğitimde yaratıcı dramanın entelektüel yapısını veri temelli bir perspektifle inceleyerek, araştırma yönelimlerini nesnel biçimde ortaya koymakta ve uygulayıcılar için gelecekte öne çıkabilecek tematik odaklara ilişkin yol gösterici ipuçları sunmaktadır. Böylece araştırmanın, eğitimde yaratıcı drama alanının bilimsel haritasını çizilmesi bakımından literatüre katkı sunması beklenmektedir.

Araştırmanın amacı, uluslararası düzeyde eğitimde dramaya yönelik araştırmaların, bibliyometrik göstergeler aracılığı ile genel yapısını, zaman içerisindeki değişimini keşfederek araştırma eğilimlerini belirlemek ve gelecekteki araştırmalar için öneriler geliştirmektir. Ayrıca ulusal düzeyde Türkiye özelindeki eğitimde drama araştırmalarının bibliyometrik özelliklerinin incelenerek karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır.

Araştırmanın alt soruları ise 1981-2024 yılları aralığında WoS veri tabanında yayımlanan eğitimde yaratıcı dramaya yönelik makalelerde,

1. Yıllara göre yayın sayısı ve atıf sayısı dağılımları nasıldır?
2. Ülkelerin yayın üretimi ve ülkeler arası iş birliktelikleri nasıldır?
3. Yayın ve atıf sayısı bakımından öne çıkan kurumlar ve kurumlar arası iş birliktelikleri nasıldır?
4. Türkiye bağlamında yayın ve atıf sayısı bakımından öne çıkan kurumlar ve kurumlar arası iş birliktelikleri nasıldır?
5. Yerel atıf sayısı yüksek ilk on yayın nedir?
6. Türkiye bağlamında eğitimde yaratıcı dramaya yönelik makalelerde küresel atıf sayısı yüksek ilk on yayın nedir?
7. Anahtar kelimelerin tematik değişimi nasıldır?
8. Son beş yılda kullanılan anahtar kelimelerin birlikte bulunma durumları nasıldır?
9. Yayın üretimi açısından öne çıkan dergiler nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Eğitimde yaratıcı dramaya yönelik araştırmaların, bibliyometrik göstergeler aracılığı ile genel yapısını, zaman içerisindeki değişimini keşfetme, araştırma eğilimlerini belirleme ve gelecekteki araştırmalar için öneriler geliştirme amacı olan bu çalışmada WoS veri tabanındaki eğitimde yaratıcı dramaya yönelik makaleler bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Bahsedilen analiz yöntemi, bibliyometrik göstergeleri sayısal verilere dönüştürerek yapılan analiz yöntemi olduğu için nicel araştırma yöntemi özelliği taşımaktadır (Hawkins, 2001). Araştırmada eğitimde yaratıcı dramaya yönelik araştırmaların mevcut durumunun ve genel yapısının sayısal göstergeler aracılığı ile analiz edilerek sunulmasından dolayı betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

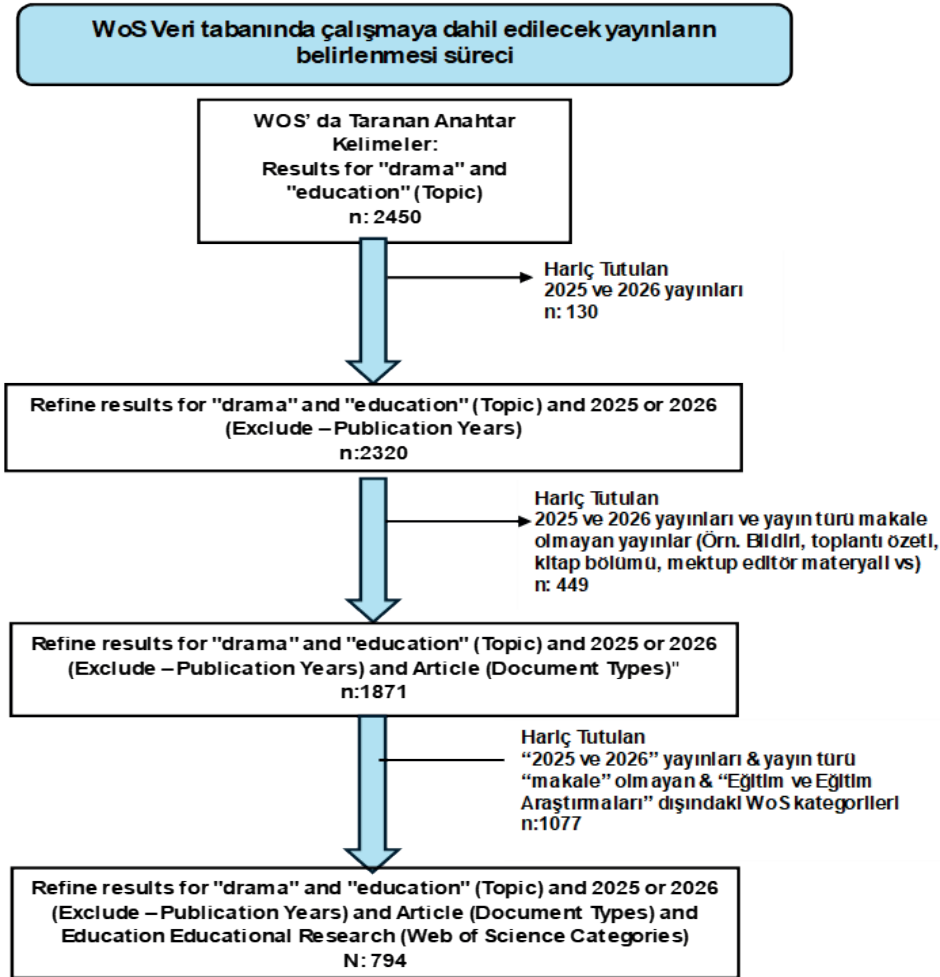
Araştırmanın Veri Kaynağı

Bibliyometrik analiz araştırmalarında veri kaynağı olarak kullanılabilen TR Dizin, ULAKBİM, YÖK Tez Merkezi, ProQuest ve Google Scholar gibi birçok veri tabanı bulunmasına karşın bunları dijital ortama meta data olarak aktarma imkânı bulunmadığından, daha çok betimsel istatistikî analiz veya nitel analiz yöntemleri kullanılmaktadır (Akbulut, 2020; Aynacı, 2022; Çetin, 2023; Çevik-Tekin & Türk, 2021). Bu çalışmada, bibliyometrik araştırmalarda yaygın olarak kullanılan WoS veri tabanı kullanılmıştır (Karagöz ve Şeref, 2019; Thompson, 2018).

Geçmişten bugüne eğitimde yaratıcı dramaya yönelik yapılan çalışmalar bu çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. 26 Ekim 2025 tarihinde WoS veri tabanında “Topic” olarak “Drama ve Education” kavramları kullanılarak tarama yapılmıştır. Ayrıca WoS’te yayımlanan sadece “makale (article)” türündeki ve “Eğitim Araştırmaları” WoS kategorisindeki çalışmalar da bu araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmaya dahil edilen ve hariç tutulan yayınlara ilişkin PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses) akış diyagramı Şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1

PRISMA Akış Diyagramı

Verilerin Analizi

Araştırmada, WoS veri tabanındaki 1981-2024 yılları aralığındaki eğitimde yaratıcı dramaya yönelik makaleler bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Bibliyometrik analiz, büyük hacimli akademik literatür üzerinde yapılan araştırmaların makroskopik düzeyde incelenmesini mümkün kılan bir tekniktir (van Nunen vd., 2018).

Araştırmada eğitimde yaratıcı dramaya ilişkin ulaşılan 794 yayının meta verisinin istatistiksel amaçlı incelenmesi ve görselleştirilmesi amacıyla R programı, Bibliometrix paketi ve onun web tabanlı bir arayüzü olan biblioshiny ile Vosviewer 1.6.15 ücretsiz yazılımları kullanılmıştır. Biblioshiny Bibliometrix'in kullanıcı dostu bir arayüzü olup kodlama bilgisine sahip olmadan literatürün mevcut halini, tematik eğilimini, iş birliği ağlarını ve bilgi yapısını inceleme imkânı sunar (Aria & Cuccurullo, 2017). Elde edilen verilerin ağ temelli görselleştirilmesinde ise VOSviewer yazılımı kullanılmıştır. VOSviewer, bilimsel yayın verilerinden hareketle atıf, ortak atıf bibliyometrik eşleşme analizleri yaparak kurumlar, ülkeler, yazarlara yönelik iş birliklerini, anahtar kelimelerin birlikte bulunma

durumlarına yönelik ilişkilere dayalı haritalar oluşturarak, araştırma alanının yapısal özelliklerini görsel biçimde ortaya koyar (van Eck & Waltman, 2010; 2014). Araştırmada belirtilen programlar aracılığı ile yıllara göre yayın ve atıf sayısı dağılımları, öne çıkan ülkeler ve iş birliktelikleri, öne çıkan kurumlar ve işbirlikleri, öne çıkan dergiler ve işbirlikleri, küresel atıf düzeyi yüksek yayınlar, anahtar kelimelerin birlikte bulunma durumu ve tematik değişimlerine ilişkin analiz edilerek sunulmuştur. Ancak ağ analizlerinde kullanılan bibliyometrik verilerde bazen ülke isimlerinin farklı yazımlarla yer alması (Örneğin; Turkey / Türkiye, Germany /Deutschland), ağ haritalarında aynı ülkenin birden fazla düğüm ve kümede temsil edilmesine yol açabilmektedir. Bu durum analiz programının teknik bir sınırlılığı kabul edilerek bulgular bağlamda yorumlanmıştır.

Araştırma ve Etik

Araştırma kapsamında Web of Science veri tabanındaki kamuya açık bibliyometrik veriler analiz edilmiştir. Çalışmada insan katılımcılar, kişisel veri toplama, deneysel müdahale veya kurum içi gizli bilgi söz konusu olmadığından, ilgili mevzuat ve etik araştırma ilkelerine göre etik kurul onayı alınması gerekmemektedir.

Bulgular

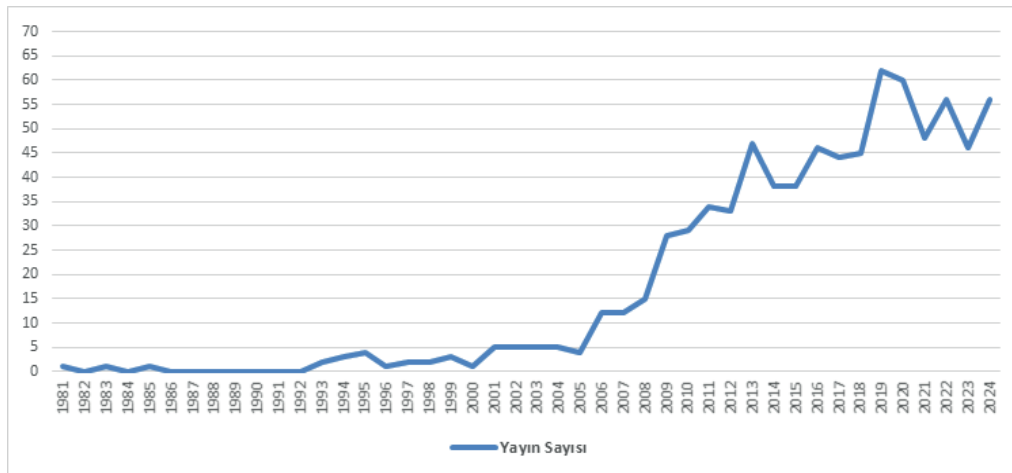
Bu bölümde, eğitimde yaratıcı drama alanında 1981–2024 yılları arasında Web of Science veri tabanında yayımlanan çalışmaların bibliyometrik göstergeler temelinde çözümlenmesiyle elde edilen bulgular sunulmaktadır. Bulgular, yayın ve atıf eğilimlerinden ülkeler ve kurumlar arası iş birliklerine, yüksek etkili yayınların özelliklerinden anahtar kelime ağlarına ve öne çıkan dergilere kadar araştırmanın alt sorularını sistematik biçimde yanıtlayacak şekilde yapılandırılmıştır.

1. Eğitimde Yaratıcı Dramaya Yönelik Makalelerin Yıllara Göre Yayın Sayısı ve Atıf Sayısına İlişkin Bulgular

Araştırmada eğitimde yaratıcı dramaya ilişkin 26 Ekim 2025 tarihinde WoS veri tabanında belirtilen sınırlılıklar sonrasında ulaşılan makale sayısı 794'tür. İlgili alanda yıllara göre yayın sayılarına yönelik bulgular Şekil 2'de sunulmuştur.

Şekil 2

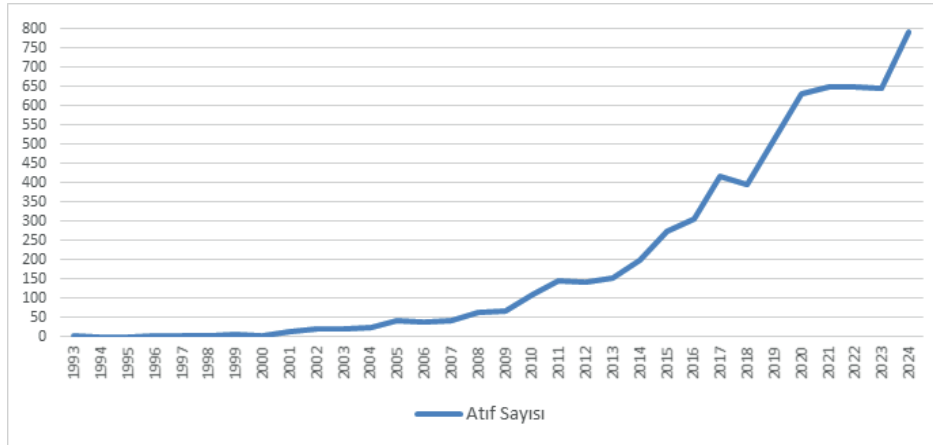
Yıllara Göre Yayın Sayısı Dağılımı

Şekil 2 incelendiğinde, eğitimde yaratıcı dramaya yönelik makale çalışmalarının 1981 yılı ile başladığı ve 1981-1993 yılları aralığında ilgili alandaki yayın sayısının oldukça sınırlı sayıda kaldığı ve durağan bir şekilde seyrettiği görülmektedir. 1993 yılı ile 2005 yılları aralığında bir miktar artış yaşandığı söylenebilse de ciddi artışların 2005 yılı ile başladığı belirlenmiştir. Ayrıca bir önceki yıla göre 2009, 2013, 2019 yıllarında ciddi bir artışın yaşandığı, 2020 ve 2021 yıllarında düşüşlerin yaşandığı belirlenmiştir. Eğitimde yaratıcı drama alanında yıllara göre atıf sayısı dağılımları Şekil 3'te verilmiştir.

Şekil 3

Yıllara Göre Atıf Sayısı Dağılımları

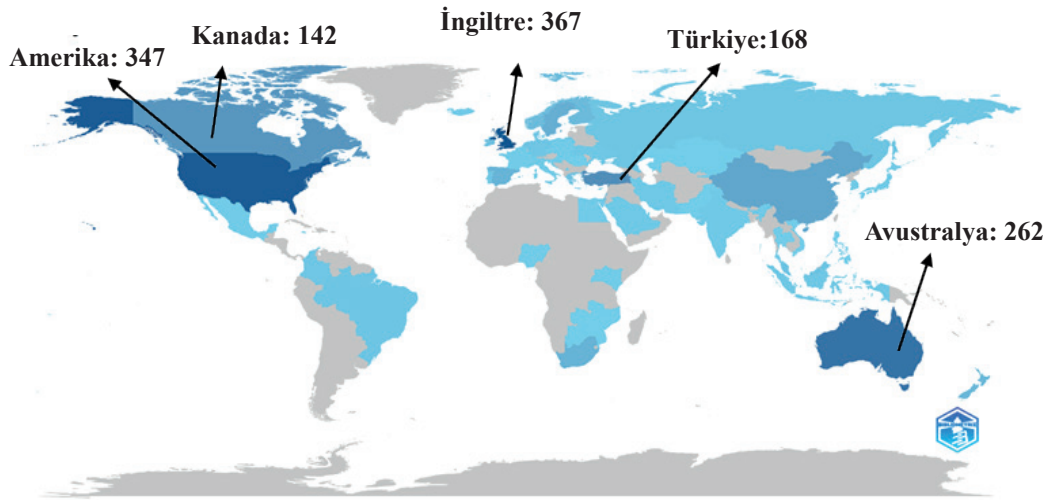
Şekil 3 incelendiğinde, eğitimde yaratıcı dramaya yönelik makale çalışmalarının 1981 yılında başlamasına rağmen alandaki atıfların 1995 yılında başladığı; 1995-2004 yılları aralığında bir miktar artış gösterdiği ancak belirgin olmadığı söylenebilir. İlgili alanda 2005 yılından itibaren 2017 yılına kadar atıf sayılarında artış yaşandığı, 2017-2018 yılları aralığında bir miktar düşüş yaşansa da en ciddi artışın 2018-2020 yılları aralığında ve 2023-2024 yılları aralığında yaşanmış olduğu belirlenmiştir.

2. Eğitimde Yaratıcı Dramaya Yönelik Makalelerde Ülkelerin Yayın Üretimi ve Ülkeler Arası İş Birlikliklerine İlişkin Bulgular

Eğitimde yaratıcı dramaya yönelik araştırmalar incelendiğinde, bu konuda 66 farklı ülkenin yayın yaptığı belirlenmiştir. Ülkelerin yayın sayısı ve üretimlerine yönelik harita, Şekil 4 ve iş birlikteliklerine yönelik ağ haritası ise Şekil 5'te gösterilmiştir.

Şekil 4

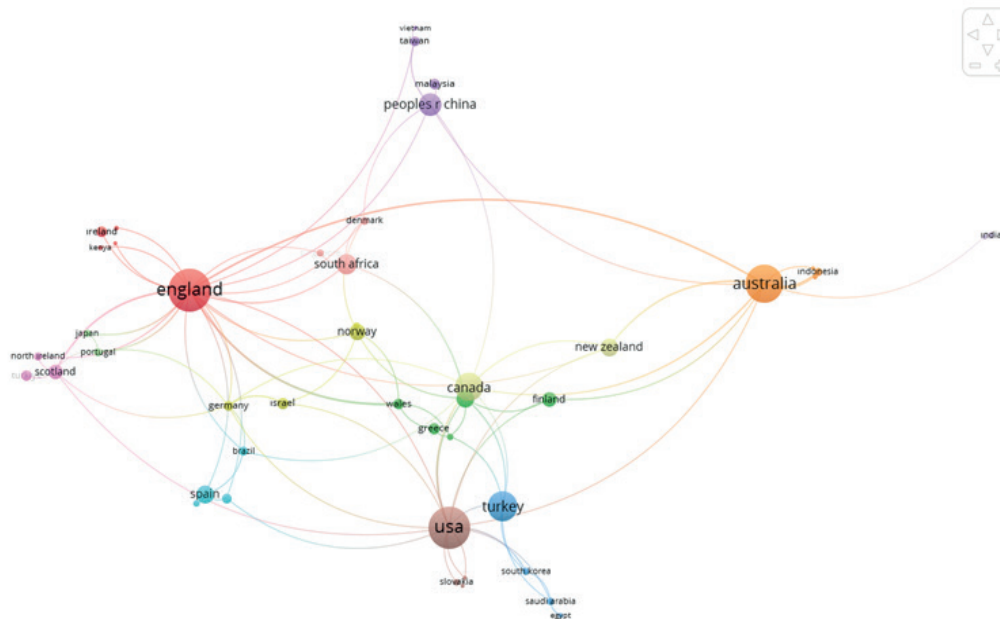
Ülkelerin Yayın Üretim

Şekil 4'te gösterilen dünya haritasında koyu mavi renkler yayın sayısı yüksek, açık mavi renkler yayın sayısı düşük ülkeleri, gri renkli yerler ise hiç yayını bulunmayan ülkeleri göstermektedir. Eğitimde yaratıcı dramaya yönelik araştırmalarda İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Türkiye ve Kanada yayın üretimi bakımından ilk beş sıradaki ülkedir. Bu ülkeleri takiben Çin (f: 98), İsveç (f: 73), Güney Afrika (f: 63), İspanya (f:61), Yeni Zelanda (f:53), Finlandiya (f:44), Norveç (f:41), İsrail (f:31), İrlanda (29), Yunanistan (f:27), Hollanda (f: 22), Malezya (f:21), eğitimde yaratıcı drama alanında 20 ve üzeri yayını bulunan ülkedir. Ülkeler arası iş birlikteliklerine yönelik ağ haritası Şekil 5'te sunulmuştur.

Şekil 5

Ülkeler Arası İş Birlikteliklerine Yönelik Ağ Haritası

Şekil 5'teki haritada yer alan her renk aynı kümede bulunan ve iş birliği içindeki ülkeleri gösterirken, düğümlerin büyüklüğü ise ülkelerin yayın sayısına göre ölçeklendirilmektedir. Şekil 5 bu açıdan incelendiğinde toplam bağlantı gücü [Total Link Strength (TLS): 32] en yüksek ülke İngiltere olup, iş birlikteliğinin yüksek olduğu ilk beş ülke Avustralya, İskoçya, Galler, Güney Afrika ve Portekiz'dir. Bağlantı gücü yüksek ikinci ülke ABD (TLS: 20) olup; Malavi, Slovenya ve Bosna Hersek ile aynı kümede bulunurken, Kanada ile güçlü iş birliktelikleri, diğer İspanya, Türkiye, İngiltere gibi ülkeler ile zayıf ilişkisi bulunmaktadır. Toplam bağlantı gücü yüksek üçüncü ülke ise Avustralya (TLS: 17) olup Samao, Tayland ve Endonezya ile aynı kümede yer alırken, Yeni Zelanda ve İngiltere ile iş birlikteliği yüksektir. Çin Halk Cumhuriyeti ise toplam bağlantı gücü yüksek dördüncü ülke olup, Tayvan, Malezya ve Vietnam ile aynı kümedeyken, İngiltere, Kanada, Avustralya ile iş birliktelikleri bulunmaktadır. Ülkemiz ise alan yazında Türkiye ve İngilizce Turkey ile isimlendirildiği için mavi ve pembe kümelerde iş birlikteliği olan ülkeler bulunmaktadır. Mavi küme incelendiğinde Türkiye'nin Suudi Arabistan, Güney Kore ve Mısır'la aynı kümede olduğu, pembe küme incelendiğinde ise Kuzey İrlanda ve İskoçya ile aynı kümede olduğu belirlenmiştir. Mavi kümede Kanada, ABD ve İsveç ve Fransa ile pembe kümede ise sadece İskoçya ile iş birliği içinde yayın ürettiği belirlenmiştir.

3. Eğitimde Yaratıcı Dramaya Yönelik Makalelerde Yayın ve Atıf Sayısı Bakımından Öne Çıkan Kurumlar ve Kurumlar Arası İş Birlikteliklerine İlişkin Bulgular

Eğitimde yaratıcı dramaya yönelik araştırmalarda 10 ve üzeri yayın sayısına sahip ülkeler ile atıf sayısı en yüksek ilk 10 kuruma ilişkin bilgiler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1

Yayın Sayısı ve Atıf Sayısı Bakımından Öne Çıkan Kurumlar

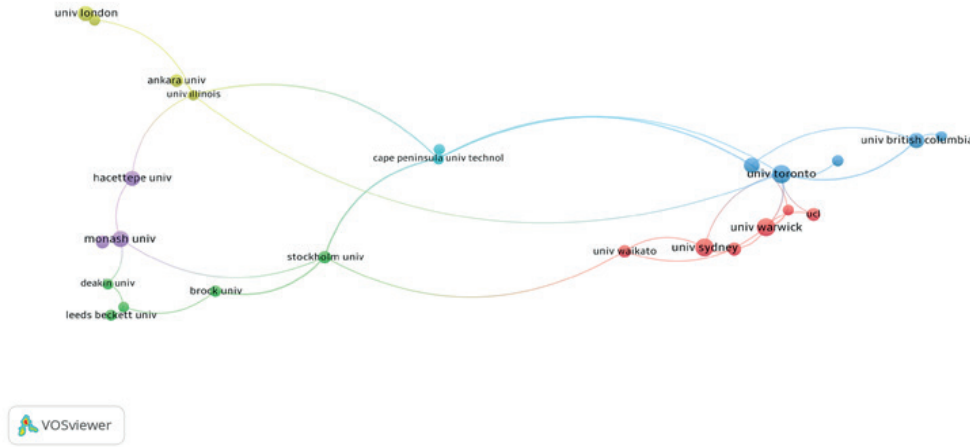
Kurum Adı	Avustralya: 262	Doküman Sayısı	Kurum Adı	Atıf Sayısı
Toronto Üniversitesi		15	John Hopkins Üniversitesi	459
Warwick Üniversitesi		14	Londra King's College Hastanesi	424
Sydney Üniversitesi		14	Kaliforniya Üniversitesi, Los Angeles	377
Monash Üniversitesi		12	Kaliforniya Üniversitesi, Irvine (UCI)	149
Hacettepe Üniversitesi		10	Toronto Üniversitesi	146
Helsinki Üniversitesi		10	Monash Üniversitesi	133
British Columbia Üniversitesi		10	William & Mary Üniversitesi	132
Londra Üniversitesi		10	Michigan Üniversitesi	129
Melbourne Üniversitesi		10	Londra Üniversitesi	119
			Sydney Üniversitesi	106

Tablo 1 incelendiğinde, doküman sayısı bakımından Kanada'daki Toronto Üniversitesi birinci, İngiltere'den Warwick ve Kanada'dan Sydney Üniversitesi ikinci, Avustralya'dan Monash Üniversitesi üçüncü, Türkiye'den Hacettepe Üniversitesi, Finlandiya'dan Helsinki Üniversitesi, Kanada'dan British Columbia Üniversitesi, İngiltere'den Londra Üniversitesi ve Avustralya'dan

Melbourne Üniversitesi'nin dördüncü sırada 10 ve üzeri yayın sayısına sahip kurumlar oldukları görülmektedir. Atıf sayısı bakımından ilk 10 kurum incelendiğinde ise Toronto, Londra ve Sydney Üniversiteleri dışında, yayın sayısı fazla olan kurumların bu listede yer almaması dikkat çekicidir. ABD'den John Hopkins Üniversitesi birinci, İngiltere'den Londra King's College Eğitim ve Araştırma Hastanesi ikinci ve ABD'den Kaliforniya Üniversitesi üçüncü sırada yer almaktadır. Eğitimde yaratıcı drama alanında yayın sayısı bakımından belirtilen kurumlara göre öne çıkan kurumun ABD'den bir kurum olmamasına rağmen, atıf sayısı bakımından ilk 10 sıralamasında beş kurumun ABD'den olması dikkat çekmektedir.

Şekil 6

Kurumlar Arası Atıf Ağı Haritası

Araştırmada eğitimde yaratıcı dramaya yönelik araştırmaların atıf analizinde; bu alanda toplam 712 kuruma, minimum beş yayın ve atıf sınırlamasına göre 32 kuruma ulaşılmıştır. Şekil 6'da yaratıcı drama eğitime yönelik yayınlarda belirli bir kurumla en güçlü şekilde ilişkisi bulunan kurumların haritasına ulaşılmıştır. Altı farklı renkte kümeye ulaşılmıştır. Birinci kümede Toronto Üniversitesi (Kanada), British Columbia Üniversitesi (Kanada), Victoria Üniversitesi (Kanada) ve Helsinki Üniversitesi (Finlandiya), Glasgow Üniversitesi; İkinci kümede Warwick Üniversitesi (İngiltere), Sydney Üniversitesi (Kanada), Auckland Üniversitesi (Yeni Zelanda), Waikato Üniversitesi (Yeni Zelanda), Londra Üniversite Koleji (UCL) ve Hong Kong Eğitim Üniversitesi (Çin); Üçüncü kümede Stockholm Üniversitesi (İsveç), Deakin Üniversitesi (Avustralya), Brock Üniversitesi (Kanada), Leeds Beckett Üniversitesi (İngiltere), Nottingham Üniversitesi (İngiltere) yer almaktadır. Türkiye'den Hacettepe Üniversitesi, Monash Üniversitesi (Avustralya) ve Cent Queensland Üniversitesi (Avustralya) ile aynı kümede bulunurken, Ankara Üniversitesi ise Londra Üniversitesi (İngiltere), Illinois Üniversitesi (ABD) ve Gazi Üniversitesi ile aynı kümededir.

4. Türkiye Bağlamında Eğitimde Yaratıcı Dramaya Yönelik Makalelerde, Yayın ve Atıf Sayısı Bakımından Öne Çıkan Kurumlar ve Kurumlar Arası İş Birlikteliklerinin Dağılımları

Türkiye bağlamındaki eğitimde yaratıcı dramaya yönelik araştırmalarda minimum iki ve üzeri yayın sayısına sahip kurumlar ve minimum 10 ve üzeri atıf sayısına sahip kurumlar incelendiğinde Tablo 2'ye ulaşılmıştır.

Tablo 2

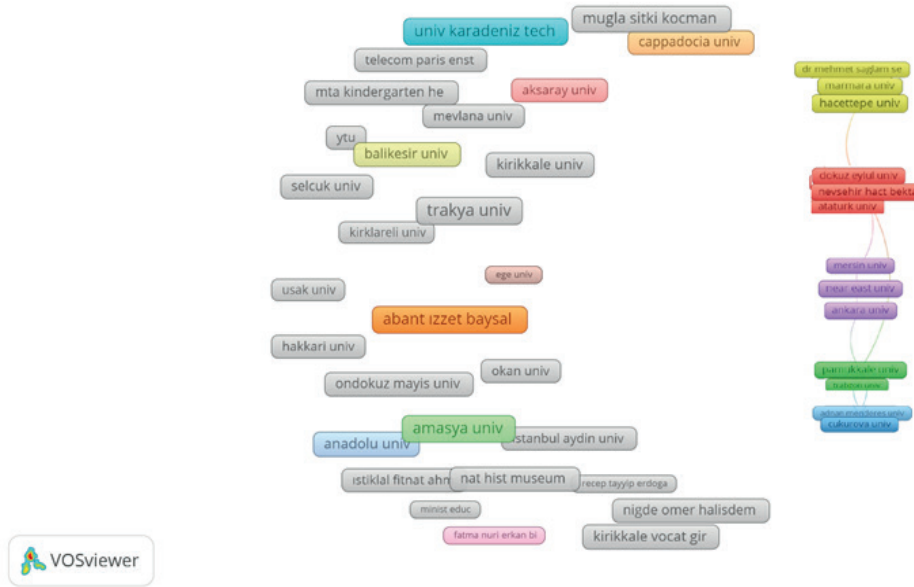
Türkiye Bağlamında Yayın ve Atıf Sayısı Bakımından Öne Çıkan Kurumlar

Kurum Adı	Doküman Sayısı	Kurum Adı	Atıf Sayısı
Hacettepe Üniversitesi	10	Hacettepe Üniversitesi	41
Ankara Üniversitesi	7	Trakya Üniversitesi	28
Gazi Üniversitesi	5	Karadeniz Teknik Üniversitesi	19
Yakın Doğu Üniversitesi	4	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	19
Dokuz Eylül Üniversitesi	3	Amasya Üniversitesi	19
Pamukkale Üniversitesi	3	Abant İzzet baysal Üniversitesi	18
Marmara Üniversitesi	2	Marmara Üniversitesi	14
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2	Dokuz Eylül Üniversitesi	13
Anadolu Üniversitesi	2	Atatürk Üniversitesi	13
Boğaz İçi Üniversitesi	2	Ankara Üniversitesi	12
Mersin Üniversitesi	2	Yakın Doğu Üniversitesi	11
Necmettin Erbakan Üniversitesi	2	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	11
		Pamukkale Üniversitesi	10

Tablo 2 incelendiğinde, doküman sayısı bakımından Türkiye’de Hacettepe Üniversitesi birinci, Ankara Üniversitesi ikinci, Gazi Üniversitesi üçüncü, Yakın Doğu Üniversitesi dördüncü, Dokuz Eylül ve Pamukkale Üniversitesi beşinci, Marmara, Muğla Sıtkı Koçman, Anadolu, Boğaz İçi, Mersin ve Necmettin Erbakan Üniversiteleri altıncı sırada olup iki ve üzeri yayın sayısına sahip kurumlardır. Atıf sayısı bakımından incelendiğinde ise Hacettepe Üniversitesi birinci olması dikkat çekerken, Trakya Üniversitesi bir yayın sayısına sahip olmasına rağmen atıf sayısı bakımından ikinci sırada olması dikkat çekicidir. Aynı zamanda Karadeniz, Nevşehir Hacı Bektaş Veli, Amasya ve Abant İzzet Baysal, Atatürk, Orta Doğu Teknik Üniversiteleri bir sayıda yayın yapmasına rağmen atıf sayısı bakımından etkili kurumlar olup, ilgili yayınlar alan yazında kendilerine yer bulmuşlardır. Eğitimde yaratıcı drama alanında kurumlar arası iş birliktelikleri incelendiğinde ise Şekil 7’deki ağ haritasına ulaşılmıştır.

Şekil 7

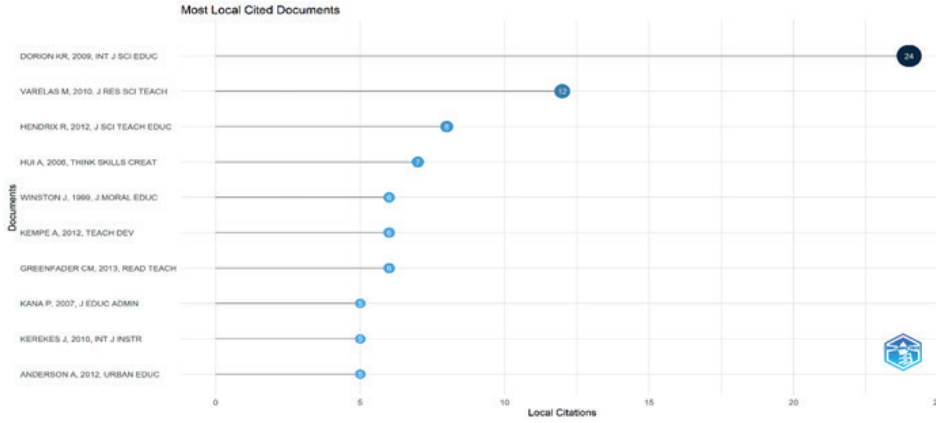
Türkiye Bağlamında Kurumlar Arası İş Birliğine İlişkin Ağ Yapısı

Türkiye’deki eğitimde yaratıcı drama araştırmalarında kurumlar arası iş birliğine ilişkin ağ yapısı, birçok kurumun diğer kurumlar ile iş birlikli yayınlar yapmadığını göstermektedir. Sarı kümedeki Hacettepe Üniversitesi’nin, Marmara Üniversitesi ve Dr. Mehmet Sağlam Ortaokulu ile iş birlikteliği bulunurken, kırmızı kümedeki Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Gazi, Dokuz Eylül, Atatürk Üniversite’leri ile iş birliği içindedir. Mor kümede ise Mersin, Yakın Doğu ve Ankara Üniversite’leri, yeşil kümede ise Pamukkale, Çukurova, Trabzon ve Adnan Menderes Üniversiteleri ile iş birliğindedir. Bağlantı sayısı bakımından Pamukkale Üniversitesi [Links (L):5] öne çıkarken diğer üniversitelerin bir veya iki bağlantı sayıları bulunmaktadır.

5. Eğitimde Yaratıcı Dramaya Yönelik Makalelerde Yerel Atıf Düzeyi Yüksek İlk On Yayına İlişkin Bulgular

Eğitimde yaratıcı drama araştırmalarına yönelik, alanda yerel atıf düzeyi bakımından öne çıkan ilk 10 yayın Şekil 8’de sunulmuş olup bazı yayınlar birden fazla yazar sayısına sahip olsa da ilk isim verilmektedir.

Şekil 8*Yerel Atıf Düzeyi Yüksek İlk 10 Yayın*

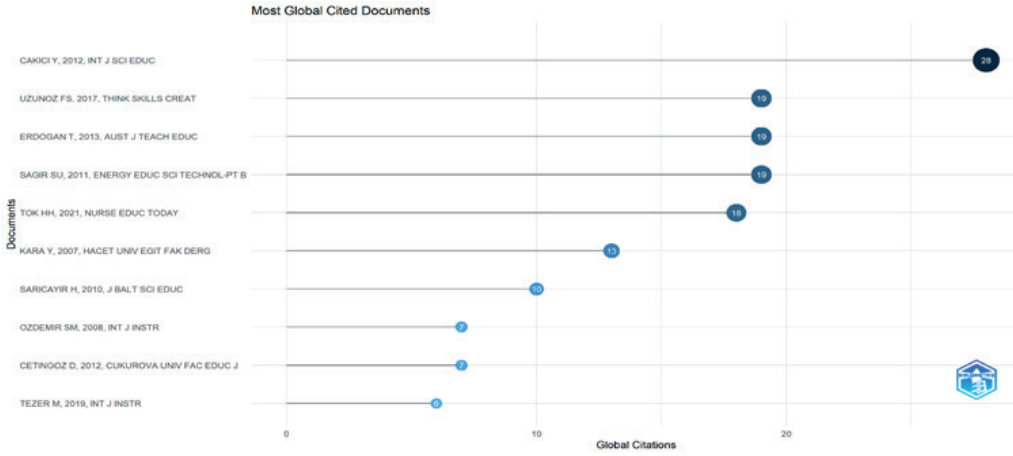
Şekil 8 incelendiğinde alanda etki düzeyi en yüksek yayın Dorion’un (2009) “Science through Drama: A multiple case exploration of the characteristics of drama activities used in secondary science lessons” isimli üç farklı okulda 12-16 yaş öğrencileri için beş fen dersinde öğretmenlerin drama etkinliklerine odaklanılmış olup, öğrencilerin mime (beden diliyle anlatım) ve rol oynama oyunları aracılığı ile soyut bilimsel kavramları öğrenmesinde kolaylık sağladığı, görselleştirme becerilerini geliştirdiği, bedensel duyularını aktif olarak kullandıkları ve antropomorfik metaforlara (bilimsel kavramlara insansı özellikler eklendiği) başvurduklarını belirlemişlerdir. İkinci yayın ise yedi yazarlı olup Varelas ve diğerleri (2010) “Drama Activities as Ideational Resources for Primary-Grade Children in Urban Science Classrooms” isimli yayındır. İlgili yayında yazarlar altı farklı okulda ilköğretim 1 ve 3. sınıf düzeyindeki öğrencilere “Madde ve Orman” isimli ünite kapsamında öğrenme sürecinde Ballard’ın (1980) bütüncül drama yaklaşımını kullanmışlardır. Araştırmacılar, öğrencilerin materyal nesneler olarak mekânda hareket ettiklerini ve sosyal nesneler olarak sınıf içi ilişki ve kuralları müzakere ettiklerini belirlemişlerdir. Ayrıca öğrencilerin, metaforik varlıklar olarak su molekülünün farklı hâllerini ya da orman besin zincirindeki canlı ve cansız öğeleri temsil ettikleri; bu süreçte doğaçlama yoluyla bilimsel düşünme ve konuşma deneyimi yaşadıkları rapor edilmiştir. Üçüncü yayın ise üç yazarlı olup Hendrix ve diğerleri (2012) “The Integration of Creative Drama in an Inquiry-Based Elementary Program: The Effect on Student Attitude and Conceptual Learning” isimli eylem araştırmasıdır. Yazarlar 4. ve 5. sınıf ilköğretim zenginleştirme programına katılan deney ve sorgulama odaklı öğretim programına drama etkinliklerini entegre etmişlerdir. Sonuç olarak, eğitimde yaratıcı drama, sorgulamaya dayalı fen öğretim programına aktif bir şekilde eklendiğinde ilköğretim zenginleştirme programı öğrencilerinin tutumlarında değişikliğe yol açmasa da fen kavramsal öğrenmesini artırmada etkili bir strateji olmuştur. Yerel atıf analizinde etkili olan diğer yayınlar ise Hui ve Lau (2006), Winston (1999), Kempe (2012), Greenfader ve Brouillette (2013), Kana ve Aitken (2007), Kerekes ve King (2010) ile Anderson (2012) tarafından gerçekleştirilen çalışmalardır.

6. Türkiye Bağlamında Eğitimde Yaratıcı Dramaya Yönelik Makalelerde Küresel Atıf Sayısı Yüksek İlk On Yayına İlişkin Bulgular

Türkiye’deki eğitimde yaratıcı dramaya yönelik yayınlarda küresel atıf düzeyi yüksek ilk on yayın incelendiğinde ise Şekil 9’daki bulgulara ulaşılmıştır.

Şekil 9

Türkiye’de Küresel Atıf Düzeyi Yüksek İlk 10 Yayın

Şekil 9 incelendiğinde, alanda küresel bağlamda etki düzeyi en yüksek yayınlardan birinin Çakıcı ve Bayır (2017) tarafından gerçekleştirilen çalışma olduğu görülmektedir. Bu çalışmada, Trakya Çocuk Üniversitesi kapsamında 10–11 yaş grubundaki ortaokul öğrencileriyle bilim insanlarının yaşam öykülerini temel alan rol yapma ve drama temelli etkinlikler uygulanmış; öğrencilerin bilimin doğasına ilişkin görüşlerindeki değişimler incelenmiştir. Araştırma bulguları, drama temelli rol yapma etkinliklerinin öğrencilerin bilimin tentatif, ampirik, yaratıcı ve öznel yapısına, bilimsel bilginin toplumsal-kültürel gömülü doğasına ve bilimsel yöntem anlayışlarına yönelik görüşlerinde olumlu gelişmeler sağladığını ortaya koymuştur. Yerel atıf analizinde öne çıkan diğer çalışmalar arasında Uzunöz ve Demirhan (2017) ile Erdoğan (2013) yer almaktadır. Uzunöz ve Demirhan (2017) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, yaratıcı drama eğitiminin beden eğitimi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerileri üzerindeki etkisi incelenmiş; uygulamanın hem nicel hem de nitel bulgular açısından etkili olduğu belirlenmiştir. Erdoğan (2013) ise yaratıcı drama yönteminin sınıf öğretmeni adaylarının yazma becerileri ve yazmaya yönelik tutumları üzerindeki etkisini ele almış; bulgular, yaratıcı drama uygulamalarının katılımcıların yazma becerilerini geliştirdiğini ve yazmaya yönelik olumlu tutumlar kazandırdığını göstermiştir. Sağır (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışma, doğrudan drama eğitimine odaklanmamakla birlikte, okul öncesi dönemde fen ve doğa etkinliklerine ilişkin öğretmen görüşlerini ortaya koyması açısından dikkat çekmektedir. Çalışmada, okul öncesi kurumlarındaki fiziksel ortamların fen ve doğa etkinlikleri için yeterli olmadığı; öğretmenlerin en sık kullandıkları yöntemler arasında deney, gezi-gözlem ve dramanın yer aldığı belirlenmiştir. Son olarak, Tok ve Kesgin (2024) tarafından gerçekleştirilen ve hemşirelik öğrencilerine yönelik yaratıcı drama uygulamalarını ele alan çalışma, kısa sürede ilgili alan yazında dikkat çekmiştir. Araştırma bulguları, yaratıcı drama temelli eğitimlerin ruh sağlığı okuryazarlığı düzeylerinde anlamlı değişimler yarattığını göstermiş; yaratıcı dramanın sanatsal ve etkileşimli bir eğitim tekniği olarak sağlık alanında daha yaygın biçimde kullanılabileceği vurgulanmıştır.

Kara ve Çam (2007) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin “bir grupla birlikte bir işi yapma ve yürütme”, “ilişki başlatma ve sürdürme” ile “öz denetim” gibi sosyal becerileri üzerinde anlamlı etkiler yarattığı belirlenmiştir. Saricayir (2010) ise

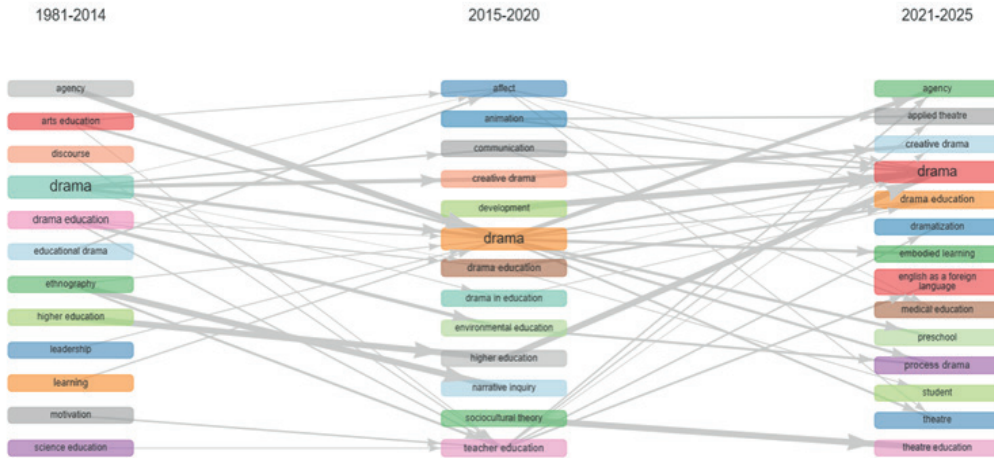
ortaokul düzeyinde yürüttüğü araştırmasında, suyun elektrolizi konusunun drama etkinlikleriyle ele alınmasının öğrencilerin akademik performanslarını artırdığını ortaya koymuştur. Alanda öne çıkan diğer çalışmalardan Özdemir ve Çakmak (2008), drama eğitiminin sınıf öğretmenleri adaylarının yaratıcılık düzeyleri üzerindeki etkisini incelemiştir; Çetingöz ve Günhan (2012) ise okul öncesi dönemde yaratıcı drama etkinliklerinin çocukların sosyal beceri kazanımlarına katkı sağladığını rapor etmiştir. Son olarak, Tezer ve diğerleri (2019) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, okul öncesi ve sınıf öğretmenliği programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarına yönelik drama eğitiminin, yaratıcı drama etkinliklerine ilişkin çok boyutlu özyeterlilik inançları üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir.

7. Eğitimde Yaratıcı Dramaya Yönelik Makalelerde Anahtar Kelimelerin Tematik Değişimine İlişkin Bulgular

Belirli yıllar kesme noktası alınarak, eğitimde yaratıcı dramaya yönelik yazarların kullandığı anahtar kelimelerin yıllara göre tematik değişimini gösteren bulgular Şekil 10'da sunulmuştur.

Şekil 10

Üç Zaman Aralığında Yazar Anahtar Kelimelerinin Tematik Değişimi

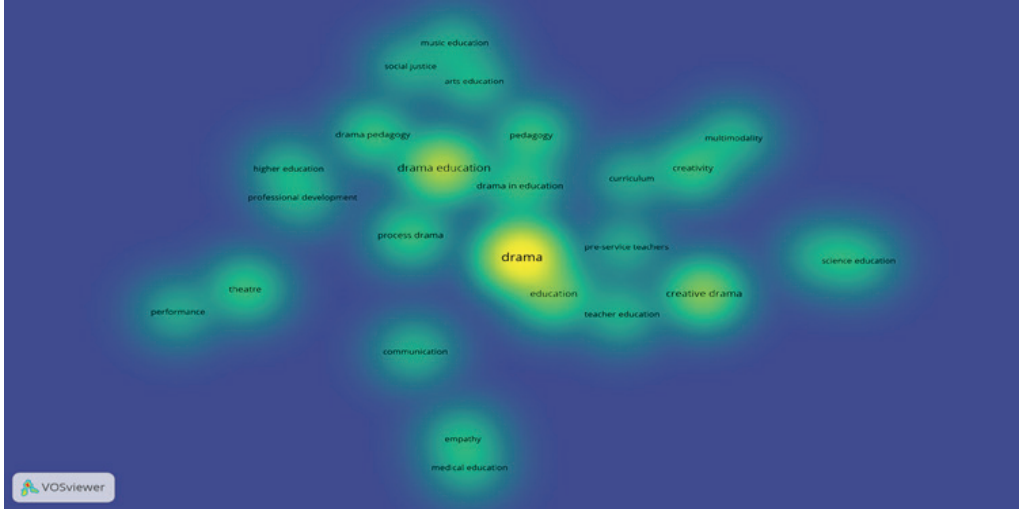
Şekil 10 üç farklı dönem olarak 1981-2014, 2015-2020 ve 2021-2025 yılları aralığındaki araştırma odaklarındaki değişimi göstermektedir. 1981-2014 yılları aralığında araştırmacılar eğitimde yaratıcı dramaya yönelik araştırmalarda sanat eğitimi, yaratıcı drama, girişkenlik, söylem analizi, etnografi, liderlik motivasyon ve fen eğitimi gibi anahtar kelimelerin kullanıldığı çalışmalara odaklanmışlardır. 2014-2020 yılları aralığındaki araştırmalarda ise duygusal tepki, iletişim, animasyon, çevre eğitimi, yüksek öğrenim, sosyokültürel teori, öyküsel araştırma, öğretmen eğitimi kavramlar merkezde yer almaktadır. Yakın dönem olarak nitelendirebileceğimiz 2021-2025 yılları aralığında ise uygulamalı drama, yaratıcı drama, süreçsel drama, uygulamalı tiyatro gibi kavramların kullanıldığı, bedensel öğrenme, İngilizcenin yabancı dil olarak öğretimi, tıp eğitimi ve tiyatro eğitimi gibi alanlardaki çalışmaların yoğun olduğu belirlenmiştir.

8. Eğitimde Yaratıcı Dramaya Yönelik Makalelerde Anahtar Kelimelerin Tematik Değişimine İlişkin Bulgular

Eğitimde yaratıcı dramaya ilişkin makalelerde 2020-2024 yılları arasında toplamda 268 yayın yapılmıştır. Son beş yıldaki ilgili yayınların anahtar kelimelerinin birlikte bulunma durumları, üç kesme noktası belirlenerek analiz edildiğinde Şekil 11'e ulaşılmıştır.

Şekil 11

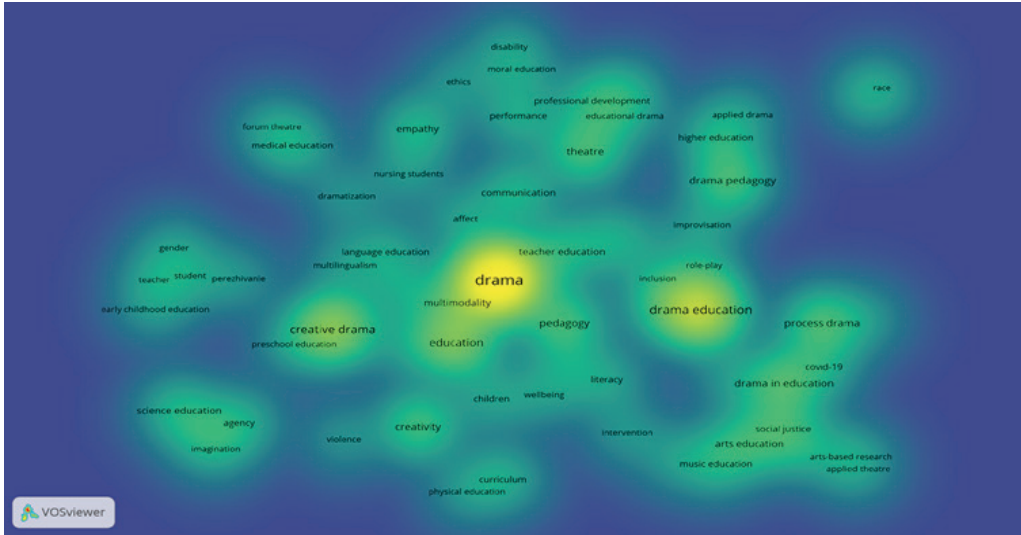
2020-2025 Yılları Arasında Beş Birlikte Bulunma Durumuna Yönelik Yoğunluk Haritası

Şekil 11'de beş kere birlikte bulunma durumuna göre anahtar kelimelerin yoğunluk haritası bulunmaktadır. İncelendiğinde araştırmacılar son beş yılda sıklıkla drama, drama eğitimi, yaratıcı drama, drama pedagojisi, öğretmen eğitimi, öğretmen adayları, yüksek öğrenim, öğretim programı, fen eğitimi, sanat eğitimi, sosyal adalet, empati, tıp eğitimi, müzik eğitimi, çok modluluk kavramlarını kullanmışlardır.

Şekil 12

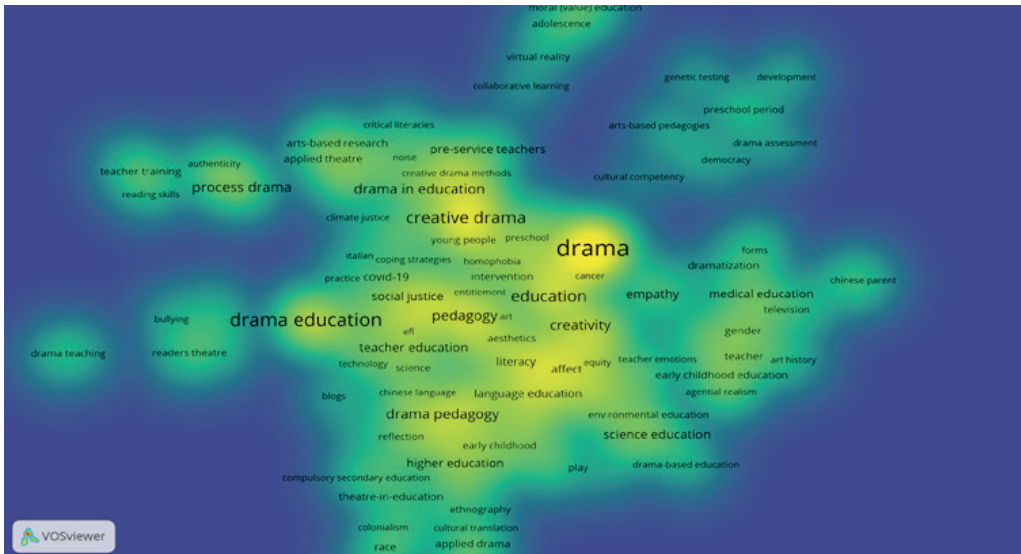
2020-2025 Yılları Arasında Üç Birlikte Bulunma Durumuna Yönelik Yoğunluk Haritası

Şekil 12 incelendiğinde ise Şekil 11’de belirtilen anahtar kavramlardan drama, yaratıcı drama, drama eğitimi ve çok modluluk üzerine merkezde yoğunlaştığı görülmektedir. İlgili konuların yanında araştırmacıların dil eğitimi, çok dillilik, okul öncesi eğitimi, engellilik, etik, ahlaki eğitim, beden eğitimi, kapsayıcılık, iyi oluş, hayal gücü, hemşirelik öğrencileri, içsel yaşantı, cinsiyet, Covid-19, uygulamalı tiyatro gibi alt alan alanlarda yaratıcı drama eğitimine yönelik yayınlar yaptığı belirlenmiştir.

Şekil 13

2020-2025 Yılları Arasında Üç Birlikte Bulunma Durumuna Yönelik Yoğunluk Haritası

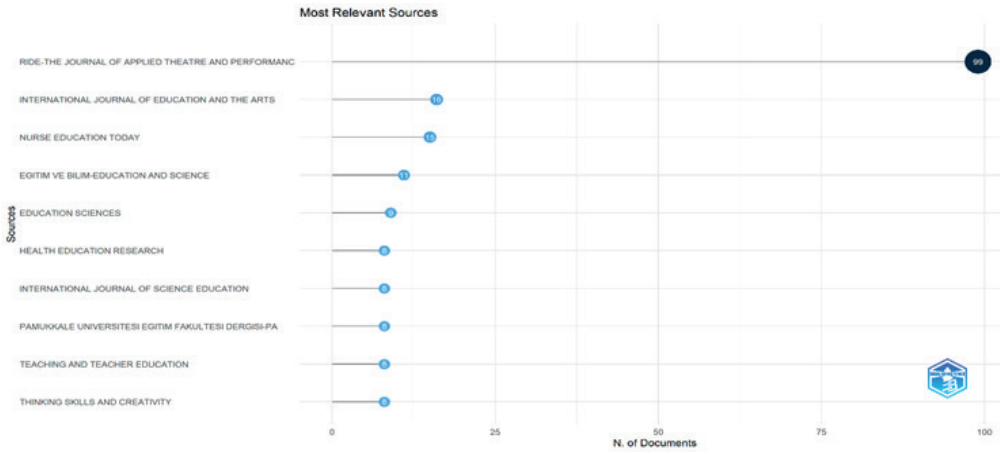
Şekil 13 incelendiğinde ise Şekil 12’de belirtilen anahtar kelimelerin yanında araştırmacılar, vatandaşlık eğitimi, çevre eğitimi, genetik testler, sürdürülebilirlik, özel eğitim, sanal gerçeklik, online eğitim, bloklar, eğitimsel robotik, ırk, zorbalık, iklim adaleti, demokrasi, homofobi, bilgisayar oyunları, kültürel yeterlilik, popüler kültür, biblioterapi kelimelere yönelik araştırmalara odaklanmışlardır.

9. Eğitimde Yaratıcı Dramaya Yönelik Makalelerde Yayın Üretimi Açısından Öne Çıkan Dergilere İlişkin Bulgular

Eğitimde yaratıcı dramaya yönelik yayın üreten 353 dergiye ulaşılmıştır. Yayın üretimi açısından öne çıkan dergileri ise Şekil 14’te sunulmuştur.

Şekil 14

Yayın Üretiminde Öne Çıkan Dergiler

Şekil 14 incelendiğinde, eğitimde yaratıcı dramaya yönelik yayınların en yoğunlaştığı derginin RIDE – The Journal of Applied Theatre and Performance olduğu görülmektedir. Bu dergide toplam 99 yayın yer almaktadır. Bunu, International Journal of Education and the Arts (16 yayın) ve Nurse Education Today (15 yayın) izlemektedir. Diğer öne çıkan dergiler arasında Eğitim ve Bilim – Education and Science (11 yayın), Education Sciences (9 yayın), Health Education Research (8 yayın) ve International Journal of Science Education (8 yayın) yer almaktadır. Ayrıca Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Teaching and Teacher Education ve Thinking Skills and Creativity dergilerinin her birinde 8 yayın bulunduğu belirlenmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Eğitimde yaratıcı drama alanındaki yayınların zaman içindeki dağılımı incelendiğinde, 1981–1993 döneminin hem ulusal hem de uluslararası ölçekte oldukça sınırlı bir üretimle geçtiği ve alanın bu süreçte erken gelişim aşamasında olduğu görülmektedir. WoS tabanlı bibliyometrik analizler, 1980’li ve 1990’lı yıllar boyunca yayın ve atıf sayılarının düşük düzeylerde seyrettiğini, belirgin artışın ise 2000’li yıllar sonrasında ortaya çıktığını göstermektedir (Aktaş vd., 2025; Çelik, 2022). Türkiye bağlamında da benzer bir eğilim söz konusudur. Eğitimde yaratıcı dramanın akademik alanda görünür hâle gelmesinin 1980’li yıllara dayandığı; bu döneme kadar alanda kayda değer bir gelişme yaşanmadığı, tez ve makale türündeki çalışmaların ise 1989 sonrasında ivme kazandığı

belirtilmektedir (Adıgüzel & Sivrikaya, 2019; Altıntaş, 2010). Farklı değerlendirme çalışmaları da bu durumu desteklemekte ve yaratıcı dramanın Türkiye’deki çağdaş ve kurumsal başlangıcının 1980’li yıllar olarak kabul edildiğini ortaya koymaktadır. Yayın sayısındaki artış yalnızca Türkiye ile sınırlı olmayıp, uluslararası alanda da benzer bir büyüme eğilimi gözlenmektedir. Çelik’in (2022) 1975–2022 dönemini kapsayan bibliyometrik analizinde, drama alanındaki yayın üretiminin 2007 sonrasında belirgin biçimde arttığı, 2004 sonrası yayınlara yönelik atıflarda da paralel bir yükseliş olduğu rapor edilmiştir. Benzer biçimde Li ve Abdullah (2024), 1977–2023 yılları arasında yayımlanan çalışmaların büyük bölümünün 2010 sonrası dönemde yoğunlaştığını ve 2000’ler öncesinde alanın oldukça sınırlı kaldığını göstermiştir. 2025 tarihli bir diğer kapsamlı bibliyometrik analizde de “yaratıcı drama” ve “eğitim” anahtar sözcükleriyle taranan çalışmaların 1983–2000 arasında düşük yoğunlukta seyrettiği, en büyük artışın 2010 sonrasında gerçekleştiği ifade edilmiştir. Bu ulusal ve uluslararası bulgular, 2000’li yılların eğitimde yaratıcı drama alanı için bir “yaygınlaşma dönemi” olduğunu doğrulamaktadır. Türkiye’de 2000 sonrası dönemde lisansüstü tezlerin ve makale üretiminin hızla arttığını gösteren bulgular da bu eğilimi desteklemektedir (Aktaş vd., 2025; Ulubey & Okay, 2024). Söz konusu nicel büyüme, yalnızca yayın hacmindeki artışla sınırlı kalmamış; aynı zamanda yaratıcı dramanın etkililiğini inceleyen deneysel çalışmaların sayısında da belirgin bir artış yaşanmıştır. Nitekim meta-analiz çalışmalarında, 2000 sonrası dönemi kapsayan çok sayıda deneysel araştırmanın birlikte ele alındığı görülmektedir (Batdı, 2015; Toraman & Ulubey, 2016; Ulubey & Toraman, 2015; Ulubey, 2018). Sonuç olarak, 1980–1990’ların sınırlı üretim ortamından 2000 sonrası hızlı büyüme sürecine uzanan dönemde hem Türkiye’de hem de uluslararası alanda eğitimde yaratıcı drama giderek daha görünür, daha yaygın ve daha kurumsallaşmış bir araştırma alanına dönüşmüştür.

Eğitimde yaratıcı drama alanındaki atıf eğilimleri incelendiğinde, ulusal ve uluslararası literatürde atıf yoğunluğunun özellikle 2010 sonrasında belirgin biçimde arttığı görülmektedir. Uluslararası ölçekte gerçekleştirilen bibliyometrik analizler, yaratıcı drama araştırmalarının 2015–2020 döneminde küresel ölçekte en yüksek görünürlüğe ulaştığını ve bu artışın yaratıcı düşünme, sosyal-duygusal öğrenme ve disiplinlerarası öğretim modelleri gibi yükselen temalarla ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır (Llige & Escudra, 2024). Türkiye’de yürütülen çalışmalar da bu küresel eğilimle örtüşmektedir. Çelik (2022), eğitimde yaratıcı drama yayınlarının 2005 sonrasında ivme kazandığını ve 2018–2020 döneminde atıf eğrisinde belirgin bir sıçrama yaşandığını belirtmektedir. Benzer biçimde, Aktaş ve diğerlerinin (2025) 87 makaleyi kapsayan analizi, en fazla atıf alan çalışmaların 2010 sonrası dönemde yoğunlaştığını ve alanın etki çekirdeğinin bu yıllarda oluştuğunu göstermektedir. Özel eğitim (Marul, 2022) ve yabancı dil öğretimi (Dawoud vd., 2020) gibi alt alanlara yönelik incelemeler de 2015 sonrasında yayın ve atıf hacminde hızlı bir artış olduğunu ortaya koyarak bu genel eğilimi desteklemektedir. Uluslararası bağlamda, tiyatro ve drama alanına yönelik küresel bibliyometrik incelemeler de 2018 sonrası dönemde performans, uygulamalı tiyatro ve drama temelli pedagojilerde dikkat çekici bir atıf yoğunlaşması yaşandığını göstermektedir (Ada & Karagöz, 2022). Benzer şekilde, drama çalışmalarının dil öğretimi alanında 2016 sonrasında belirgin bir atıf artışı sergilediği bildirilmektedir (Li & Abdullah, 2024). Aktaş ve diğerleri (2025) ise yaratıcı drama yayınlarının 2010 sonrası dönemde diğer disiplinlerle artan entegrasyonuna paralel olarak atıf yoğunluğunun düzenli biçimde yükseldiğini vurgulamaktadır. Bu sonuçlar, Türkiye’de 2018–2020 döneminde eğitimde yaratıcı drama çalışmalarına yönelik yüksek atıf düzeyinin, yalnızca ulusal bir ivmeden değil; dramanın 2010 sonrası küresel ölçekte artan bilimsel görünürlüğünün bir

yansıması olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, eğitimde yaratıcı dramanın son yirmi yılda estetik bir etkinliğin ötesine geçerek, eğitimsel, sosyal-duygusal ve disiplinlerarası bir öğrenme alanı olarak güçlü bir akademik alan hâline geldiğini göstermektedir.

Ülke bazında yayın dağılımına ilişkin bulgular, eğitimde yaratıcı drama alanındaki akademik üretimin coğrafi olarak belirli merkezlerde yoğunlaştığını göstermektedir. İngiltere, ABD, Avustralya, Kanada ve Türkiye'nin öne çıkması, tiyatro ve drama alanına yönelik daha geniş ölçekli bibliyometrik incelemelerle de uyumludur. Ada ve Karagöz'ün (2022) çalışması, en yüksek üretimin ABD, İngiltere, Kanada ve Avustralya'da yoğunlaştığını; Türkiye'nin ise yayın hacmi görece sınırlı olmakla birlikte entelektüel katkı sağlayan ülkeler arasında yer aldığını ortaya koymaktadır. Türkiye bağlamında Çelik (2022) ile Aktaş ve diğerlerinin (2025) bulguları, üretimin belirli ülkelerde yoğunlaştığını ve Türkiye'nin özellikle 2000 sonrası dönemde artan bir görünürlük kazandığını göstermektedir. Benzer biçimde, drama terapisi (Korde vd., 2023) ve drama temelli dil eğitimi (Li & Abdullah, 2024) alanlarındaki bibliyometrik incelemeler de araştırmaların sınırlı sayıda ülke ve kurum çevresinde toplandığını ve küresel ölçekte dengesiz bir dağılım bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde, eğitimde yaratıcı drama alanındaki üretimin ağırlıklı olarak Anglo-Sakson ülkeler ve Türkiye gibi belirli merkezlerde yoğunlaştığı; Afrika, Latin Amerika ve birçok Asya ülkesinde ise sınırlı kaldığı anlaşılmaktadır. Bu durum, alanda daha dengeli ve kapsayıcı bir küresel araştırma üretimi için yeni uluslararası iş birliklerine ve düşük temsile sahip bölgelerde akademik kapasitenin güçlendirilmesine ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Eğitimde yaratıcı drama alanındaki ülkeler arası iş birliği ağlarının belirli merkezlerde yoğunlaşması, bu çalışmanın bulgularının yanı sıra farklı alt alanlarda yürütülen uluslararası bibliyometrik incelemelerle de örtüşmektedir. Dil eğitiminde drama kullanımını ele alan Li ve Abdullah (2024), İngiltere, ABD ve Avustralya'nın küresel iş birliği ağının merkezinde yer aldığını; Kanada ve Çin'in yükselen üretici ülkeler olarak konumlandığını göstermektedir. Benzer biçimde Ada ve Karagöz (2022), tiyatro araştırmalarında İngiltere ve ABD'nin ortak yazarlık ağlarında en yüksek bağlantı gücüne sahip olduğunu, Avustralya ve Kanada'nın ise bu yapıyı destekleyen etkili aktörler olduğunu ortaya koymaktadır. Drama terapisi alanında Korde ve diğerleri (2023), Anglo-Sakson ülkelerinin iş birliği ağlarında merkezî bir konumda bulunduğunu; Asya, Afrika ve Orta Doğu ülkelerinin ise düşük bağlantı gücüne sahip parçalı kümelerde yer aldığını belirtmektedir. Bu bulgular, eğitimde yaratıcı drama alanına ilişkin mevcut çalışmanın sonuçlarıyla büyük ölçüde örtüşmekte; İngiltere'nin yüksek toplam bağlantı gücü (TLS) ile küresel ağın merkezinde yer aldığı, Türkiye'nin ise yayın hacmi yüksek olmasına karşın uluslararası iş birliği açısından sınırlı bir profile sahip olduğu ve daha çok Suudi Arabistan, Mısır, Malezya ve Güney Kore gibi bölgesel ortaklarla kümelendiği görülmektedir. Aktaş ve diğerleri (2025) ile Marul (2022) da Türkiye'nin drama alanında üretken olmasına rağmen uluslararası ortak yazarlık düzeyinin oldukça düşük olduğunu vurgularken, Li ve Abdullah (2024) çalışmaların büyük ölçüde bölgesel kümeler etrafında toplandığını ve küresel ölçekte belirgin bir eşitsizlik bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, eğitimde yaratıcı drama alanındaki uluslararası iş birliği yapısının, tiyatro ve drama literatüründe tanımlanan merkez–çevre modelini yansıttığı; Anglo-Sakson ülkelerinin küresel ağın merkezini oluşturduğu, Türkiye gibi bölgesel üreticilerin ise daha sınırlı ve parçalı iş birlikleriyle temsil edildiği anlaşılmaktadır.

Türkiye bağlamında elde edilen kurum temelli bulgular, eğitimde yaratıcı drama araştırmalarının büyük ölçüde sınırlı sayıda üniversite etrafında yoğunlaştığını göstermektedir. Hacettepe, Ankara ve Gazi gibi köklü eğitim fakültelerine sahip kurumların yayın sayısı bakımından öne çıkması, bu

üniversitelerin tarihsel olarak drama alanındaki üretimi taşıyan merkezler olduğunu ortaya koyan önceki bibliyometrik çalışmaları doğrulamaktadır (Aktaş vd., 2025; Çelik, 2022). Benzer biçimde, Aktaş ve diğerlerinin (2025) uluslararası incelemesi, eğitimde yaratıcı drama araştırmalarının küresel ölçekte de az sayıda çekirdek kurumda yoğunlaştığını ve yüksek etkili yayınların güçlü akademik merkezlerde toplandığını göstermektedir. Bununla birlikte, Trakya, Karadeniz Teknik ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli gibi üniversitelerde tekil yayınların yüksek atıf alması, üretim hacminden ziyade çalışmanın niteliği ve disiplinlerarası yapısının görünürlük üzerinde belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır; bu durum Çelik'in (2022) ulusal incelemesi ile Evci ve Yeşiltaş'ın (2023) sosyal bilgiler bağlamındaki bulgularıyla da örtüşmektedir. Öte yandan, kurumlar arası ve uluslararası iş birliğinin sınırlı olması, Türkiye için önceki çalışmalarda da vurgulanan yapısal bir sorun olarak öne çıkmakta; Uştuk ve İnan (2017), Li ve Abdullah (2014) ile Korde ve diğerlerinin (2023) analizleri, Türkiye'nin yayın üretimine karşın ortak yazarlık ve iş birliği yoğunluğunun düşük olduğunu ve özellikle Anglo-Sakson ülkeleriyle bağlantıların zayıf kaldığını göstermektedir. Bu durumun diğer bir nedeni ise Türkiye gibi bazı ülkelerin uluslararası yayınlarda iki isimle (Turkey /Türkiye) yazılımları nedeniyle analiz sürecinde iki veya daha fazla kümede yer alarak parçalı görünmesine neden olması ve ülkenin gerçek iş birliği durumunun olduğundan daha düşük ya da dağınık algılanmasına yol açmaktadır. Bibliyometrik analiz içeren araştırmalarda özellikle uluslararası iş birliği ağ haritaları yorumlanırken farklı analiz programlarından kaynaklı bu parçalı görünüm dikkate alınarak değerlendirilmesi önerilmektedir. Bu sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde, eğitimde yaratıcı drama alanındaki kurumsal üretim ve atıf örüntülerinin Türkiye'de belirli merkezlerde yoğunlaştığı; ancak nitelikli, disiplinlerarası çalışmaların çevre üniversitelerin de bu bilgi ağlarına dâhil olma potansiyeline sahip olduğunu ve alanın sürdürülebilir gelişimi için çok uluslu iş birlikleri ile ortak yazarlık modellerinin güçlendirilmesi gerektiğini ortaya koyduğu söylenebilir.

Eğitimde yaratıcı drama alanında kurumların üretim ve iş birliği örüntülerinin, son yıllarda yapılan uluslararası bibliyometrik incelemelerle büyük ölçüde örtüştüğü görülmektedir. Llige ve Escuadra (2024), yaratıcı drama ve uygulamalı tiyatro araştırmalarında İngiltere, Avustralya ve Kanada üniversitelerinin bilimsel çekirdek işlevi gördüğünü; Toronto, Warwick, Sydney ve Monash gibi kurumların küresel ağın merkezinde yer aldığını ortaya koymaktadır. Benzer biçimde Çelik (2022), Kanada–İngiltere–Finlandiya ekseninin hem yayın üretiminde hem de uluslararası ortak yazarlık ilişkilerinde baskın olduğunu ve bu ülkelerin yüksek etkili kümeleri oluşturduğunu göstermektedir. Türkiye bağlamında Aktaş ve diğerleri (2025), Hacettepe, Ankara ve Gazi Üniversitelerinin tarihsel olarak üretimde öncü olduğunu; ancak uluslararası iş birliği ve kurumsal ağ yoğunluğunun sınırlı kaldığını, ortak yazarlıkların daha çok ulusal düzeyde kümelendiğini vurgulamaktadır. Bu durum, drama ve uygulamalı tiyatro araştırmalarının ağ yapısını inceleyen Li ve Abdullah (2024), Ada ve Karagöz (2022) ile drama terapisi alanındaki Korde ve diğerlerinin (2023) merkez–çevre modeline ilişkin bulgularıyla da tutarlıdır. Söz konusu çalışmalarda Finlandiya, Kanada, İngiltere ve Yeni Zelanda güçlü ve istikrarlı iş birliği ağlarıyla merkezde konumlanırken; Türkiye, İspanya, Portekiz ve Brezilya gibi ülkelerin yükselen üreticiler olmakla birlikte uluslararası ortak yazarlık açısından çevresel konumda yer aldığı belirtilmektedir. Gjaerum (2013) da Avrupa merkezli ve Anglo-Sakson üniversitelerin uygulamalı tiyatro araştırmalarında ağ yapısını belirlediğini ortaya koymaktadır. Tüm bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde, eğitimde yaratıcı drama araştırmalarının küresel ölçekte merkez–çevre yapısı sergilediği; Türkiye'de üretimin belirli üniversitelerde yoğunlaşmasına karşın uluslararası iş birliğinin sınırlı olduğu, ancak fen eğitimi, yabancı dil öğretimi ve özel eğitim gibi

alt alanlarda yürütülen tekil fakat yüksek etkili çalışmaların Türkiye'nin küresel ağdaki konumunu gelecekte güçlendirme potansiyeli taşıdığı anlaşılmaktadır.

Eğitimde yaratıcı drama alanında etki düzeyi yüksek yayınların fen eğitimi, çok modlu temsil, süreçsel drama ve iletişimsel ifade becerilerine odaklanması, dramanın uluslararası literatürde giderek daha fazla bilişsel öğrenme süreçleri ve disiplinlerarası pedagojilerle ilişkilendirildiğini göstermektedir. Drama temelli fen öğretiminin soyut kavramları somutlaştırarak bilimsel kavrayışı güçlendirdiğini ortaya koyan bulgular (Dorion, 2009) ile çok modlu drama yaklaşımlarının öğrencilerin bilimsel söylem üretimi ve anlam müzakeresi becerilerini artırdığını gösteren çalışmalar (Varelas vd., 2010) bu yönelimi desteklemektedir. Hendrix ve diğerlerinin (2012) dramanın sorgulamaya dayalı fen öğretiminde kavramsal öğrenmeyi desteklediğini ortaya koyması, bu eğilimi somut biçimde doğrulamaktadır. Yüksek atıf alan yayınların fen, dil eğitimi ve öğretmen eğitimi temalarında yoğunlaşması (Çelik, 2022), dramatik öğrenmenin bedenleşmiş deneyim ve çoklu temsil yoluyla öğrenmeyi güçlendirdiğini savunan kuramsal çerçeveye de uyumludur (Gjaerum, 2013). Dil eğitimi alanındaki bibliyometrik incelemeler, yüksek etki değerine sahip çalışmaların iletişim becerileri, çoklu okuryazarlık ve dezavantajlı grupların akademik katılımını destekleyen uygulamalara odaklandığını göstermekte (Li ve Abdullah, 2024); deneysel desenlere sahip çalışmaların eleştirel düşünme, problem çözme ve öğretmen kimliği gibi üst düzey bilişsel ve mesleki becerileri geliştirdiği de ortaya konmaktadır (Aktaş vd., 2025). Yerel atıf ağında öne çıkan çalışmaların iletişim, yaratıcılık, dil edinimi, profesyonel kimlik ve yazılı ifade becerilerine odaklanması (Hui & Lau, 2006; Kempe, 2012; Greenfader & Brouillette, 2013; Kerekes & King, 2010; Anderson, 2012), yüksek etki değerine sahip yayınların ortak paydasının disiplinlerarası etki gücü olduğunu göstermektedir. Bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde, eğitimde yaratıcı dramanın yalnızca bilişsel öğrenmeyi destekleyen bir yöntem değil; aynı zamanda sosyal-duygusal gelişim, kültürel kapsayıcılık ve öğretmen eğitimi alanlarında da çok boyutlu ve güçlü bir pedagojik model olarak konumlandığı söylenebilir.

Eğitimde yaratıcı drama alanında etki değeri yüksek yayınların tematik dağılımı, ulusal ve uluslararası literatürde giderek güçlenen disiplinlerarası yönelimi açık biçimde yansıtmaktadır. Alanda en fazla atıf alan çalışmaların fen eğitimi, çok modlu temsil, süreçsel drama ve iletişimsel beceriler gibi bilişsel ve üst düzey düşünmeyi merkeze alan temalarda kümelenmesi (Dorion, 2009; Hendrix vd., 2012; Varelas vd., 2010), dramanın öğrenme bilimleri ile giderek daha güçlü bir entegrasyon içinde olduğunu göstermektedir. Bu durum, uygulamalı tiyatro araştırmalarında drama temelli öğrenmenin bedenleşmiş deneyim ve çoklu temsil biçimleri yoluyla kavramsal anlama katkıda bulunduğunu vurgulayan Gjaerum'un (2013) bulgularını da desteklemektedir. Yüklediğiniz bibliyometrik analizlerde de yüksek atıf alan çalışmaların büyük ölçüde fen eğitimi, sosyal adalet pedagojisi, kültürel dışlanma, dil gelişimi ve öğretmen eğitimi gibi alanlarda yoğunlaştığı (Çelik, 2022) ve özellikle süreçsel drama ile çok modlu drama temelli çalışmaların daha güçlü uluslararası görünürlük yarattığı bilinmektedir. Türkiye'de yürütülen deneysel çalışmaların da bu uluslararası eğilimle uyumlu bir biçimde, dramanın kritik düşünme (Uzunöz & Demirhan, 2017), yaratıcılık (Özdemir & Çakmak, 2008), sosyal beceriler (Çetingöz & Günhan, 2012), yazma becerileri ve tutumları (Erdoğan, 2013) gibi bilişsel ve duyuşsal alanlarda anlamlı etkiler ürettiğini göstermektedir. Araştırma bulguları son yıllarda sağlık alanında drama kullanımının hızla arttığını ve bu alanın kısa sürede yüksek atıf hacmine ulaştığını ortaya koymaktadır. Tok ve Kesgin'in (2024) hemşirelik öğrencilerinde ruh sağlığı okuryazarlığını güçlendiren çalışması bu eğilimin güncel bir göstergesidir.

Tüm bu sonuçlardan hareketle, yüksek atıf alan eğitimde yaratıcı drama çalışmalarının yalnızca tek bir disipline değil; fen, sosyal bilimler, sanat eğitimi, dil öğretimi ve sağlık gibi çoklu alanlara yayılan güçlü pedagojik etkiler üzerinden şekillendiği, bu nedenle alandaki yüksek etki düzeyinin geniş tematik çeşitlilik ve disiplinlerarası etki gücüyle ilişkili olduğu söylenebilir.

Eğitimde yaratıcı drama araştırmalarında dönemlere göre ortaya çıkan tematik dönüşüm, bu çalışmanın bulgularıyla birlikte ulusal ve uluslararası bibliyometrik incelemelerin ortaya koyduğu genel eğilimlerle güçlü biçimde örtüşmektedir. 1981–2014 döneminde sanat eğitimi, yaratıcı ifade, drama betimlemeleri ve fen eğitimi temalarının öne çıkması, erken dönem çalışmaların uygulama tanımları ve sanat temelli deneyimlerle sınırlı olduğunu gösteren bulgularla tutarlıdır (Çelik, 2022; Aktaş vd., 2025). 2015–2020 döneminde iletişim, duygusal tepki, sosyokültürel teori, öğretmen eğitimi ve çevre eğitimi gibi temaların belirginleşmesi, dramanın sosyal-duygusal öğrenme, kültürel kapsayıcılık ve öğretmen eğitimi bağlamlarında yaygınlaştığını gösteren çalışmalarla örtüşmektedir (Uştuk & İnan, 2017). 2021–2025 döneminde ise uygulamalı drama, süreçsel drama, uygulamalı tiyatro, bedenleşmiş öğrenme, tıp eğitimi ve İngilizce öğretimi temalarının baskın hâle gelmesi, drama temelli dil öğretiminde 2015 sonrası artışı ortaya koyan ELT bibliyometrisi (Li & Abdullah, 2024), drama terapisinde 2020 sonrası ruh sağlığı ve katılım odaklarının yükselişi (Korde vd., 2023) ve tiyatro literatüründe uygulamalı tiyatro ile sosyal adalet temalarının merkezî konuma geçişini gösteren bulgularla uyumludur (Ada & Karagöz, 2022). Türkiye özelinde de tematik dönüşümün 2010 sonrası hızlandığı; eğitimde yaratıcı drama çalışmalarının değer eğitimi, sosyal-duygusal beceriler, sürdürülebilirlik, özel eğitim ve disiplinlerarası alanlara genişlediği görülmektedir (Çelik, 2022). Bu sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde, eğitimde yaratıcı drama araştırmalarının sanat temelli uygulamalardan başlayarak sosyal-duygusal, kültürel ve öğretmen eğitimi odaklı çalışmalara evrildiği; son dönemde ise uygulamalı tiyatro, tıp eğitimi, ruh sağlığı, ELT ve disiplinlerarası mesleki alanlara yönelen çok boyutlu bir araştırma alanına dönüştüğü açıkça ortaya çıkmaktadır.

Son beş yıla ait anahtar kelime yoğunlukları, eğitimde yaratıcı drama alanının giderek daha belirgin biçimde disiplinlerarası, kapsayıcı ve çok boyutlu bir pedagojik çerçeveye yöneldiğini göstermektedir. Drama pedagojisi, öğretmen eğitimi ile fen ve sanat eğitimi kavramlarının merkezî konumu, dramanın öğretmen adaylarının pedagojik farkındalık, iletişim ve sınıf içi etkileşim becerilerini geliştiren bir araç olarak kullanımının hızla arttığını ortaya koyan bulgularla tutarlıdır (Çelik, 2022). Empati, sosyal adalet, kapsayıcılık ve ahlaki eğitim temalarının yükselişi, dramayı eleştirel pedagoji ve sosyal dönüşümle ilişkilendiren Winston'un (1999) ve süreçsel dramayı kültürel dışlanma ile katılım bağlamında ele alan Kana ve Aitken'in (2007) çalışmalarının alandaki etkisinin sürdüğünü göstermektedir. Dil eğitimi, çok dillilik ve çok modluluk kavramlarının yoğunlaşması, eğitimsel dramanın İngilizce öğretiminde iletişimsel yeterlik, çoklu temsil biçimleri ve yaratıcı dil kullanımını desteklediğini ortaya koyan bibliyometrik bulgularla örtüşmektedir (Li & Abdullah, 2024). Sağlık ve tıp eğitimi alanındaki artış ise süreçsel dramanın iletişim ve yazılı anlatım becerilerine katkısını vurgulayan Anderson (2012) ile drama temelli empati çalışmalarının tıp eğitiminde yaygınlaştığını gösteren Korde ve diğerlerinin (2023) sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Okul öncesi eğitim, engellilik, iyi oluş ve içsel yaşantı gibi temaların öne çıkması, dramanın bilişsel olduğu kadar duygusal, bedensel ve sosyal gelişimi de destekleyen bütüncül bir öğrenme modeli olarak ele alındığını göstermekte; 2000 sonrası dönemde “uygulamalı tiyatro, katılım ve topluluk” kavramlarının merkezî hâle geldiğini ortaya koyan Ada ve Karagöz'ün (2022) bulgularıyla da uyum sergilemektedir. Bu çerçevede anahtar kelime örüntüleri, eğitimde yaratıcı dramanın sınıf temelli bir

yöntem olmaktan çıkarak dil eğitimi, sağlık, sosyal adalet, kapsayıcılık, duygusal dayanıklılık, çok dillilik ve bedenleşmiş öğrenme gibi alanlara yayılan geniş bir araştırma ekosistemine dönüştüğünü ortaya koymaktadır.

Eğitimde yaratıcı drama alanındaki yayınların farklı kategorilerde yer alan dergilerde yoğunlaşması, alanın giderek daha belirgin biçimde disiplinlerarası bir araştırma ekosistemine dönüştüğünü göstermektedir. Uygulamalı tiyatro, sanat, fen, sağlık ve öğretmen eğitimi literatürlerinde dramanın artan görünürlüğü, bu bulgunun ulusal ve uluslararası çalışmalarla örtüştüğünü ortaya koymaktadır. Alanda en fazla yayına sahip dergilerden biri olan RIDE: The Journal of Applied Theatre and Performance, uygulamalı tiyatro ile yaratıcı drama arasındaki kuramsal ve yöntemsel yakınlığı vurgulayan bulgularla uyumludur (Gjaerum, 2013). Sağlık eğitimi bağlamında Nurse Education Today, Clinical Simulation in Nursing ve BMC Nursing gibi Q1 dergilerde drama temelli iletişim ve empati çalışmalarının artması, rol oynama ve klinik drama uygulamalarının sağlık profesyonellerinin iletişim becerilerini geliştirdiğini gösteren çalışmalarla paralellik göstermektedir (Nestel & Tierney, 2007; Korde vd., 2023). Fen ve öğretmen eğitimi alanında International Journal of Science Education, Teaching and Teacher Education ve Thinking Skills and Creativity gibi Q1–Q2 dergilerde dramanın yüksek görünürlüğe sahip olması ise kavram öğretimi, bilimsel söylem, pedagojik farkındalık ve yaratıcı düşünme üzerindeki etkileri ortaya koyan bulgularla örtüşmektedir (Dorion, 2009; Greenfader ve Brouillette, 2013). Aktaş ve diğerleri (2025), eğitimde yaratıcı drama araştırmalarının eğitim, sanat, psikoloji, sağlık ve sosyal bilimlere yayıldığını ve 2015 sonrası dönemde STEM, dil eğitimi, okul öncesi eğitim ve öğretmen eğitimi temalarında belirgin bir artış yaşandığını göstermektedir. Türkiye bağlamında Eğitim ve Bilim, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi ve Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi gibi ulusal dergilerde yaratıcı dramanın düzenli olarak yer alması da alanın hem ulusal hem uluslararası düzeyde kurumsallaşmış ve disiplinlerarası bir yapı kazandığını göstermektedir. Bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde, eğitimde yaratıcı drama araştırmalarının performans temelli bir uygulama alanının ötesine geçerek sağlık, fen, sanat, dil eğitimi, sosyal-duygusal gelişim ve öğretmen eğitimi gibi çoklu alanlarda yüksek etki üreten, derinleşen ve küresel görünürlüğü artan güçlü bir bilimsel alan hâline geldiği söylenebilir.

Bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda, eğitimde yaratıcı drama alanında geleceğe yönelik çalışmalar için birkaç temel öneri geliştirilebilir. Öncelikle, alanın hem Türkiye’de hem de uluslararası ölçekte belirli kurum ve ülkeler etrafında yoğunlaştığı görülmektedir; bu nedenle çok uluslu projeler, ortak yazarlık ağları ve uluslararası araştırma iş birliklerinin güçlendirilmesi önem taşımaktadır. Disiplinlerarası eğilimlerin belirgin biçimde arttığı göz önüne alındığında, eğitimde yaratıcı dramanın fen, sağlık, dil eğitimi, sosyal adalet ve kapsayıcı eğitim gibi farklı alanlarla uyumunu artıran çalışmaların desteklenmesi gerekmektedir. Atıf etkisi yüksek çalışmaların çoğunlukla deneysel desenlerden oluşması, uzunlamasına, karma yöntemli ve nitel derinlik içeren çalışmaların alana önemli katkılar sağlayacağını göstermektedir. Ayrıca, yayınların büyük bölümü belirli yaş gruplarında yoğunlaştığından, okul öncesinden yetişkin eğitime kadar farklı yaş ve bağlamlarda eğitimde yaratıcı dramanın etkisini inceleyen araştırmalara ihtiyaç vardır. Son olarak, Türkiye’de kurumsal üretimin belirli üniversitelerde yoğunlaşması, çevre üniversitelerde araştırma kapasitesinin geliştirilmesi, lisansüstü programların desteklenmesi ve araştırma ağlarına erişimin artırılmasının gerekliliğine işaret etmektedir.

Kaynakça

- Ada, S., & Karagöz, B. (2022). Publications in the field of theatre: A Bibliometric analysis of international theatre studies. *Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Dergisi*, 35, 37–57. <https://doi.org/10.26650/jtcd.1160371>
- Adıgüzel, Ö. (2008). Türkiye’de eğitimde yaratıcı dramanın yakın tarihi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(5), 7-50. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ydrama/issue/60248/876580>
- Adıgüzel, Ö. (2025). *Eğitimde yaratıcı drama (11. Baskı)*. Yapı Kredi Yayınları.
- Adıgüzel, Ö., & Sivrikaya, G. (2019). Güzel sanatlar eğitim alanı olarak yaratıcı dramanın MEB ve YÖK programlarındaki görünümü. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 14(2), 203–218. <https://doi.org/10.21612/yader.2019.012>
- Akbulut, F. D. (2020). A bibliometric analysis of lexical bundles usage in native and non-native academic writing. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 16(3), 1146-1166. <https://doi.org/10.17263/jlls.803583>
- Aktaş, O., Güz, M. Z., Özer, E., & Kılcan, B. (2025). A Bibliometric analysis of creative drama studies in education. *Journal of Teacher Education and Lifelong Learning*, 7(1), 116-128. <https://doi.org/10.51535/tell.1668132>
- Altıntaş, H. (2010). *İlköğretim 4. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin işlenişine yönelik hazırlanan drama yönelimli eğitim programının istenen davranışları kazandırmaya etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi.
- Anderson, A. (2012). *The influence of process drama on elementary students’ written language*. *Urban Education*, 47(5), 959-982. <https://doi.org/10.1177/0042085912446165>
- Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959–975. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.08.007>
- Aykaç, N., & Ulubey, Ö. (2008). Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırmacılık ilişkisinin 2005 MEB ilköğretim programlarında değerlendirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 3(6), 25-44. <https://www.yader.org/index.php/yader/article/view/77/0>
- Aynacı, C. (2022). Academic journey of social capital: A bibliometric analysis in the sample of “Yök-Tez”. *Pesa International Journal of Social Studies*, 8(1), 42-57. <https://doi.org/10.25272/j.2149-8385.2022.8.1.04>
- Ballard, W. L. (1980). M. A. K. Halliday, Language as social semiotic: The social interpretation of language and meaning. *Language in Society*, 9(1), 84–89. doi:10.1017/S004740450000782X
- Batdı, V. (2015). Effect of creative drama on academic achievement: A meta-analytic and thematic study. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 15(6), 1459–1470. <https://doi.org/10.12738/estp.2015.6.0156>
- Bolton, G. (1979). *Towards a theory of drama in education*. Longman.
- Courtney, R. (1989). *Play, drama & thought: The intellectual background to dramatic education*. Dundurn.
- Çakıcı, Y., & Bayır, E. (2017). Developing children’s views of the nature of science through role play. *International Journal of Science Education*, 39(2), 240–264. <https://doi.org/10.1080/09500693.2016.1278486>

Ulubey, Ö. & Evren Yapıcıoğlu, A. (2026). Eğitimde yaratıcı drama araştırmalarındaki eğilimler ve gelişim alanları: Bibliyometrik bir yaklaşım. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(1), 96–125.

Çelik, M. (2022). Eğitimde drama araştırmaları: 1975-2022 dönemi bibliyometrik analizi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi (ANKAD)*, 55, 1-18. <https://ankad.org/index.php/Ankad/article/view/132>

Çetin, K. (2023). Mapping of scientific knowledge related to gastronomy experience: a bibliometric analysis. <https://doi.org/10.32572/guntad.1277366>

Çetingöz, D., & Günhan, B. (2012). The effects of creative drama activities on social skills acquisition of 6-year-old children. *Energy Education Science and Technology Part B: Social and Educational Studies*, 4(3), 1467–1474. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/eestb/issue/24420/258828>

Çevik-Çetin, İ. & Türk, A. (2021). A bibliometric analysis of transactional leadership based on the web of science (wos) platform. *The Journal of Academic Social Science*, 9(116), 533-544. <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.51202>

Çoruh, S. (1950). *Okullarda dramatizasyon*. Işıl Matbaası.

Dawoud, L. K. A., Hasim, Z., & Saad, M. R. M. (2020). Creative drama in teaching English language: A systematic review of the literature. *PalArch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology*, 17(7), 11800–11816.

Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285–296.

Dorion, K. (2009). Science through drama: A multiple case exploration of the characteristics of drama activities used in secondary science lessons. *International Journal of Science Education*, 31(16), 2247–2270. <https://doi.org/10.1080/09500690802712699>

Erdoğan, T. (2013). The effect of creative drama method on pre-service classroom teachers' writing skills and attitudes towards writing. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 73–88. <https://eb.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/1516>

Evcı, N., & Yeşiltaş, E. (2023). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitiminde drama üzerine yapılan akademik çalışmaların eğilimleri (2001-2021). *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (32), 220-238. <https://doi.org/10.54600/igdirsosbilder.1193391>

Gjaerum, R. G. (2013). Applied theatre research: Discourses in the field. *European Scientific Journal*, Special Edition, December 2013, 3, 347–356.

Greenfader, C. M., & Brouillette, L. (2013). Boosting language skills of English learners through dramatization and movement. *The Reading Teacher*, 67(3), 171-180. <https://doi.org/10.1002/TRTR.1192>

Hawkins, D. T. (2001). Bibliometrics of electronic journals in information science. *Information Research*, 7(1), 7-1. <https://informationr.net/ir/7-1/paper120.html>

Heathcote, D. (1984). *Dorothy Heathcote: Collected writings on education and drama*. Hutchinson.

Hendrix, R., Eick, C., & Shannon, D. (2012). The integration of creative drama in an inquiry-based elementary program: The effect on student attitude and conceptual learning. *Journal of Science Teacher Education*, 23(7), 823-846. <https://doi.org/10.1007/s10972-012-9292-1>

Hu, Y., & Shu, J. (2025). The Effect of Drama Education on Enhancing Critical Thinking Through Collaboration and Communication. *Education Sciences*, 15(5), 565. <https://doi.org/10.3390/educsci15050565>

- Hui, A., & Lau, S. (2006). Drama education: A touch of the creative mind and communicative-expressive ability of elementary school children in Hong Kong. *Thinking skills and creativity*, 1(1), 34-40. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2005.06.001>
- Kana, H., & Aitken, V. (2007). She didn't ask me about my grandma: Using process drama to explore issues of cultural exclusion and educational leadership. *The Journal of Educational Administration*, 45(3), 295-313. <https://doi.org/10.1108/09578230710829883>
- Kara, Ş., & Cam, F. (2007). Effect of creative drama method on the reception of some social skills. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 4(2), 1-17. <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/310>
- Kempe, A. (2012). Self, role and character: Developing a professional identity as a drama teacher. *Research in Drama Education*, 17(3), 357-372. <https://doi.org/10.1080/13664530.2012.733131>
- Kerekes, J., & King, J. (2010). The King's Carpet: Drama play in teacher education. *The Teacher Educator*, 45(4), 229-245. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/59792>
- Korde, Ž. (2023). Research trends in drama therapy: a bibliometric analysis based on Scopus. *Frontiers in Psychology*, 14, Article 1327656. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1327656>
- Lee, B. K., Enciso, P., & Brown, M. R. (2020). *The effect of drama-based pedagogies on K-12 literacy-related outcomes: A meta-analysis of 30 years of research* (International Journal of Education & the Arts, Vol. 21, No. 30). <http://www.ijea.org/v21n30/>
- Li, K., & Abdullah, R. (2024). Educational drama in English language education: A review of bibliometric analysis. *Innovation in Language Learning and Teaching*, 1-19. <https://doi.org/10.1080/17501229.2024.2353786>
- Llige, A. S., & Escudra, C. J. T. (2024). Mapping the terrain: A systematic review of drama research using data mining. *SAGE Open*, 14(3), 1-16. <https://doi.org/10.1177/21582440241285341>
- Martínez-López, F. J., Merigó, J. M., Gázquez-Abad, J. C., & Ruiz-Real, J. L. (2020). Industrial marketing management: Bibliometric overview since its foundation. *Industrial Marketing Management*, 84, 19-38. <https://doi.org/10.1016/j.ssci.2017.08.011>
- Marul, E. (2022). Özel eğitimde yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı çalışmaların bibliyografik analizi. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (REFAD)*, 2(1), 27-46. <https://dergipark.org.tr/en/pub/refad/issue/77257/1294454>
- MEB (1936). 1936 ilkokul programı. Milli Eğitim Basımevi.
- MEB (1957). 1948 ilkokul programı. Milli Eğitim Basımevi.
- MEB (1968). 1968 ilkokul programı. Milli Eğitim Basımevi.
- MEB (Millî Eğitim Bakanlığı) (1930). *1926 İlkmekekte müfredat programı*. Devlet Matbaası.
- Nestel, D., & Tierney, T. (2007). Role-play for medical students learning about communication: Guidelines for maximising benefits. *BMC Medical Education*, 7(1), 1-9. <https://doi.org/10.1186/1472-6920-7-3>
- O'Neill, C. (1995). *Drama worlds: A framework for process drama*. Heinemann.
- Özdemir, S. M., & Çakmak, A. (2008). The effect of drama education on prospective teachers' creativity. *International Journal of Instruction*, 1(1)13-30. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/59812>

Ulubey, Ö. & Evren Yapıcıoğlu, A. (2026). Eğitimde yaratıcı drama araştırmalarındaki eğilimler ve gelişim alanları: Bibliyometrik bir yaklaşım. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(1), 96–125.

Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics? *Journal of Documentation*, 25(4), 348–349.

Sagir, S. U. (2011). *Reviewing science and nature activities of preschool teachers* [Master's thesis, Amasya University]. DSpace@Amasya. <https://hdl.handle.net/20.500.12450/1586>

Sarıcaır, H. (2010). Teaching electrolysis of water through drama. *Journal of Baltic Science Education*, 9(2), 122–134. <http://oaji.net/articles/2014/987-1417082048.pdf>

Slade, P. (1954). *Child drama*. University of London Press.

Small, H. (1999). Visualizing science by citation mapping. *Journal of the American society for Information Science*, 50(9), 799-813. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1097-4571\(1999\)50:9<799::AID-ASI9>3.0.CO;2-G](https://doi.org/10.1002/(SICI)1097-4571(1999)50:9<799::AID-ASI9>3.0.CO;2-G)

Stutesman, M. G., Havens, J., & Goldstein, T. R. (2022). Developing creativity and other 21st-century skills through theater classes. *Translational Issues in Psychological Science*, 8(1), 24–46. <https://doi.org/10.1037/tps0000288>

Şeref, İ., & Karagöz, B. (2019). Türkçe eğitimi akademik alanına ilişkin bir değerlendirme: Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik inceleme. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 213-231.

Tezer, M., Kan, S. G., & Bas, C. (2019). Determination of multi-dimensional self-efficacy beliefs of prospective teachers towards creative drama activities. *International Journal of Instruction*, 12(1), 783-796. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1201243.pdf>

Thompson, D. F. (2018). Bibliometric Analysis of Pharmacology Publications in the United States: A State-Level Evaluation. *J. Sci. Res.*, 7(3), 167-172. <https://doi.org/10.5530/jsires.7.3.27>

Tok, N., & Kesgin, M. T. (2024). The effect of creative drama education given to nursing students on mental health literacy levels: A randomized controlled study. *Perspectives in Psychiatric Care*. <https://doi.org/10.1111/ppc.13344>

Toraman, Ç., & Ulubey, Ö. (2016). Yaratıcı drama yönteminin derse yönelik tutuma etkisi: Bir meta analiz çalışması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 87-115. <http://dx.doi.org/10.12973/jesr.2016.61.5>

Ulubey, Ö. (2018). The effect of creative drama as a method on skills: A meta-analysis study. *Journal of Education and Training Studies*, 6(4), 63-78. <https://doi.org/10.11114/jets.v6i4.2968>

Ulubey, Ö., & Okay, Ç. (2024). Geçmişten bugüne drama alanında yapılan lisansüstü tezlerin eğilimi. *Journal of History School*, 17(LXXII), 2700-2731. <https://doi.org/10.29228/joh.73487>

Ulubey, Ö., & Toraman, Ç. (2015). Yaratıcı drama yönteminin akademik başarıya etkisi: Bir meta-analiz çalışması *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(32), 195-220. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mkusbed/issue/19578/209027>

Uştuk, Ö., & İnan, D. (2017). A Comparative literature review of the studies on drama in English language teaching in Turkey. *Novitas-ROYAL (Research on Youth and Language)*, 11(1), 27-41. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1167241>

Uzunöz, A., & Demirhan, G. (2017). The effect of creative drama on critical thinking in preservice physical education teachers. *International Journal of Progressive Education*, 13(2), 69–84. <https://ijpe.penpublishing.net/makale/296>

- Van Eck, N. J., & Waltman, L. (2010). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics*, 84(2), 523–538. <https://doi.org/10.1007/s11192-009-0146-3>
- Van Eck, N. J., & Waltman, L. (2014). Visualizing bibliometric networks. In *Measuring scholarly impact: Methods and practice* (pp. 285-320). Cham: Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-10377-8_13
- Van Leeuwen, T. (2004). Descriptive versus evaluative bibliometrics. *Handbook of quantitative science and technology research: The use of publication and patent statistics in studies of S&T systems*, 373-388. https://doi.org/10.1007/1-4020-2755-9_17
- Van Nunen, K., Li, J., Reniers, G., & Ponnet, K. (2018). Bibliometric analysis of safety culture research. *Safety science*, 108, 248-258. <https://doi.org/10.1016/j.ssci.2017.08.011>
- Varelas, M., Pappas, C., & Ortiz, I. (2010). Drama activities as ideational resources for primary-grade children in urban science classrooms. *Journal of Research in Science Teaching*, 47(3), 302–327. <https://doi.org/10.1002/tea.20336>
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Wagner, B. J. (Ed.). (1976). *Dorothy Heathcote: Drama as a learning medium*. National Education Association.
- Way, B. (1967). *Development through drama*. Longmans.
- Winston, J. (1999). *Theorising drama as moral education*. *Journal of Moral Education*, 28(4), 459–471. <https://doi.org/10.1080/030572499103016>

Research Trends and Development in Creative Drama in Educational Settings: A Bibliometric Analysis*

Özgür Ulubey¹, Ayşegül Evren Yapıcıoğlu²

Article Info

10.21612/yader.2026.005

Article History

Received: 03.12.2025

Accepted: 19.01.2026

Keywords

Creative drama in education

Drama in education

Bibliometric analysis

Article Type

Research paper

Abstract

Creative drama is an experience-based pedagogical method that supports the cognitive, affective, and psychomotor development of individuals and is effective in acquiring 21st-century skills. The steady increase in scientific output across various disciplines over the past four decades indicates that creative drama has evolved into a mature and diversified research field. The aim of this study was to examine the development trajectory of creative drama research by analyzing publications indexed in the Web of Science database between 1981 and 2024 through a comprehensive bibliometric analysis, with a particular focus on comparisons specific to Türkiye. The analysis helped explore publication trends by countries and institutions, key concepts, thematic evolution, and collaboration networks. The study was conducted using a descriptive survey model within the framework of quantitative research designs. Data were analyzed using VOS viewer (version 1.6.15) and RStudio, with bibliometric analyses performed through the combined use of Bibliometrix and Biblioshiny packages. A total of 794 English-language articles were included in the analysis. In terms of publication output, the United Kingdom, the United States, Australia, Türkiye, and Canada rank among the top five countries. While the United Kingdom occupied a central position in international collaboration networks, citation impact is concentrated in the United States. At the institutional level, the universities of Toronto, Sydney, and Warwick stand out globally, whereas Hacettepe University ranks fourth among Turkish institutions. Citation analyses indicated that studies grounded in science education have received a particularly high impact. In the Turkish context, research focusing on the nature of science, physical education, and creative writing demonstrates notable citation influence. Over the last five years, creative drama research has increasingly concentrated on core themes such as drama education, teacher education, science and arts education, and social-emotional skills. Additionally, the field has expanded toward interdisciplinary domains, including language education, multilingualism, inclusivity, health education, environmental issues, citizenship, and climate justice. By providing a macroscopic overview of creative drama literature, this study highlights global research trends and offers valuable insights into future research directions and international collaboration opportunities.

© 2026 by Yaratıcı Drama Dergisi.
This work is licensed under a Creative
Commons Attribution-NonCommercial
4.0 International License (CC BY-NC
4.0).

SCREENED BY

Suggested Citation

Ulubey, Ö., & Evren Yapıcıoğlu, A. (2026). Research trends and development in creative drama in educational settings: A bibliometric analysis. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(1), 96–126. <https://doi.org/10.21612/yader.2026.005>

* This study was presented as an oral presentation at the 33rd International Creative Drama in Education Congress.

1. Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla, Türkiye. E-mail: oulubey@mu.edu.tr ORCID: 0000-0001-7672-1937

2. Associate Professor, Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla, Türkiye. E-mail: aevren@mu.edu.tr ORCID: 0000-0003-0528-8528

Introduction

In educational settings, drama is a method that has gained increasing importance due to its interactive structure that supports the active participation of learners in the lesson. Applicable across different age groups and disciplinary contexts, drama is widely regarded as a powerful pedagogical tool that enhances experiential and meaningful learning. Creative drama is an experience-based, constructivist learning approach aimed at fostering individuals' cognitive, affective, and social development. According to Adıgüzel (2025, p. 45), creative drama is defined as “the enactment of a purpose or idea by members of a group, based on their life experiences, using techniques such as improvisation and role-playing.”

Drama is effective in fostering 21st-century skills such as communication, collaboration, creativity, and critical thinking; in this respect, it aligns closely with social-emotional learning models (Lee et al., 2020; Stutesman et al., 2022; Ulubey, 2018). From a theoretical perspective, Vygotsky's cultural-historical theory conceptualizes learning as a social phenomenon structured through role-playing, interaction, and shared meaning-making—processes that are central to drama-based learning (Vygotsky, 1978). Similarly, Heathcote (1984) emphasizes that individuals develop through lived experiences and argues that drama provides a natural context for experiential learning. Aykaç and Ulubey (2008) assert that there is a strong relationship between creative drama and the constructivist learning approach, highlighting creative drama as an effective method for supporting constructivist learning processes. Taken together, this theoretical framework positions creative drama as a pedagogical approach that is well aligned with contemporary and constructivist educational paradigms.

The development of creative drama research in education has been shaped by theoretical advancements and pedagogical practices that have mutually reinforced one another since the beginning of the twentieth century, both globally and in Türkiye. On an international scale, the foundations of drama education were established through Slade's (1954) child-centered approach emphasizing natural creativity; Way's (1967) conceptualization of dramatic play; Courtney's (1989) theory of educational drama; and Bolton's (1979) emphasis on the cognitive dimensions of the drama–education relationship. Heathcote's mantle of the expert approach, in turn, introduced an innovative pedagogical model that fostered responsibility, inquiry, and higher-order thinking skills by positioning students in the role of an “expert” (Wagner, 1976). Following the 1990s, O'Neill's (1995) process of drama approach, which foregrounded multiple forms of representation, further expanded the theoretical scope of the field. During this period, creative drama became widely adopted across diverse disciplines, including science education (Dorion, 2009), language education (Greenfader & Brouillette, 2013), medical and nursing education (Nestel & Tierney, 2007), as well as music and the social sciences. In Türkiye, the roots of dramatization practices can be traced back to the late Ottoman period. Early examples include Baltacıoğlu's incorporation of representation into school practices in 1908 (Adıgüzel, 2025) and the works of Çoruh (1950). During the Republican era, concepts such as representation, dramatization, and animation were incorporated into national curricula (Ministry of National Education, 1926, 1936, 1948, 1968). However, the institutionalization of creative drama in education as a modern pedagogical field occurred in the 1980s, largely through the pioneering work of İnci San and Tamer Levent. Since the 1990s, the inclusion of drama as a compulsory or elective course in postgraduate programs and teacher education curricula—particularly at Ankara

University—has made a significant contribution to the growth of academic output in the field (Adıgüzel, 2008).

Contemporary national and international research indicates that creative drama in education has evolved into a broad and dynamic research domain, increasingly integrated with social-emotional learning, inclusive education, cultural identity, multimodal learning, and interdisciplinary pedagogical approaches. To identify the directions in which this field has developed and to examine how research foci have shifted over time, a systematic analysis of the existing body of literature is therefore essential. The continuously growing volume of publications in educational research necessitates systematic and objective approaches to analyzing the knowledge produced. In this context, bibliometric methods have emerged as a powerful methodological approach for revealing the structural characteristics, research trends, and developmental dynamics of a field by examining the quantitative attributes of scientific publications. As defined by Pritchard (1969), bibliometrics refers to the measurement of scientific communication through statistical techniques; in this regard, it enables the identification of a field's maturity level, intellectual structure, and influential studies (Aria & Cuccurullo, 2017). One of the primary reasons for the widespread use of bibliometric methods in educational research is their capacity to provide a holistic overview of rapidly expanding bodies of knowledge. Particularly in subfields such as teacher education, interdisciplinary learning, educational technologies, and creative drama, bibliometric analyses objectively reveal patterns of research production, thematic concentrations, and emerging trends (Donthu et al., 2021). Analyses of co-citation, author collaboration, and keyword networks—conducted using tools such as VOSviewer and Bibliometrix—make it possible to identify intellectual clusters, thematic evolution, and research intensity within a field (van Eck & Waltman, 2010). In recent years, the accelerating pace of scholarly publishing has complicated processes such as topic selection and problem formulation, often resulting in repetitive or low-impact studies. Within this context, bibliometric analyses offer researchers valuable opportunities to systematically evaluate the literature, track current research trends, identify high-impact studies and authors, recognize leading countries and institutions within collaboration networks, and determine core journals in each field. From this perspective, bibliometrics functions not only as a descriptive tool for mapping the current state of a research area but also as a strategic methodological framework that informs and guides future research directions.

In recent years, research on creative drama in education has expanded beyond studies focused solely on pedagogical applications and has increasingly been advanced through comprehensive bibliometric analyses that elucidate the scientific production dynamics of the field. International research analyzing 8,047 articles published in the domains of theatre and drama between 1975 and 2021 illustrates how global production centers, collaboration networks, and citation structures have evolved (Ada & Karagöz, 2022). Similarly, a systematic review of 326 documents examining drama-based practices within the context of English language education highlights the growing interdisciplinary visibility of drama (Li & Abdullah, 2024). In the context of Türkiye, a bibliometric analysis of 329 studies published between 1983 and 2024 and focusing on the relationship between drama and education indicates that the field has also become institutionalized at the national level (Aktaş et al., 2025). Furthermore, Çelik's (2022) study, which spans the period from 1975 to 2022, provides a comprehensive mapping of the historical development, intellectual networks, and thematic transformations of creative drama research in education. Collectively, these findings suggest that

drama in education has moved beyond being merely an applied instructional method and has evolved into a robust research field characterized by strong interdisciplinary linkages.

Despite the rapid growth of the field, it remains unclear how this extensive body of literature is positioned within a holistic framework and in which directions of research trends are evolving. A considerable proportion of existing bibliometric studies focus exclusively on the key concept of “creative drama,” include only fully accessible publications, or are confined to specific disciplinary contexts, thereby limiting the scope and explanatory power of their findings. Although both the quantitative expansion and thematic diversification of drama in education research have been notable in recent years, it has not yet been clearly established which themes dominate this growth, which key concepts occupy central positions, or how research communities are interconnected through collaboration networks. The fragmented nature of studies conducted across different countries and disciplines further complicates efforts to capture the overall direction and intellectual structure of the field. Therefore, determining the volume of creative drama research output at both national and international levels—constituting the point of departure for the present study—is of critical importance. Equally essential to this process is the systematic assessment of the field’s scientific impact. Moreover, an in-depth examination of collaboration patterns has become a key requirement for understanding the developmental dynamics of creative drama research. Adopting a data-driven perspective, this study analyzes the intellectual structure of creative drama in education by objectively identifying research orientations and thematic concentrations. In doing so, it provides guiding insights for researchers and practitioners regarding emerging areas of focus and potential future directions. Accordingly, the study is expected to make a meaningful contribution to literature by comprehensively mapping the scientific scope of creative drama in education.

The aim of this study was to explore the overall structure and temporal evolution of international research on drama in education through bibliometric indicators, to identify major research trends, and to propose directions for future research. In addition, the study seeks to conduct a comparative evaluation of national-level research on drama in education in Türkiye by examining its bibliometric characteristics. Accordingly, the research is guided by the following sub-questions, based on studies indexed in the Web of Science (WoS) database between 1981 and 2024:

In articles on creative drama in education,

1. How are publications and citation counts distributed over time?
2. What are the patterns of scholarly output and international collaboration across countries?
3. Which institutions stand out in terms of publication and citation performance, and what are the characteristics of inter-institutional collaboration networks?
4. In the context of Türkiye, which institutions and inter-institutional collaborations are prominent in terms of publication output and citation impact?
5. Which are the top ten publications with the highest local citation counts?
6. In the context of Türkiye, which are the top ten publications with the highest global citation counts in creative drama in education research?
7. How have keyword themes evolved over time within the field?
8. What are the patterns of keyword co-occurrence during the last five years?
9. Which journals lead the field in terms of publication output?

Methodology

Research Model

This study aimed to identify research trends and propose directions for future research by examining the overall structure and temporal evolution of research on creative drama in education through bibliometric indicators. To this end, articles on creative drama in education indexed in the Web of Science (WoS) database were analyzed using bibliometric methods. As bibliometric analysis involves transforming publication- and citation-based indicators into numerical data, it is considered a quantitative research approach (Hawkins, 2001). However, in terms of research design, the present study adopts a descriptive research framework, as it seeks to depict the current state, general structure, and developmental patterns of creative drama research in education based on quantitative indicators rather than to test causal relationships or hypotheses.

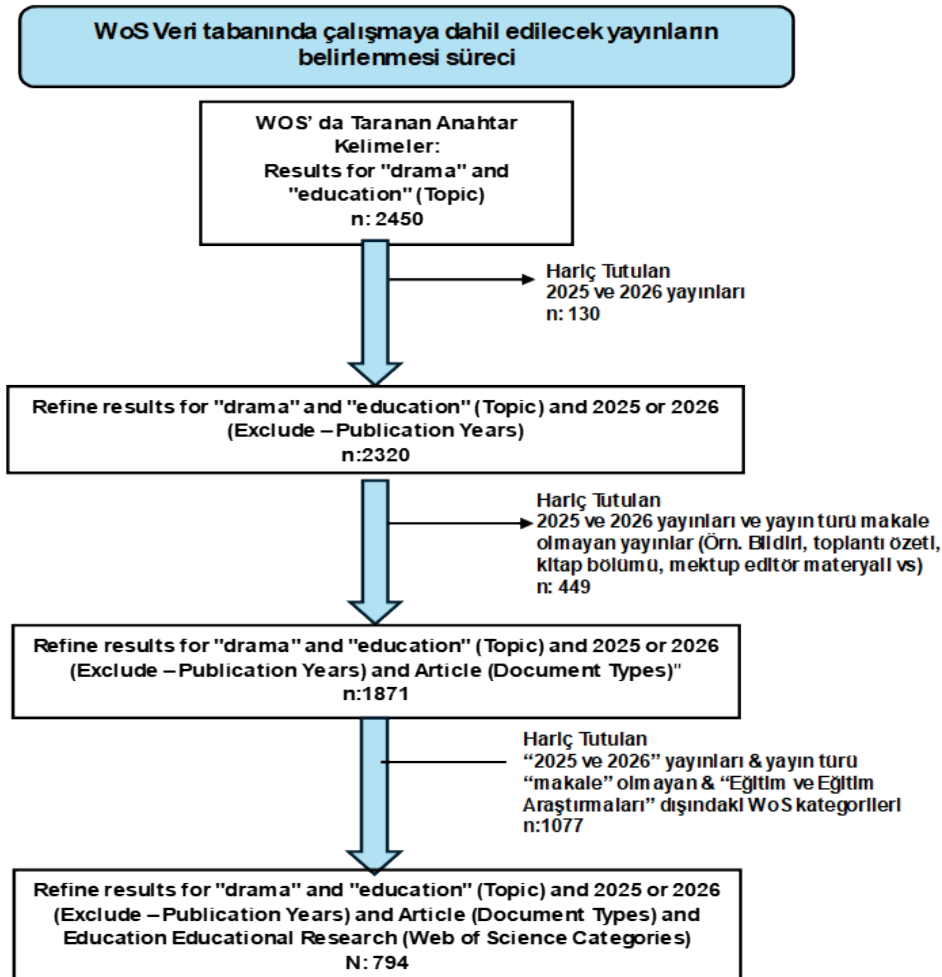
Data Source

Although various databases—such as TR Dizin, ULAKBİM, YÖK Tez Merkezi, ProQuest, and Google Scholar—can potentially be used as data sources in bibliometric research, studies based on these platforms often rely on descriptive statistical or qualitative analysis methods. This is largely because their records cannot be systematically transferred into a standardized digital metadata format suitable for large-scale bibliometric analysis (Akbulut, 2020; Aynacı, 2022; Çetin, 2023; Çevik-Tekin & Türk, 2021). Accordingly, the Web of Science (WoS) database, which is one of the most widely used and methodologically robust sources for bibliometric research, was selected as the data source for the present study (Karagöz & Şeref, 2019; Thompson, 2018).

The population of this study comprises research on creative drama in education published to date. A systematic search was conducted in the Web of Science (WoS) database on October 26, 2025, using the search terms “drama” AND “education” within the Topic field. The sample of the study consists exclusively of publications classified as articles, indexed in the WoS database under the Education & Educational Research category. Information regarding the inclusion and exclusion of publications was documented in accordance with the PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses) guidelines. The PRISMA flow diagram illustrating the study selection process is presented in Figure 1.

Figure 1

PRISMA Akış Diyagramı

Data Analysis

In this study, articles on creative drama in education published between 1981 and 2024 and indexed in the Web of Science (WoS) database were analyzed using bibliometric methods. Bibliometric analysis is a research technique that enables the examination of large volumes of academic literature at a macroscopic level (van Nunen et al., 2018). To statistically analyze and visualize the metadata of 794 publications on creative drama in education, the Bibliometrix package and its web-based interface Biblioshiny, along with the open-access software VOSviewer (version 1.6.15), were employed. Bibliometrix provides a user-friendly analytical environment that allows researchers to examine the current state of the literature, thematic trends, collaboration networks, and intellectual structures without requiring advanced coding skills (Aria & Cuccurullo, 2017). VOSviewer was used specifically for network-based visualizations of bibliometric data. Based on scientific publication metadata, VOSviewer performs citation and co-citation analyses and generates visual maps illustrating collaborations among countries, institutions, and authors, as well as relationships among keyword co-occurrences. In this way, the software visually reveals the

structural and relational characteristics of a research field (van Eck & Waltman, 2010, 2014). Using these analytical tools, the study examines and presents the annual distribution of publication and citation counts; leading countries and international collaboration patterns; prominent institutions and inter-institutional collaborations; influential journals; publications with high global citation impact; keyword co-occurrence patterns; and thematic evolution within the field. One limitation of the study concerns the bibliometric data used in network analyses, which occasionally include variations in the spelling of country names (e.g., Turkey/Türkiye, Germany/Deutschland). Such inconsistencies may lead to the artificial fragmentation of nodes within network maps, potentially affecting the visual representation of collaboration patterns. This limitation is inherent to the technical structure of bibliometric software and has been taken into consideration when interpreting the findings.

Research and Ethics

This study is based exclusively on publicly available bibliometric data obtained from the Web of Science database. As the research does not involve human participants, the collection of personal data, experimental interventions, or access to confidential or sensitive information, ethical approval from an institutional review board was not required in accordance with relevant legislation and ethical research principles.

Findings

This study analyzes research on creative drama in education published in the Web of Science database between 1981 and 2024 based on bibliometric indicators. The findings are organized to systematically address the research sub-questions, encompassing publication and citation trends over time, patterns of inter-country and inter-institutional collaboration, characteristics of high-impact publications, keyword networks and thematic structures, as well as leading journals in the field.

1. Findings on Annual Publication and Citation Trends in Creative Drama in Education

A total of 794 articles related to creative drama in education were identified in the Web of Science (WoS) database. Findings regarding the annual distribution of publications in this field were presented in Figure 2.

Figure 2

Yıllara Göre Yayın Sayısı Dağılımı

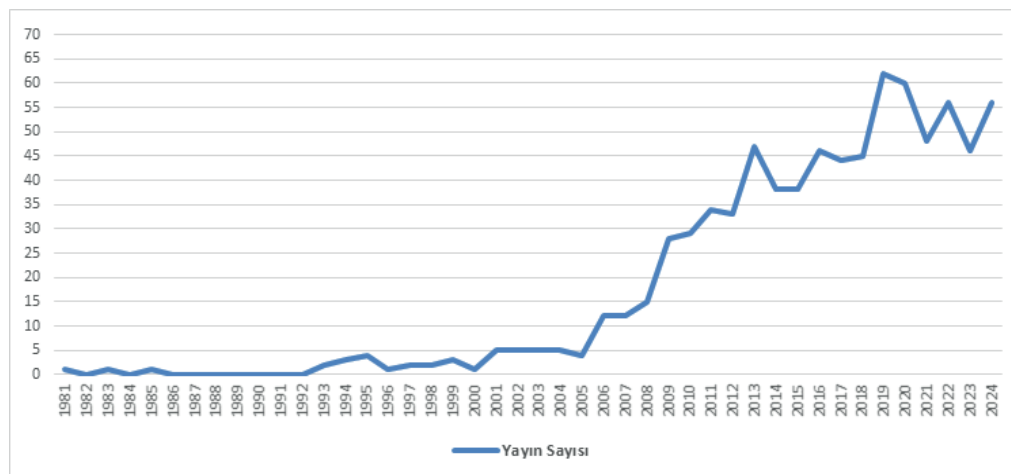

Figure 2 illustrated that research on creative drama in education began in 1981 and that publication activity in the field remained limited and relatively stable between 1981 and 1993. A modest increase in publication output was observed between 1993 and 2005, followed by a marked growth trend beginning in 2005. Notable year-on-year increases occurred in 2009, 2013, and 2019, whereas declines in publication numbers were observed in 2020 and 2021.

Figure 3

Annual Distribution of Citation Counts

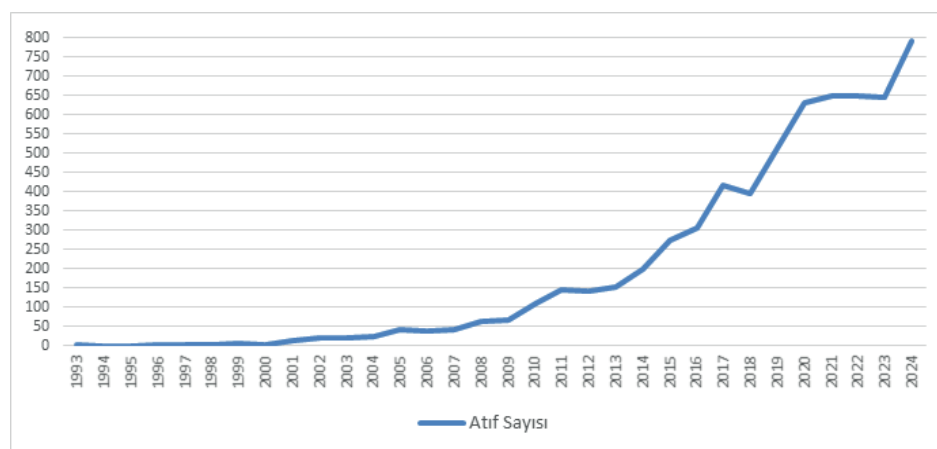

Figure 3 indicated that although research on creative drama in education began in 1981, citation activity in the field did not emerge until 1995. Citation counts increased slightly between 1995 and 2004, though this growth remained limited. A more pronounced upward trend is observed between 2005 and 2017. While a modest decline occurred between 2017 and 2018, the most substantial increased in citation counts were recorded during the periods 2018–2020 and 2023–2024.

2. Findings on Country-Level Publication Output and International Collaboration in Creative Drama in Education

Research on creative drama in education encompasses publications from 66 different countries. The geographic distribution of publication output by country is presented in Figure 4, while international collaboration networks are illustrated in Figure 5.

Figure 4

Publication Output by Country

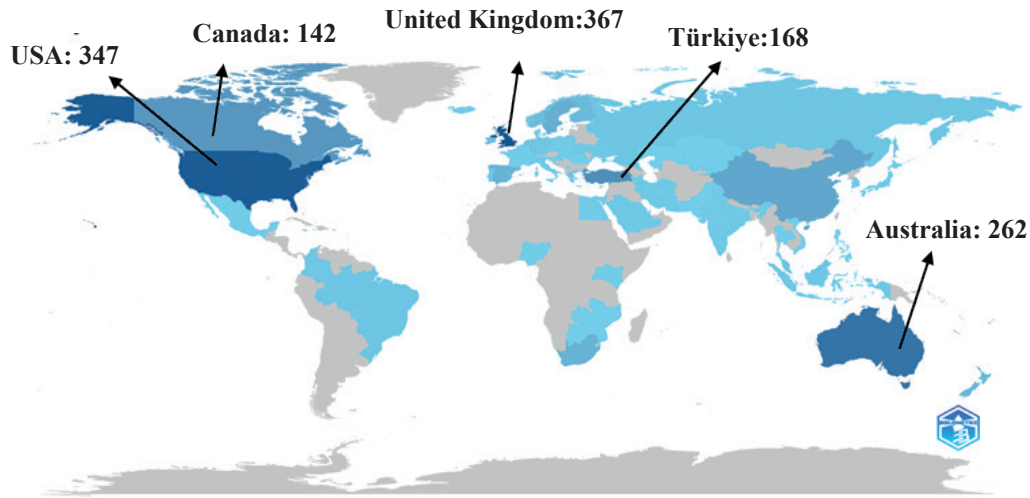
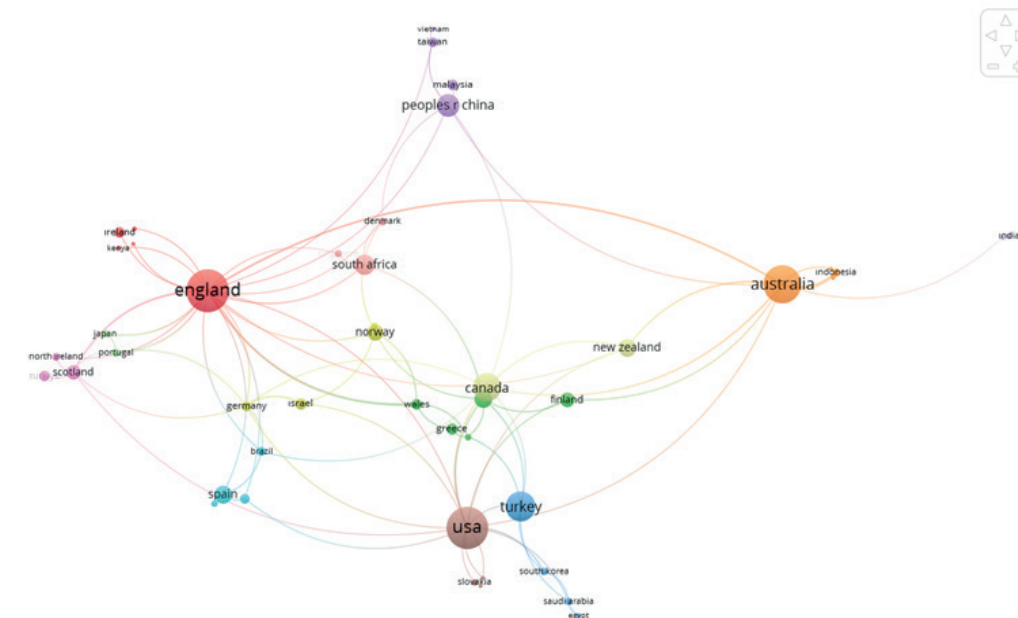

Figure 4 presented a world map in which countries with high publication output were shown in dark blue, those with lower publication output in light blue, and countries with no publications in gray. In research on creative drama in education, the top five countries in terms of publication output were the United Kingdom, the United States, Australia, Türkiye, and Canada. These are followed by China (98 publications), Sweden (73), South Africa (63), Spain (61), New Zealand (53), Finland (44), Norway (41), Israel (31), Ireland (29), Greece (27), the Netherlands (22), and Malaysia (21), each of which has produced 20 or more publications in the field of creative drama in education. A network map illustrating international collaboration patterns among countries was presented in Figure 5.

Figure 5

International Collaboration Network Map

In Figure 5, each color represents a cluster of countries engaged in international collaboration, while node size is proportional to each country’s publication output. From this perspective, the United Kingdom emerges as the country with the highest Total Link Strength (TLS = 32), indicating the strongest overall level of international collaboration. The United Kingdom is followed by Australia, Scotland, Wales, South Africa, and Portugal, which also demonstrate relatively high levels of collaborative activity. The United States ranks second in terms of total link strength (TLS = 20). It is positioned within the same cluster as Malawi, Slovenia, and Bosnia and Herzegovina, while exhibiting strong collaborative ties with Canada and weaker connections with countries such as Spain, Türkiye/Turkey, and the United Kingdom. The third-ranked country in terms of collaboration strength is Australia (TLS = 17), which is clustered with Samoa, Thailand, and Indonesia, and shows particularly strong collaborative links with New Zealand and the United Kingdom. The People’s Republic of China ranks fourth in total link strength and is grouped in the same cluster as Taiwan, Malaysia, and Vietnam, while maintaining collaborative relationships with the United Kingdom, Canada, and Australia. Due to variations in country name usage within the bibliometric data—specifically the use of “Türkiye” and “Turkey”—Türkiye appears in two separate clusters. In the blue cluster, Türkiye is grouped with Saudi Arabia, South Korea, and Egypt, whereas in the pink cluster, Turkey is clustered with Northern Ireland and Scotland. In terms of collaborative output, Türkiye shows publication-based collaboration with Canada, the United States, Sweden, and France within the blue cluster, while collaboration in the pink cluster is observed only with Scotland. This fragmentation reflects a technical limitation related to inconsistencies in country name standardization within bibliometric databases and visualization software.

3. Findings on Institutional Publication and Citation Performance and Inter-Institutional Collaboration in Creative Drama in Education

Table 1 presents information on countries with ten or more publications in research on creative drama in education, as well as the top ten institutions with the highest citation counts in the field.

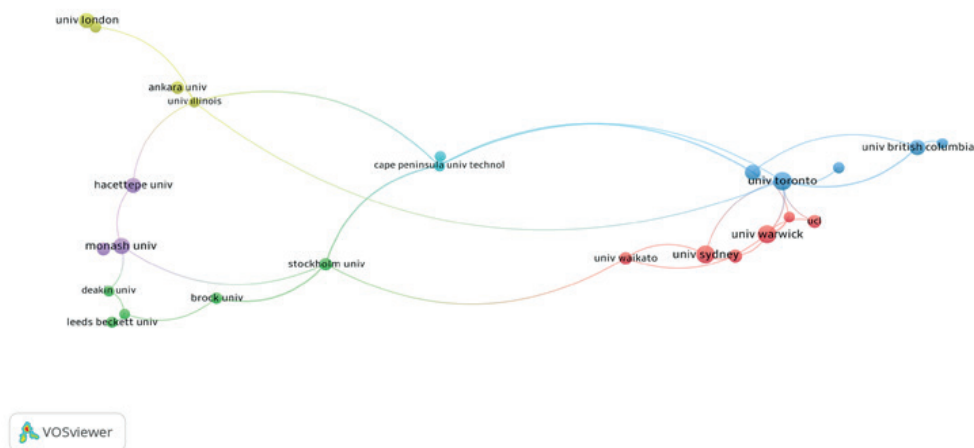
Table 1
Leading Institutions by Publication Volume and Citation Count

Institution Name	Document Number	Institution Name	Citation Number
University of Toronto	15	John Hopkins University	459
University of Warwick	14	King's College Hospital, London	424
University of Sydney	14	California University of Los Angeles	377
Monash University	12	California University of Irvine (UCI)	149
Hacettepe University	10	University of Toronto	146
University of Helsinki	10	Monash University	133
University of British Columbia	10	William & Mary University	132
University of London	10	University of Michigan	129
University of Melbourne	10	University of London	119
		University of Sydney	106

Table 1 indicates that, in terms of publication volume, the University of Toronto (Canada) ranks first. It is followed by the University of Warwick (UK) and the University of Sydney (Australia) in second place, Monash University (Australia) in third place, and a group of institutions—including Hacettepe University (Türkiye), the University of Helsinki (Finland), the University of British Columbia (Canada), the University of London (UK), and the University of Melbourne (Australia)—which rank fourth, each with ten or more publications. An examination of the top ten institutions in terms of citation counts revealed a different pattern. Apart from the University of Toronto, the University of London, and the University of Sydney, institutions with high publication volumes are largely absent from the list of the most highly cited institutions. Johns Hopkins University (USA) ranks first in terms of citation count, followed by King’s College London (UK) in second place. College Training and Research Hospital ranks second, while the University of California (USA) ranks third. Although no institution from the United States stands out in terms of publication volume in creative drama in education, it is noteworthy that five U.S.-based institutions appear among the top ten institutions with the highest citation counts. This finding suggests that, despite relatively lower publication output, research originating from U.S. institutions has achieved substantial citation impact in the field.

Figure 6

Inter-Institutional Citation Network

In this study, a citation analysis of research on creative drama in education was conducted across a total of 712 institutions. Based on a threshold of at least five publications and citations, 32 institutions were included in the analysis. Figure 6 presents an inter-institutional citation network map illustrating institutions with the strongest citation linkages in creative drama in education research. The analysis revealed six distinct citation clusters. The first cluster includes the University of Toronto, the University of British Columbia, and the University of Victoria (Canada), along with the University of Helsinki (Finland) and the University of Glasgow (UK). The second cluster comprises the University of Warwick (UK), the University of Sydney (Australia), the University of Auckland and the University of Waikato (New Zealand), University College London (UCL) (UK), and the

Education University of Hong Kong (China). The third cluster consists of Stockholm University (Sweden), Deakin University (Australia), Brock University (Canada), Leeds Beckett University, and the University of Nottingham (UK). With respect to institutions in Türkiye, Hacettepe University appears in the same citation cluster as Monash University and Central Queensland University (Australia), while Ankara University is clustered with the University of London (UK), the University of Illinois (USA), and Gazi University (Türkiye). These clustering patterns indicated shared citation relationships and suggest common intellectual orientations among institutions within each group.

4. Leading Institutions and Inter-Institutional Collaboration in Creative Drama in Education in Türkiye

Table 2 was generated by examining institutions in Türkiye that have produced at least two publications and received a minimum of ten citations in research on creative drama in education.

Table 2

Leading Institutions by Publication and Citation Performance in Türkiye

Institution Name	Document Number	Institution Name	Citation Number
Hacettepe University	10	Hacettepe University	41
Ankara University	7	Thrace University	28
Gazi University	5	Black Sea Technical University	19
Near East University	4	Nevsehir Hacı Bektas Veli University	19
Dokuz Eylül University	3	Amasya University	19
Pamukkale University	3	Abant İzzet Baysal University	18
Marmara University	2	Marmara University	14
Muğla Sıtkı Koçman University	2	Dokuz Eylül University	13
Anadolu University	2	Atatürk University	13
Bosphorus University	2	Ankara University	12
Mersin University	2	Near East University	11
Necmettin Erbakan University	2	Middle East Technical University	11
		Pamukkale University	10

An examination of Table 2 indicates that Hacettepe University ranks first in Türkiye in terms of publication volume in creative drama in education, followed by Ankara University in second place and Gazi University in third place. Near East University ranks fourth, while Dokuz Eylül University and Pamukkale University share fifth place. Marmara University, Muğla Sıtkı Koçman University, Anadolu University, Boğaziçi University, Mersin University, and Necmettin Erbakan University rank sixth, with all of these institutions having produced two or more publications in the field. When citation counts are considered, a different pattern emerges. It is noteworthy that, apart from globally highly cited institutions such as the University of Toronto, the University of London, and the University of Sydney, institutions with high publication volumes are generally not prominent in terms of citation impact. Within the Turkish context, Trakya University, despite having only a single

publication, ranks second in citation count. Similarly, Karadeniz Technical University, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Amasya University, Abant İzzet Baysal University, Atatürk University, and Middle East Technical University, although producing a relatively small number of publications, stand out as influential institutions in terms of citation impact, indicating that their contributions have achieved notable visibility in the literature. Inter-institutional collaboration patterns in the field of creative drama in education are illustrated in the network map presented in Figure 7.

Figure 7

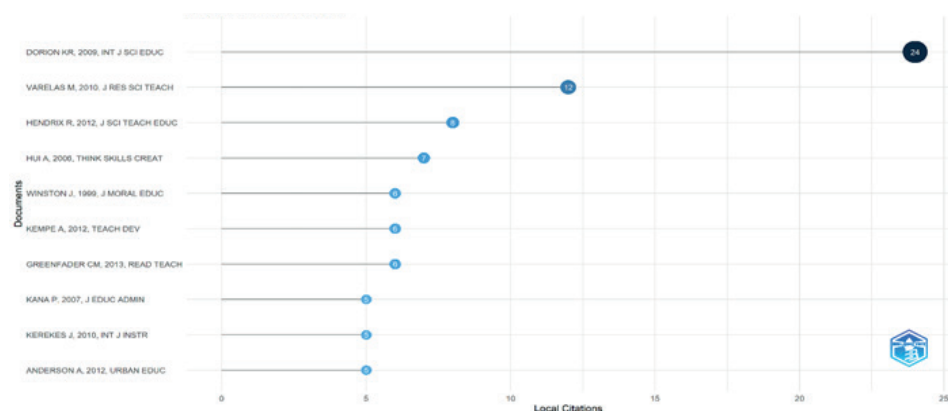
Inter-Institutional Collaboration Network in Creative Drama in Education in Türkiye

Research on creative drama in education in Türkiye indicates that a substantial number of institutions do not engage in collaborative publications with other institutions within the inter-institutional collaboration network. The network structure reveals relatively limited connectivity among institutions. Hacettepe University, located in the yellow cluster, demonstrates collaboration with Marmara University and Dr. Mehmet Sağlam Middle School. Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, positioned in the red cluster, collaborates with Gazi University, Dokuz Eylül University, and Atatürk University. Mersin University, Near East University, and Ankara University are grouped within the purple cluster, whereas Pamukkale University, Çukurova University, Trabzon University, and Adnan Menderes University form the green cluster. Among these institutions, Pamukkale University stands out in terms of network connectivity, with the highest number of links ($L = 5$), while most other institutions display only one or two collaborative links.

5. Findings on the Top Ten Publications with the Highest Local Citation Counts in Creative Drama in Education

Figure 8 presents the top ten publications in the field of creative drama in education based on local citation counts. Although some of these publications have multiple authors, only the first author is reported.

Figure 8*Top Ten Publications with the Highest Local Citation Counts*

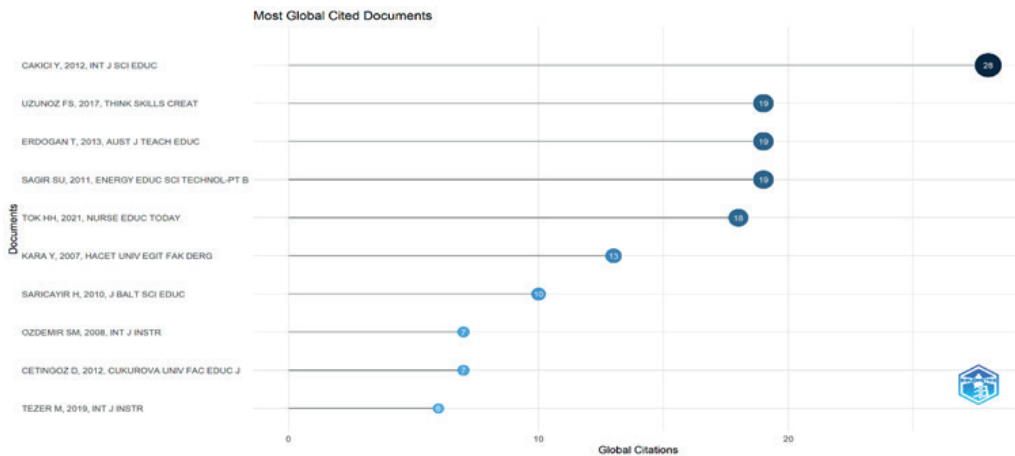
An examination of Figure 8 indicates that the publication with the highest local citation impact in the field of creative drama in education is Dorion's (2009) study titled "Science through Drama: A Multiple Case Exploration of the Characteristics of Drama Activities Used in Secondary Science." This study, which focused on drama-based activities implemented in five science lessons with students aged 12–16 across three different schools, demonstrated that students were able to learn abstract scientific concepts through mime and role-playing. The findings revealed that students developed visualization skills, actively engaged their bodily senses, and employed anthropomorphic metaphors by attributing human-like characteristics to scientific concepts. The second most influential publication is Varelas et al. (2010), authored by seven researchers and titled "Drama Activities as Ideational Resources for Primary-Grade Children in Urban Science Classrooms." In this study, the authors applied Ballard's (1980) holistic drama approach within the "Matter and Forest" unit, implemented with first- and third-grade students in six different schools. The results showed that students physically enacted material objects, negotiated classroom relationships and rules as social entities, and represented scientific phenomena—such as different states of water molecules and elements of forest food chains—through metaphorical dramatization. The study further reported that students experienced scientific reasoning and discourse through improvisational drama practices. The third publication with high local citation impact is Hendrix et al. (2012), titled "The Integration of Creative Drama in an Inquiry-Based Elementary Program: The Effect on Students' Attitudes and Conceptual Learning." This action research study integrated creative drama activities into an inquiry-based science teaching program designed for fourth- and fifth-grade enrichment classes. The findings indicated that while the integration of creative drama did not produce a significant change in students' attitudes toward science, it functioned as an effective pedagogical strategy for enhancing students' conceptual understanding of scientific content. Other publications identified as influential in the local citation analysis include studies by Hui and Lau (2006), Winston (1999), Kempe (2012), Greenfader and Brouillette (2013), Kana and Aitken (2007), Kerekes and King (2010), and Anderson (2012), all of which have made substantial contributions to the theoretical and pedagogical foundations of creative drama in education.

6. Findings on the Top Ten Publications from Türkiye with the Highest Global Citation Counts in Creative Drama in Education

Figure 9 presents the findings obtained from the analysis of the top ten publications from Türkiye with the highest global citation counts in creative drama in education.

Figure 9

Top Ten Globally Cited Publications from Türkiye

An examination of Figure 9 indicates that one of the publications with the highest global citation impact in the field of creative drama in education is the study conducted by Çakıcı and Bayır (2017). In this research, role-playing and drama-based activities grounded in the life stories of scientists were implemented with middle school students aged 10–11 within the framework of Thrace Children’s University, and changes in students’ views on the nature of science were examined. The findings revealed that drama-based role-playing activities led to positive developments in students’ understandings of the tentative, empirical, creative, and subjective nature of science, as well as the socio-cultural embeddedness of scientific knowledge and scientific methods. Other studies that stand out in terms of global citation impact include those by Uzunöz and Demirhan (2017) and Erdoğan (2013). Uzunöz and Demirhan (2017) investigated the effect of creative drama education on the critical thinking skills of physical education teacher candidates and concluded that the intervention was effective based on both quantitative and qualitative findings. Erdoğan (2013), on the other hand, examined the impact of the creative drama method on the writing skills and writing attitudes of prospective primary school teachers, demonstrating that creative drama practices enhanced participants’ writing skills and fostered positive attitudes toward writing. Although not directly focused on drama education, the study conducted by Sağır (2011) is noteworthy for its contribution to understanding teachers’ perspectives on science and nature activities in early childhood education. The findings indicated that physical environments in preschool institutions were inadequate for science and nature activities, and that experiments, field trips, and drama were among the most frequently employed instructional methods. Finally, the study by Tok and Kesgin (2024), which examined creative drama applications with nursing students, has attracted considerable attention

in recent literature. The results showed that creative drama-based training produced significant improvements in mental health literacy levels, emphasizing the potential of creative drama as an artistic and interactive pedagogical approach that can be more widely utilized in health education contexts.

In the study conducted by Kara and Çam (2007), it was found that the creative drama method had significant effects on students’ social skills, including working collaboratively to complete tasks, initiating and sustaining interpersonal relationships, and self-regulation. Similarly, Saricayir (2010) demonstrated at the middle school level that teaching the topic of water electrolysis through drama-based activities led to increased student academic achievement. Among other influential studies in the field, Özdemir and Çakmak (2008) examined the impact of drama education on the creativity levels of prospective primary school teachers and reported positive outcomes. In addition, Çetingöz and Günhan (2012) found that creative drama activities implemented during the preschool period contributed significantly to children’s social skill development. Finally, Tezer et al. (2019) revealed that drama education provided to prospective teachers enrolled in preschool and primary school teacher education programs had a positive effect on their multidimensional self-efficacy beliefs related to creative drama activities.

7. Findings on Thematic Shifts in Keywords in Creative Drama in Education

Figure 10 presents the findings illustrating the thematic evolution of author keywords in creative drama in education over time, with selected years used as cutoff points.

Figure 10

Thematic Shifts in Author Keywords Across Three Time Intervals

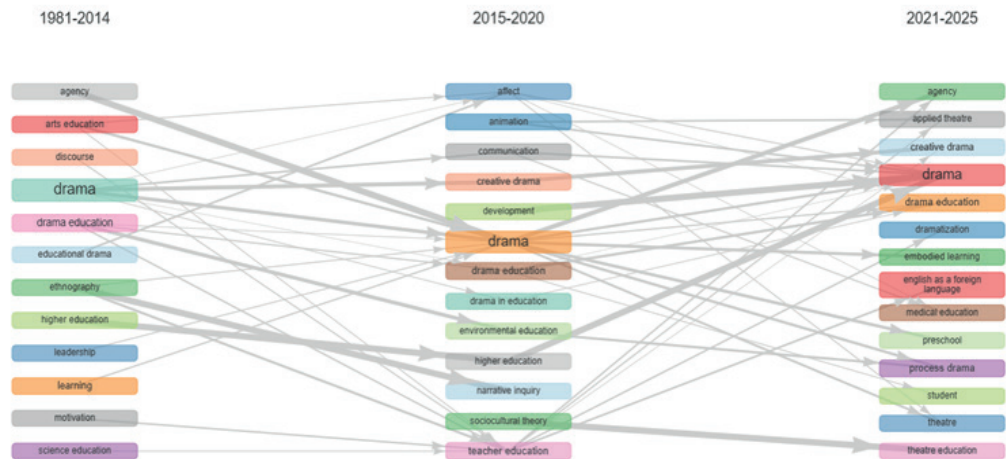

Figure 10 illustrates changes in research focus across three distinct periods: 1981–2014, 2015–2020, and 2021–2025. During the period between 1981 and 2014, research on creative drama in education predominantly centered on themes reflected in keywords such as art education, creative drama, assertiveness, discourse analysis, ethnography, leadership, motivation, and science education. In the subsequent period (2015–2020), the thematic emphasis shifted toward concepts including

emotional response, communication, animation, environmental education, higher education, sociocultural theory, narrative research, and teacher education. In the most recent period (2021–2025), research has increasingly concentrated on concepts such as applied drama, creative drama, process-oriented drama, and applied theatre. These themes are closely associated with emerging research areas, including embodied learning, teaching English as a foreign language, medical education, and theatre education.

8. Findings on Thematic Shifts in Keywords in Creative Drama in Education

A total of 268 publications on creative drama in education were produced between 2020 and 2024. An analysis of keyword co-occurrence patterns in these publications over the last five years, conducted using three cutoff points, resulted in the visualization presented in Figure 11.

Figure 11

Density Map of Keyword Co-occurrence (2020–2025)

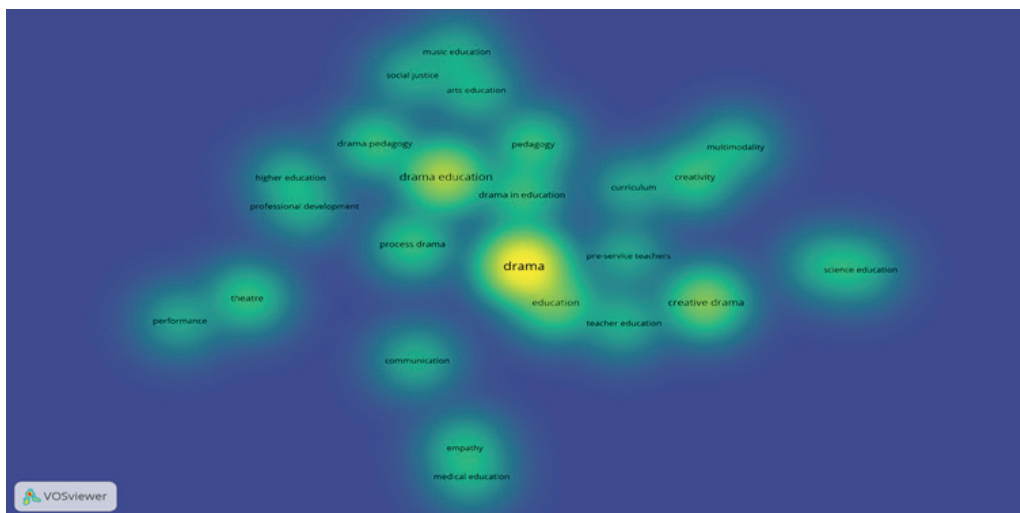
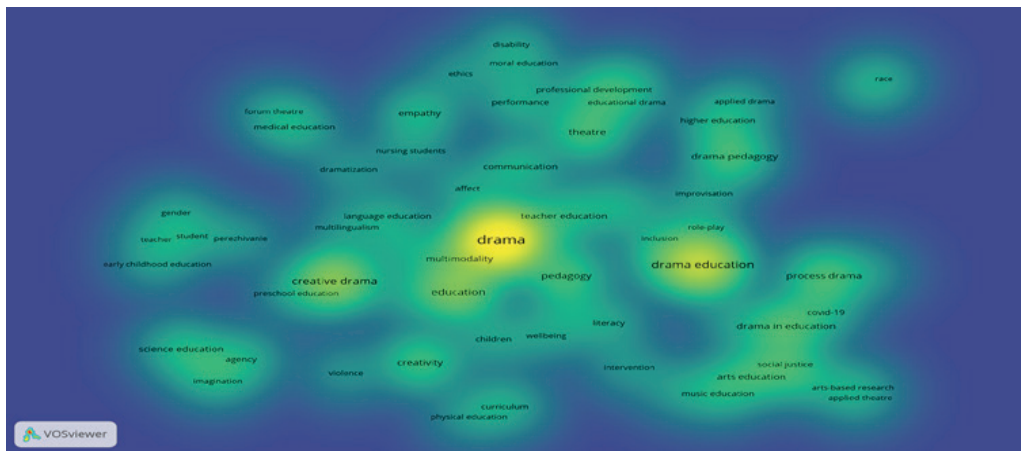

Figure 11 presents a keyword density map based on five co-occurrence thresholds. The analysis indicates that, over the past five years, researchers have most frequently employed keywords such as drama, drama education, creative drama, drama pedagogy, teacher education, prospective teachers, higher education, curriculum, science education, art education, social justice, empathy, medical education, music education, and multimodality.

Figure 12

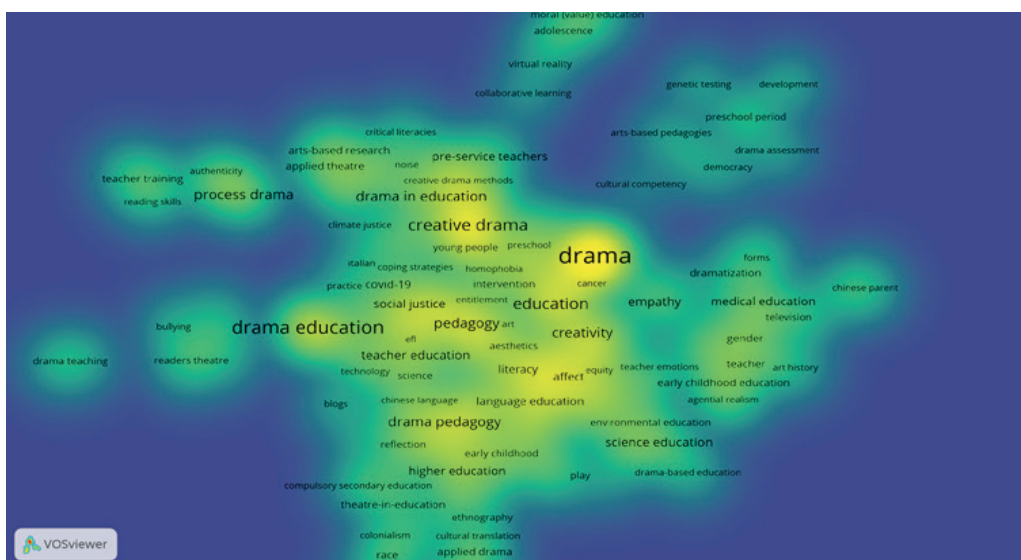
Density Map of Keyword Co-occurrence Across Three Thresholds (2020–2025)

The analysis highlights a strong focus on the key concepts presented in Figure 11, namely drama, creative drama, drama education, and multimodality. Beyond these core themes, the findings indicate that researchers have increasingly explored creative drama education across a wide range of subfields, including language education, multilingualism, preschool education, disability, ethics and moral education, physical education, inclusivity, well-being, imagination, nursing education, inner life, gender, COVID-19, and applied theatre.

Figure 13

Density Map of Keyword Co-occurrence Across Three Thresholds (2020–2025)

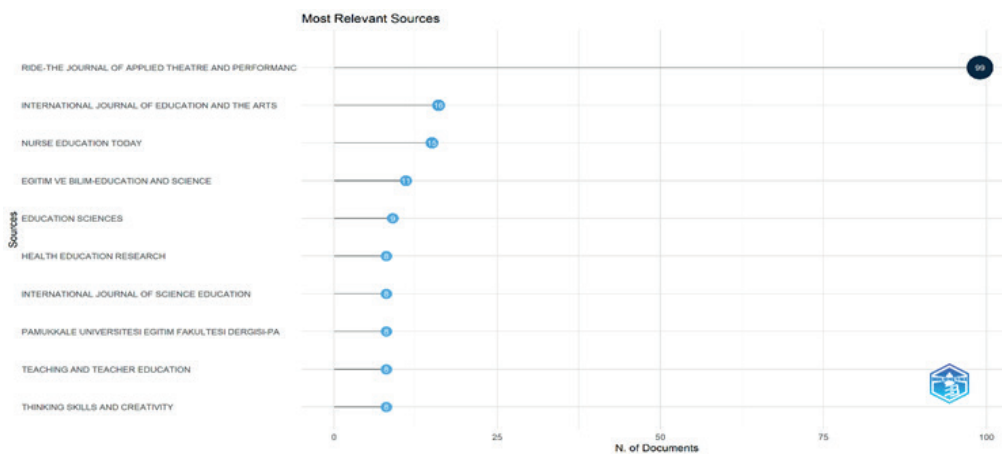
An examination of Figure 13 indicates that, in addition to the keywords presented in Figure 12, recent research has increasingly focused on a broader range of themes, including citizenship education, environmental education, genetic testing, sustainability, special education, virtual reality, online education, block-based learning, educational robotics, race, bullying, climate justice, democracy, homophobia, computer games, cultural competence, popular culture, and bibliotherapy.

9. Findings on Leading Journals by Publication Output in Creative Drama in Education

A total of 353 journals publishing research on creative drama in education were identified. Journals that stand out in terms of publication output are presented in Figure 14.

Figure 14

Leading Journals by Publication Output

An examination of Figure 14 indicates that the journal with the highest concentration of publications on creative drama in education is RIDE – The Journal of Applied Theatre and Performance, which accounts for a total of 99 publications. This is followed by the International Journal of Education and the Arts with 16 publications and Nurse Education Today with 15 publications. Other journals with notable publication output include Education and Science (11 publications), Education Sciences (9 publications), Health Education Research (8 publications), and the International Journal of Science Education (8 publications). In addition, Pamukkale University Journal of Education, Teaching and Teacher Education, and Thinking Skills and Creativity also feature prominently in the field, with Thinking Skills and Creativity contributing 8 publications.

Discussion, Conclusion and Suggestions

An examination of the temporal distribution of publications in the field of creative drama in education indicates that the period between 1981 and 1993 was characterized by relatively limited research output at both national and international levels, reflecting the early developmental stage of the field. Web of Science–based bibliometric analyses demonstrate that publication and citation numbers remained low throughout the 1980s and 1990s, with a marked increase emerging after the early 2000s (Aktaş et al., 2025; Çelik, 2022). A similar trajectory is observed in the Turkish context. Previous studies indicate that creative drama in education became visible within academic discourse

in Türkiye during the 1980s; however, systematic scholarly development remained limited until the late 1980s, with theses and journal articles gaining momentum after 1989 (Adıgüzel & Sivrikaya, 2019; Altıntaş, 2010). Accordingly, several studies identify the 1980s as the contemporary and institutional starting point of creative drama in Türkiye. This growth trend is not unique to Türkiye but reflects a broader international pattern. Çelik's (2022) bibliometric analysis covering the period 1975–2022 reported a substantial increase in publication output after 2007, accompanied by a parallel rise in citation counts beginning in 2004. Similarly, Li and Abdullah (2024) found that the majority of studies published between 1977 and 2023 were concentrated in the post-2010 period, while research activity prior to the 2000s remained relatively limited. Another comprehensive bibliometric study published in 2025 further revealed that publications identified using the keywords creative drama and education exhibited low density between 1983 and 2000, with the most pronounced growth occurring after 2010. Collectively, these national and international findings confirm that the 2000s represent a period of widespread adoption and expansion for creative drama in education. Evidence of a sharp increase in postgraduate theses and journal articles in Türkiye after 2000 further supports this conclusion (Aktaş et al., 2025; Ulubey & Okay, 2024). Importantly, this quantitative growth was not confined to publication volume alone; it was accompanied by a substantial rise in experimental studies examining the effectiveness of creative drama as a pedagogical approach. Indeed, meta-analytic research indicates that a large body of experimental studies conducted predominantly after 2000 has been systematically synthesized (Batdı, 2015; Toraman & Ulubey, 2016; Ulubey & Toraman, 2015; Ulubey, 2018).

An examination of citation trends in the field of creative drama in education indicates a substantial increase in citation density in both national and international literature, particularly after 2010. International bibliometric analyses reveal that creative drama research achieved its highest level of global visibility during the 2015–2020 period, a growth closely associated with emerging themes such as creative thinking, social-emotional learning, and interdisciplinary teaching models (Llige & Escuadra, 2024). Studies conducted in Türkiye align closely with this global trend. Çelik (2022) reports that publications on creative drama in education began to gain momentum after 2005, followed by a pronounced increase in citation counts during the 2018–2020 period. Similarly, the bibliometric analysis by Aktaş et al. (2025), which examined 87 articles, demonstrates that the most highly cited studies are concentrated in the post-2010 era, indicating that the core citation impact of the field was established during this time. Evidence from specific subfields further supports this pattern. Research in special education (Marul, 2022) and foreign language education (Dawoud et al., 2020) reveals a rapid rise in both publication output and citation volume after 2015. At the international level, comprehensive bibliometric analyses of theatre and drama research also point to a notable concentration of citations in areas such as performance, applied theatre, and drama-based pedagogies in the post-2018 period (Ada & Karagöz, 2022). Likewise, studies focusing on drama in language education report a significant increase in citation impact after 2016 (Li & Abdullah, 2024). Aktaş et al. (2025) further emphasize that the growing citation density of creative drama publications parallels the field's increasing integration with other disciplines in the post-2010 period. Taken together, these findings suggest that the high citation levels observed for creative drama research in Türkiye during the 2018–2020 period cannot be attributed solely to national dynamics. Rather, they reflect a broader process of increasing global academic visibility of creative drama in education since 2010. Over the past two decades, creative drama has thus moved beyond its traditional perception as

primarily an aesthetic or artistic activity and has evolved into a robust academic field with recognized contributions to educational practice, social-emotional learning, and interdisciplinary pedagogy.

Findings on the distribution of publications by country indicate that academic production in the field of creative drama in education is geographically concentrated in a limited number of centers. The prominence of the United Kingdom, the United States, Australia, Canada, and Türkiye is consistent with broader bibliometric analyses of theatre and drama research. Ada and Karagöz (2022) report that publication output is primarily concentrated in the USA, UK, Canada, and Australia, and although Türkiye has a comparatively lower publication volume, it remains among the countries making notable intellectual contributions to the field. Within the Turkish context, the findings of Çelik (2022) and Aktaş et al. (2025) demonstrate that academic production is clustered within specific national contexts and that Türkiye has gained increasing visibility, particularly in the post-2000 period. Similar patterns of geographical concentration are also observed in related fields. Bibliometric analyses in drama therapy (Korde et al., 2023) and drama-based language education (Li & Abdullah, 2024) reveal that research activity tends to be centered around a limited number of countries and institutions, resulting in an uneven global distribution. Taken together, these findings suggest that research on creative drama in education is largely concentrated in Anglo-Saxon countries and Türkiye, while remaining relatively limited in regions such as Africa, Latin America, and many parts of Asia. This imbalance highlights the need for expanded international collaboration and the strengthening of academic capacity in underrepresented regions in order to foster a more balanced, inclusive, and globally representative research landscape in the field of creative drama in education.

The findings of the present study clearly demonstrate that international collaboration networks in the field of creative drama in education are concentrated around specific academic centers, a pattern that aligns closely with international bibliometric research conducted across related subfields. In particular, studies examining the use of drama in language education report similar network structures. Li and Abdullah (2024) show that the United Kingdom, the United States, and Australia occupy central positions within global collaboration networks, while Canada and China emerge as countries with increasing research productivity and growing international visibility. Comparable patterns are observed in theatre and drama research. Ada and Karagöz (2022) report that the UK and the USA possess the highest levels of collaborative linkage strength in co-authorship networks, with Australia and Canada functioning as influential supporting actors within these structures. This centralization is further corroborated by bibliometric analyses in the field of drama therapy, where Korde et al. (2023) identify Anglo-Saxon countries as occupying core positions within collaboration networks, whereas countries from Asia, Africa, and the Middle East tend to exhibit lower total link strength and more fragmented network structures. The findings of the present study substantially overlap with these results in the context of creative drama in education. While the United Kingdom occupies a central position in the global collaboration network with the highest Total Link Strength (TLS), Türkiye, despite its relatively high publication output, displays a more peripheral profile in terms of international collaboration. Instead, Türkiye's collaborative ties are primarily clustered around regional partners such as Saudi Arabia, Egypt, Malaysia, and South Korea. Similar conclusions are drawn by Aktaş et al. (2025) and Çelik (2022), who note that although Türkiye is a productive contributor to drama-related research, its level of international co-authorship remains comparatively limited. Li and Abdullah (2024) further emphasize that studies in drama-related educational fields tend to cluster within regional collaboration groups, revealing

a pronounced global inequality in academic networking and knowledge production. In this regard, the international collaboration structure observed in creative drama in education reflects the center–periphery model widely documented in theatre and drama scholarship. Anglo-Saxon countries form the core of the global academic network, while regional producers such as Türkiye are positioned in more fragmented and peripheral collaboration patterns.

Institution-based findings in the Turkish context indicate that research production in the field of creative drama in education is largely concentrated around a limited number of universities. Institutions such as Hacettepe University, Ankara University, and Gazi University, which have long-established faculties of education, stand out in terms of publication output. Previous bibliometric studies confirm that these universities have historically functioned as central hubs of drama research and production in Türkiye (Aktaş et al., 2025; Çelik, 2022). Similarly, the international review conducted by Aktaş et al. (2025) demonstrates that creative drama research in education is globally concentrated within a relatively small number of institutions, where high-impact and methodologically robust publications tend to accumulate. At the same time, the findings reveal that certain universities—such as Trakya University, Karadeniz Technical University, and Nevşehir Hacı Bektaş Veli University—have produced a limited number of publications yet achieved high citation impact. This pattern suggests that research quality, thematic focus, and interdisciplinary orientation, rather than publication volume alone, play a decisive role in determining academic visibility. These results are consistent with the national review by Çelik (2022) and align with findings reported by Home and Yeşiltaş (2023) in the context of social sciences research. However, despite institutional productivity, inter-institutional and international collaboration remains structurally limited in Türkiye, a challenge emphasized in earlier studies. Analyses by Uştuk and İnan (2017), Li and Abdullah (2024), and Korde et al. (2023) consistently show that although Türkiye demonstrates notable publication output, co-authorship density and international collaboration levels remain relatively low, particularly with Anglo-Saxon countries, which dominate the global collaboration networks. An additional factor contributing to this fragmented appearance is the inconsistent use of country names (i.e., Turkey vs. Türkiye) in bibliometric databases, which can lead to artificial separation across clusters in collaboration network maps. This issue may result in an underestimation or misrepresentation of actual collaboration patterns. Therefore, when interpreting bibliometric findings—especially international collaboration network visualizations—it is essential to consider such technical limitations of database indexing and visualization software. Taken together, these findings indicate that institutional publication and citation patterns in creative drama in education in Türkiye are clearly concentrated in specific academic centers. Nevertheless, the presence of high-quality, interdisciplinary studies emerging from peripheral universities highlights a significant potential for expanding national and international research networks. Strengthening inter-institutional collaboration models at the national level and promoting sustainable international partnerships are therefore crucial for the continued development and global integration of creative drama research in education.

Recent international bibliometric reviews indicate a high degree of convergence in findings regarding institutional production and collaboration patterns in the field of creative drama in education. Llige and Escuadra (2024), in their analysis of creative drama and applied theatre research, identify universities in the United Kingdom, Australia, and Canada as functioning as scientific “core nodes” within global academic networks. Institutions such as the University of Toronto, the University of

Warwick, the University of Sydney, and Monash University are shown to occupy central positions in these international collaboration networks. Similarly, Çelik (2022) reports that the Canada–United Kingdom–Finland axis plays a dominant role in both publication output and international co-authorship relations, forming high-impact institutional clusters in the field. In the Turkish context, Aktaş et al. (2025) emphasize that Hacettepe University, Ankara University, and Gazi University have historically served as pioneering institutions in terms of research production in creative drama in education. However, despite this strong national productivity, international collaboration density at the institutional level remains limited, with co-authorship networks largely clustered within national boundaries. This pattern is consistent with findings reported in related subfields. Studies examining the network structures of drama and applied theatre (Li & Abdullah, 2024), theatre and drama education (Ada & Karagöz, 2022), and drama therapy (Korde et al., 2023) consistently describe a center–periphery model. In this model, countries such as Finland, Canada, the United Kingdom, and New Zealand occupy central and stable positions within international collaboration networks, while emerging producer countries—including Türkiye, Spain, Portugal, and Brazil—are situated in more peripheral positions with comparatively lower levels of international co-authorship. Gjaerum (2013) similarly highlights the central role of European- and Anglo-Saxon-based universities in applied theatre research networks. When these findings are considered collectively, it becomes evident that creative drama research in education exhibits a global center–periphery structure. Although research production in Türkiye is clearly concentrated within a limited number of universities, international collaboration remains relatively constrained. Nevertheless, the presence of high-impact, single-institution studies in subfields such as science education, foreign language teaching, and special education indicates that Türkiye holds significant potential to strengthen its position within global research networks in the future.

Highly cited publications in the field of creative drama in education reveal a strong concentration on themes such as science education, multimodal representation, process drama, and the development of communicative skills. This pattern demonstrates the growing emphasis in international drama literature on cognitive learning processes and interdisciplinary pedagogies, highlighting the pedagogical power of drama-based approaches in science education. Empirical evidence shows that drama facilitates the concretization of abstract scientific concepts, thereby strengthening students' conceptual understanding (Dorion, 2009). Studies employing multimodal drama approaches further indicate that students' abilities to produce scientific discourse and negotiate meaning are significantly enhanced through drama-based learning experiences (Varelas et al., 2010). This orientation is further supported by the work of Hendrix et al. (2012), who demonstrated that the integration of drama into inquiry-based science instruction effectively promotes conceptual learning, thereby providing concrete confirmation of this emerging trend. Bibliometric analyses also indicate that highly cited publications are increasingly concentrated in thematic areas such as science education, language education, and teacher education (Çelik, 2022). This concentration aligns closely with theoretical frameworks emphasizing embodied learning and multiple forms of representation as central mechanisms through which dramatic learning enhances understanding (Gjaerum, 2013). In the field of language education, bibliometric reviews reveal that high-impact studies predominantly focus on applications that support communication skills, multiliteracies, and the academic participation of disadvantaged learner groups (Li & Abdullah, 2024). Experimental studies further demonstrate that drama-based interventions contribute to the development of higher-

order cognitive and professional skills, including critical thinking, problem-solving, and teacher identity formation (Aktaş et al., 2025). Similarly, analyses of locally highly cited publications show a strong emphasis on outcomes related to communication, creativity, language acquisition, professional identity, and written expression (Hui & Lau, 2006; Kempe, 2012; Greenfader & Brouillette, 2013; Kerekes & King, 2010; Anderson, 2012), underscoring the interdisciplinary influence of high-impact drama research. Taken together, these findings suggest that creative drama in education should not be viewed merely as a method that supports cognitive learning. Rather, it constitutes a multidimensional and robust pedagogical model that simultaneously fosters social-emotional development, cultural inclusivity, and teacher education, positioning creative drama as a powerful and integrative approach within contemporary educational research and practice.

The thematic distribution of high-impact publications in the field of creative drama in education clearly reflects an increasingly strong interdisciplinary orientation in both national and international literature. The clustering of the most highly cited studies around themes related to cognitive and higher-order thinking—such as science education, multimodal representation, process drama, and communicative skills (Dorion, 2009; Hendrix et al., 2012; Varelas et al., 2010)—demonstrates that drama is progressively being integrated into the learning sciences. This trend is consistent with Gjaerum's (2013) findings, which emphasize that drama-based learning within applied theatre research enhances conceptual understanding through embodied experience and multiple forms of representation. Bibliometric analyses further indicate that highly cited studies are predominantly concentrated in areas such as science education, social justice pedagogy, cultural exclusion, language development, and teacher education (Çelik, 2022). In particular, research grounded in process drama and multimodal drama appears to generate stronger international visibility, suggesting that these approaches resonate more widely across disciplinary boundaries. In the Turkish context, experimental studies conducted in line with these global trends demonstrate that creative drama yields significant effects across both cognitive and affective domains, including critical thinking (Uzunöz & Demirhan, 2017), creativity (Özdemir & Çakmak, 2008), social skills (Çetingöz & Günhan, 2012), and writing skills and attitudes (Erdoğan, 2013). Recent findings also reveal a rapid expansion of drama-based research in the health education domain, accompanied by a notable increase in citation volume. Tok and Kesgin's (2024) study on enhancing mental health literacy among nursing students represents a contemporary example of this emerging trend. Taken together, these results suggest that highly cited creative drama research in education is shaped not by a single disciplinary focus, but by strong pedagogical effects that extend across multiple fields, including science, social sciences, art education, language teaching, and health. Consequently, the high impact observed in the field can be attributed to its broad thematic diversity and robust interdisciplinary reach, positioning creative drama as a powerful and integrative pedagogical framework in contemporary educational research.

The thematic shifts observed in creative drama research in education across different periods strongly align with the findings of the present study as well as with broader trends reported in national and international bibliometric analyses. The prominence of themes such as art education, creative expression, drama descriptions, and science education during the 1981–2014 period is consistent with evidence suggesting that early research largely focused on descriptive applications and art-based experiential practices (Çelik, 2022; Aktaş et al., 2025). The emergence of themes including communication, emotional response, sociocultural theory, teacher education, and environmental education during the 2015–2020 period corresponds with studies highlighting the expanding use of

drama in contexts related to social-emotional learning, cultural inclusion, and teacher training (Uştuk & İnan, 2017). In the most recent period (2021–2025), the growing dominance of themes such as applied drama, process-oriented drama, applied theatre, embodied learning, medical education, and English language teaching reflects a broader disciplinary expansion. This trend is consistent with bibliometric evidence indicating an increase in drama-based approaches in language education after 2015 (Li & Abdullah, 2024), the rise of mental health and participation-oriented research in drama therapy after 2020 (Korde et al., 2023), and the repositioning of applied theatre and social justice as central themes in theatre and drama literature (Ada & Karagöz, 2022). In the Turkish context, this thematic transformation appears to have accelerated after 2010, with creative drama research in education expanding to encompass values education, social-emotional skills, sustainability, special education, and various interdisciplinary domains (Çelik, 2022). Taken together, these findings indicate that creative drama research in education has evolved from primarily art-based applications toward studies emphasizing social-emotional development, cultural dimensions, and teacher education. More recently, applied theatre has emerged as a multifaceted research field, extending into areas such as medical education, mental health, English language teaching, and other interdisciplinary professional contexts.

Keyword density patterns from the last five years indicate that creative drama in education is increasingly evolving toward an interdisciplinary, inclusive, and multidimensional pedagogical framework. The central positioning of concepts such as drama pedagogy, teacher education, and science and arts education is consistent with findings demonstrating a rapid growth in the use of drama to enhance pre-service teachers' pedagogical awareness, communication skills, and classroom interaction competencies (Çelik, 2022). The growing prominence of themes including empathy, social justice, inclusivity, and moral education reflects the continued influence of Winston's (1999) work, which situates drama within critical pedagogy and social transformation, as well as Kana and Aitken's (2007) research on process drama in contexts of cultural exclusion and participatory learning. Similarly, the increasing emphasis on language education, multilingualism, and multimodality aligns with bibliometric evidence showing that educational drama supports communicative competence, multiple modes of representation, and creative language use, particularly in English language teaching (Li & Abdullah, 2024). The expansion of drama-based research within health and medical education parallels the findings of Anderson (2012), who highlighted the role of process drama in developing communication and written expression skills, and Korde et al. (2023), who demonstrated the growing prevalence of drama-based empathy research in medical education. Furthermore, the visibility of themes such as preschool education, disability, well-being, and inner life underscores the recognition of drama as a holistic learning model that supports not only cognitive development but also emotional, physical, and social dimensions of learning. This orientation is consistent with the findings of Ada and Karagöz (2022), who identified applied theatre, participation, and community as central concepts in drama research since the post-2000 period. Taken together, these keyword patterns suggest that creative drama in education has moved beyond its traditional role as a classroom-based instructional method and has transformed into a broad research ecosystem encompassing domains such as language education, health, social justice, inclusivity, emotional resilience, multilingualism, and embodied learning.

The concentration of publications across different journal categories in the field of creative drama in education indicates that the field is increasingly evolving into an interdisciplinary research

ecosystem. The growing visibility of drama-related studies within the literatures of applied theatre, arts, science, health, and teacher education is consistent with findings reported in both national and international research. In this respect, the prominence of *RIDE: The Journal of Applied Theatre and Performance*, one of the journals with the highest publication output in the field, supports the argument that creative drama is closely aligned with applied theatre in both theoretical and methodological terms (Gjaerum, 2013). Within the context of health education, the increasing number of drama-based studies published in high-impact (Q1) journals such as *Nurse Education Today*, *Clinical Simulation in Nursing*, and *BMC Nursing* parallels research demonstrating that role-playing and clinical drama applications significantly enhance the communication and empathy skills of health professionals (Nestel & Tierney, 2007; Korde et al., 2023). Similarly, in the domains of science education and teacher education, the visibility of drama-based research in journals such as the *International Journal of Science Education*, *Teaching and Teacher Education*, and Q1–Q2 outlets like *Thinking Skills and Creativity* aligns with empirical findings highlighting the positive effects of drama on conceptual learning, scientific discourse, pedagogical awareness, and creative thinking (Dorion, 2009; Greenfader & Brouillette, 2013). Furthermore, Aktaş et al. (2025) demonstrate that creative drama research in education has expanded across multiple disciplinary domains—including education, arts, psychology, health, and the social sciences—with a notable increase in themes related to STEM education, language education, preschool education, and teacher training in the post-2015 period. In the Turkish context, the regular inclusion of creative drama research in national journals such as *Education and Science*, *Hacettepe University Journal of Education*, and *Pegem Journal of Education and Instruction* indicates that the field has attained an institutionalized and interdisciplinary structure at both national and international levels. Taken together, these findings suggest that creative drama research in education has moved beyond its origins as a performance-based application area and has developed into a robust scientific field characterized by high impact, increasing theoretical depth, and expanding global visibility. Today, creative drama contributes meaningfully to diverse domains, including health, science, arts, language education, social-emotional development, and teacher education, underscoring its role as a powerful and integrative pedagogical research framework.

Based on the findings of this study, several key recommendations can be proposed for future research in the field of creative drama in education. First, the results indicate that academic production is concentrated in a limited number of institutions and countries, both in Türkiye and internationally. Accordingly, strengthening multinational research projects, international co-authorship networks, and cross-border collaborations should be prioritized in order to enhance the global integration and visibility of the field. Second, the increasing prominence of interdisciplinary research trends suggests a need to support studies that further explore the integration of creative drama in education with diverse domains such as science education, health education, language teaching, social justice, and inclusive education. Such interdisciplinary approaches have the potential to deepen the theoretical foundations of the field while expanding its practical relevance. Third, the fact that many highly cited studies are based on experimental research designs highlights the importance of encouraging longitudinal, mixed-methods, and in-depth qualitative studies. These research designs would allow for a more comprehensive understanding of the long-term, contextual, and process-oriented effects of creative drama in educational settings. Fourth, as existing research is largely concentrated on specific age groups, there is a clear need for studies examining the impact of creative drama across a broader range of educational levels and contexts, including early childhood education, adult

education, and lifelong learning environments. Finally, the concentration of institutional research output within a small number of universities in Türkiye underscores the importance of building research capacity in emerging institutions. Supporting postgraduate programs, expanding access to national and international research networks, and promoting inter-institutional collaboration can contribute significantly to a more balanced and sustainable development of creative drama research in education.

References

- Ada, S., & Karagöz, B. (2022). Publications in the field of theatre: A Bibliometric analysis of international theatre studies. *Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Dergisi*, 35, 37–57. <https://doi.org/10.26650/jtcd.1160371>
- Adıgüzel, Ö. (2008). Türkiye’de eğitimde yaratıcı dramanın yakın tarihi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(5), 7-50. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ydrama/issue/60248/876580>
- Adıgüzel, Ö. (2025). *Eğitimde yaratıcı drama (11. Baskı)*. Yapı Kredi Yayınları.
- Adıgüzel, Ö., & Sivrikaya, G. (2019). Güzel sanatlar eğitim alanı olarak yaratıcı dramanın MEB ve YÖK programlarındaki görünümü. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 14(2), 203–218. <https://doi.org/10.21612/yader.2019.012>
- Akbulut, F. D. (2020). A bibliometric analysis of lexical bundles usage in native and non-native academic writing. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 16(3), 1146-1166. <https://doi.org/10.17263/jlls.803583>
- Aktaş, O., Güz, M. Z., Özer, E., & Kılcan, B. (2025). A Bibliometric analysis of creative drama studies in education. *Journal of Teacher Education and Lifelong Learning*, 7(1), 116-128. <https://doi.org/10.51535/tell.1668132>
- Altıntaş, H. (2010). *İlköğretim 4. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin işlenişine yönelik hazırlanan drama yönelimli eğitim programının istenen davranışları kazandırmaya etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi.
- Anderson, A. (2012). *The influence of process drama on elementary students' written language*. *Urban Education*, 47(5), 959-982. <https://doi.org/10.1177/0042085912446165>
- Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959–975. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.08.007>
- Aykaç, N., & Ulubey, Ö. (2008). Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırmacılık ilişkisinin 2005 MEB ilköğretim programlarında değerlendirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 3(6), 25-44. <https://www.yader.org/index.php/yader/article/view/77/0>
- Aynacı, C. (2022). Academic journey of social capital: A bibliometric analysis in the sample of “Yök-Tez”. *Pesa International Journal of Social Studies*, 8(1), 42-57. <https://doi.org/10.25272/j.2149-8385.2022.8.1.04>
- Ballard, W. L. (1980). M. A. K. Halliday, Language as social semiotic: The social interpretation of language and meaning. *Language in Society*, 9(1), 84–89. doi:10.1017/S004740450000782X
- Batdı, V. (2015). Effect of creative drama on academic achievement: A meta-analytic and thematic study. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 15(6), 1459–1470. <https://doi.org/10.12738/estp.2015.6.0156>

Bolton, G. (1979). *Towards a theory of drama in education*. Longman.

Courtney, R. (1989). *Play, drama & thought: The intellectual background to dramatic education*. Dundurn.

Çakıcı, Y., & Bayır, E. (2017). Developing children's views of the nature of science through role play. *International Journal of Science Education*, 39(2), 240–264. <https://doi.org/10.1080/09500693.2016.1278486>

Çelik, M. (2022). Eğitimde drama araştırmaları: 1975-2022 dönemi bibliyometrik analizi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi (ANKAD)*, 55, 1-18. <https://ankad.org/index.php/Ankad/article/view/132>

Çetin, K. (2023). Mapping of scientific knowledge related to gastronomy experience: a bibliometric analysis. <https://doi.org/10.32572/guntad.1277366>

Çetingöz, D., & Günhan, B. (2012). The effects of creative drama activities on social skills acquisition of 6-year-old children. *Energy Education Science and Technology Part B: Social and Educational Studies*, 4(3), 1467–1474. <https://dergipark.org.tr/pub/eestb/issue/24420/258828>

Çevik-Çetin, İ. & Türk, A. (2021). A bibliometric analysis of transactional leadership based on the web of science (wos) platform. *The Journal of Academic Social Science*, 9(116), 533-544. <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.51202>

Çoruh, S. (1950). *Okullarda dramatizasyon*. Işıl Matbaası.

Dawoud, L. K. A., Hasim, Z., & Saad, M. R. M. (2020). Creative drama in teaching English language: A systematic review of the literature. *PalArch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology*, 17(7), 11800–11816.

Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285–296.

Dorion, K. (2009). Science through drama: A multiple case exploration of the characteristics of drama activities used in secondary science lessons. *International Journal of Science Education*, 31(16), 2247–2270. <https://doi.org/10.1080/09500690802712699>

Erdoğan, T. (2013). The effect of creative drama method on pre-service classroom teachers' writing skills and attitudes towards writing. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 73–88. <https://eb.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/1516>

Evcı, N., & Yeşiltaş, E. (2023). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitiminde drama üzerine yapılan akademik çalışmaların eğilimleri (2001-2021). *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (32), 220-238. <https://doi.org/10.54600/igdirsosbilder.1193391>

Gjaerum, R. G. (2013). Applied theatre research: Discourses in the field. *European Scientific Journal*, Special Edition, December 2013, 3, 347–356.

Greenfader, C. M., & Brouillette, L. (2013). Boosting language skills of English learners through dramatization and movement. *The Reading Teacher*, 67(3), 171-180. <https://doi.org/10.1002/TRTR.1192>

Hawkins, D. T. (2001). Bibliometrics of electronic journals in information science. *Information Research*, 7(1), 7-1. <https://informationr.net/ir/7-1/paper120.html>

Heathcote, D. (1984). *Dorothy Heathcote: Collected writings on education and drama*. Hutchinson.

Ulubey, Ö., & Evren Yapıcıoğlu, A. (2026). Research trends and development in creative drama in educational settings: A bibliometric analysis. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(1), 96–126.

Hendrix, R., Eick, C., & Shannon, D. (2012). The integration of creative drama in an inquiry-based elementary program: The effect on student attitude and conceptual learning. *Journal of Science Teacher Education*, 23(7), 823-846. <https://doi.org/10.1007/s10972-012-9292-1>

Hu, Y., & Shu, J. (2025). The Effect of Drama Education on Enhancing Critical Thinking Through Collaboration and Communication. *Education Sciences*, 15(5), 565. <https://doi.org/10.3390/educsci15050565>

Hui, A., & Lau, S. (2006). Drama education: A touch of the creative mind and communicative-expressive ability of elementary school children in Hong Kong. *Thinking skills and creativity*, 1(1), 34-40. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2005.06.001>

Kana, H., & Aitken, V. (2007). She didn't ask me about my grandma: Using process drama to explore issues of cultural exclusion and educational leadership. *The Journal of Educational Administration*, 45(3), 295–313. <https://doi.org/10.1108/09578230710829883>

Kara, Ş., & Cam, F. (2007). Effect of creative drama method on the reception of some social skills. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 4(2), 1–17. <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/310>

Kempe, A. (2012). Self, role and character: Developing a professional identity as a drama teacher. *Research in Drama Education*, 17(3), 357–372. <https://doi.org/10.1080/13664530.2012.733131>

Kerekes, J., & King, J. (2010). The King's Carpet: Drama play in teacher education. *The Teacher Educator*, 45(4), 229–245. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/59792>

Korde, Ž. (2023). Research trends in drama therapy: a bibliometric analysis based on Scopus. *Frontiers in Psychology*, 14, Article 1327656. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1327656>

Lee, B. K., Enciso, P., & Brown, M. R. (2020). *The effect of drama-based pedagogies on K-12 literacy-related outcomes: A meta-analysis of 30 years of research* (International Journal of Education & the Arts, Vol. 21, No. 30). <http://www.ijea.org/v21n30/>

Li, K., & Abdullah, R. (2024). Educational drama in English language education: A review of bibliometric analysis. *Innovation in Language Learning and Teaching*, 1-19. <https://doi.org/10.1080/17501229.2024.2353786>

Llige, A. S., & Escudra, C. J. T. (2024). Mapping the terrain: A systematic review of drama research using data mining. *SAGE Open*, 14(3), 1–16. <https://doi.org/10.1177/21582440241285341>

Martínez-López, F. J., Merigó, J. M., Gázquez-Abad, J. C., & Ruiz-Real, J. L. (2020). Industrial marketing management: Bibliometric overview since its foundation. *Industrial Marketing Management*, 84, 19-38. <https://doi.org/10.1016/j.ssci.2017.08.011>

Marul, E. (2022). Özel eğitimde yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı çalışmaların bibliyografik analizi. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (REFAD)*, 2(1), 27–46. <https://dergipark.org.tr/en/pub/refad/issue/77257/1294454>

MEB (1936). 1936 ilkokul programı. Milli Eğitim Basımevi.

MEB (1957). 1948 ilkokul programı. Milli Eğitim Basımevi.

MEB (1968). 1968 ilkokul programı. Milli Eğitim Basımevi.

MEB (Millî Eğitim Bakanlığı) (1930). *1926 İlkmekekte müfredat programı*. Devlet Matbaası.

- Nestel, D., & Tierney, T. (2007). Role-play for medical students learning about communication: Guidelines for maximising benefits. *BMC Medical Education*, 7(1), 1-9. <https://doi.org/10.1186/1472-6920-7-3>
- O'Neill, C. (1995). *Drama worlds: A framework for process drama*. Heinemann.
- Özdemir, S. M., & Çakmak, A. (2008). The effect of drama education on prospective teachers' creativity. *International Journal of Instruction*, 1(1)13-30. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/59812>
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics? *Journal of Documentation*, 25(4), 348-349.
- Sagir, S. U. (2011). *Reviewing science and nature activities of preschool teachers* [Master's thesis, Amasya University]. DSpace@Amasya. <https://hdl.handle.net/20.500.12450/1586>
- Sarıcaır, H. (2010). Teaching electrolysis of water through drama. *Journal of Baltic Science Education*, 9(2), 122-134. <http://oaji.net/articles/2014/987-1417082048.pdf>
- Slade, P. (1954). *Child drama*. University of London Press.
- Small, H. (1999). Visualizing science by citation mapping. *Journal of the American society for Information Science*, 50(9), 799-813. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1097-4571\(1999\)50:9<799::AID-ASI9>3.0.CO;2-G](https://doi.org/10.1002/(SICI)1097-4571(1999)50:9<799::AID-ASI9>3.0.CO;2-G)
- Stutesman, M. G., Havens, J., & Goldstein, T. R. (2022). Developing creativity and other 21st-century skills through theater classes. *Translational Issues in Psychological Science*, 8(1), 24-46. <https://doi.org/10.1037/tps0000288>
- Şeref, İ., & Karagöz, B. (2019). Türkçe eğitimi akademik alanına ilişkin bir değerlendirme: Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik inceleme. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 213-231.
- Tezer, M., Kan, S. G., & Bas, C. (2019). Determination of multi-dimensional self-efficacy beliefs of prospective teachers towards creative drama activities. *International Journal of Instruction*, 12(1), 783-796. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1201243.pdf>
- Thompson, D. F. (2018). Bibliometric Analysis of Pharmacology Publications in the United States: A State-Level Evaluation. *J. Sci. Res.*, 7(3), 167-172. <https://doi.org/10.5530/jscires.7.3.27>
- Tok, N., & Kesgin, M. T. (2024). The effect of creative drama education given to nursing students on mental health literacy levels: A randomized controlled study. *Perspectives in Psychiatric Care*. <https://doi.org/10.1111/ppc.13344>
- Toraman, Ç., & Ulubey, Ö. (2016). Yaratıcı drama yönteminin derse yönelik tutuma etkisi: Bir meta analiz çalışması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 87-115. <http://dx.doi.org/10.12973/jesr.2016.61.5>
- Ulubey, Ö. (2018). The effect of creative drama as a method on skills: A meta-analysis study. *Journal of Education and Training Studies*, 6(4), 63-78. <https://doi.org/10.11114/jets.v6i4.2968>
- Ulubey, Ö., & Okay, Ç. (2024). Geçmişten bugüne drama alanında yapılan lisansüstü tezlerin eğilimi. *Journal of History School*, 17(LXXII), 2700-2731. <https://doi.org/10.29228/joh.73487>
- Ulubey, Ö., & Toraman, Ç. (2015). Yaratıcı drama yönteminin akademik başarıya etkisi: Bir meta-analiz çalışması *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(32), 195-220. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mkusbed/issue/19578/209027>

Ulubey, Ö., & Evren Yapıcıoğlu, A. (2026). Research trends and development in creative drama in educational settings: A bibliometric analysis. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(1), 96–126.

Uştuk, Ö., & İnan, D. (2017). A Comparative literature review of the studies on drama in English language teaching in Turkey. *Novitas-ROYAL (Research on Youth and Language)*, 11(1), 27-41. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1167241>

Uzunöz, A., & Demirhan, G. (2017). The effect of creative drama on critical thinking in preservice physical education teachers. *International Journal of Progressive Education*, 13(2), 69–84. <https://ijpe.penpublishing.net/makale/296>

Van Eck, N. J., & Waltman, L. (2010). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics*, 84(2), 523–538. <https://doi.org/10.1007/s11192-009-0146-3>

Van Eck, N. J., & Waltman, L. (2014). Visualizing bibliometric networks. In *Measuring scholarly impact: Methods and practice* (pp. 285-320). Cham: Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-10377-8_13

Van Leeuwen, T. (2004). Descriptive versus evaluative bibliometrics. *Handbook of quantitative science and technology research: The use of publication and patent statistics in studies of S&T systems*, 373-388. https://doi.org/10.1007/1-4020-2755-9_17

Van Nunen, K., Li, J., Reniers, G., & Ponnet, K. (2018). Bibliometric analysis of safety culture research. *Safety science*, 108, 248-258. <https://doi.org/10.1016/j.ssci.2017.08.011>

Varelas, M., Pappas, C., & Ortiz, I. (2010). Drama activities as ideational resources for primary-grade children in urban science classrooms. *Journal of Research in Science Teaching*, 47(3), 302–327. <https://doi.org/10.1002/tea.20336>

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.

Wagner, B. J. (Ed.). (1976). *Dorothy Heathcote: Drama as a learning medium*. National Education Association.

Way, B. (1967). *Development through drama*. Longmans.

Winston, J. (1999). *Theorising drama as moral education*. *Journal of Moral Education*, 28(4), 459–471. <https://doi.org/10.1080/030572499103016>